

א « זאת תורת העולה וגו'. רבי שמעון פתח ואמר, צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה וגו'. האי קרא אוקימנא ליה ואתמר. ת"ת, האי עולה, סליקו וקשירו דכ"י לעילא, ודבוקא דילה בגו עלמא דאתי, למהוי כלא חד, בקשורא חדא, בחידו. ובגין דסלקא לעילא לעילא, כתיב זאת תורת, רזא דכר ונוקבא פחדא, תורה שבכתב, ותורה שבעל פה, לסלקא פחביבותא.

ב כד אתער סטרא דצפון, כמה דאוקימנא דכתיב, שמאלו תחת לראשי, פדין איהי סלקא פחביבותא, ואתעטרא בימינא, ואתחברא באמצעיתא, ואתנהיר כלא מרזא דקדש הקדשים, ודא מגו דרזא דאדם, ברעו דכהנא, ובצלוחתא, ובשירתא.

ג והא אוקימנא בדעולה קדש קדשים, ברזא דרוח עלאה, בגין דתלת רווחין קשירן פחדא, רוח תפאה דאקרי רוח הקדש. רוח דלגו באמצעיתא,

חלופי גרסאות

א מוסיף תורת העולה. ב מוסיף כמה דעולה.

מסורת הזהר

א (ויקרא ו) פקודי קיג צ"ע. ב (תהלים לו) שמות ק צ"ע. ג (שיר ב) ב"א רלה צ"א.

זאת תורת העולה

שהעמדנו שכתוב, שמאלו תחת לראשי, דהיינו שהמלכות מקבלת מקו שמאל דז"א. אז היא, המלכות, עולה באהבה, ומתעטרת בימין דז"א, שהוא חסד. ונתחברה באמצע, דהיינו בקו האמצעי דז"א שהוא ת"ת דז"א, והאיר הכל מסוד קדש הקדשים, שהוא בינה. וזהו מתוך סוד אדם, ברצון הכהנים שהם קו ימין, ובתפלה של ישראל שהם קו האמצעי, ובשירה של הלויים שהם קו שמאל.

ג **והא אוקימנא דעולה וכו'**: והרי העמדנו, אשר עולה היא קודש הקדשים, בסוד רוח עליון, שהוא בינה. משום שג' רווחות קשורים יחד בעולה, א) רוח תחתון הנקרא רוח הקדש, שהוא המלכות. ב) רוח שבאמצע הנקרא

הסולם

מאמר

א **זאת תורת העולה וגו'**: ר' שמעון פתח ואמר. צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה וגו'. מקרא זה העמדנו אותו, ולמדנו. כוא וראה, עולה זו היא מעלה ומקשרת את כנסת ישראל למעלה, והדבקות שלה בעולם הבא, שהיא בינה, להיות הכל אחד, בקשר אחד, בשמחה. ומשום שעולה למעלה למעלה, לבינה, כתוב, **זאת תורת** שה"ס דכר ונוקבא ביחד, דהיינו ז"א ומלכות, שהם תורה שבכתב ותורה שבעל פה, לעלות באהבה, לבינה. כי זאת, ה"ס מלכות, תורה שבעל פה. ותורת ה"ס ז"א, תורה שבכתב.

ב **כד אתער סטרא וכו'**: כשנתעורר צד צפון, שהוא גבורה דז"א, קו השמאל, כמו (דפו"י דף כ"ו צ"א)

ב

צו

דאקרי רוח תקמה ובינה. וכן אקרי רוח תפאה. אכל האי רוח, דנפיק מגו שופר, כלילן באשא ומיא. רוח עלאה דאיהו סתים בחשאי, דביה קיימין כל רוחין קדישין, וכל אנפין נהירין. ובג"כ אהדרת עולה רוח ממש.

ד) ולבתר מרנא דבהמה, מסתפקי ואתנונו, לאתקשרא רוחא אחרא, דאיהי גו מסאבו, מאינון תרבין ושמונין, כמה דאתמר. ובגין פך עולה קדש קדשים, שאר קרבנין למעבד שלמא בעלמא פלהו, מכמה סטרין ומארי דדינין. לאתעברא ולאתנהרא מגו רעותא לאתבסמא, דאקרוו קדשים קלים, בגין דלא מתעטרי לעילא לעילא בקדש הקדשים. וע"ד אינון קדשים קלים, ונכיסו דלהון בכל אתר כמה דאוקמוה, אכל עולה דאיהי נוא דקדש הקדשים, לאו איהי פשאר קרבנין, דכל עובדהא קדש.

ה) ת"ח, מה פתיב ולבש הפהן מדו בד, אלין לבושין מיחדין לקדושה. ויבד יחידאי, מיחדא לקדושה. וכתיב בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם. מ"ט דא קדש. אלא נוא דמלה, דקאמר דאיהי קדש קדשים, דסלקא פלא ואתעטרא בקדש הקדשים, בקשווא תדא. ולבתר מפני ואעבר רוח מסאבא, ודמסאב פלא, דלא שלטא, ולא יתקריב גו מקדשא, ואתעבר מפל סטרי דקודשא, ואשתאר פלא קדש בקדושה יחידאי.

ו) ואמר ר"ש, הא אתמר, דכתיב, אדם ובהמה תושיע יי. והכי סלקא

מסורת הזהר

ד) (תהלים לו) לעיל אות א צ"ב.

חלופי גרסאות

ג כליל, ד אקרי, ה עוברא, ו כד, ז מסאיב; דמסאיב, ח יקרב, ט ואתעבר, י סטרא קודשא.

מאמר

הסולם

זאת תורת העולה

הנקרא רוח חכמה ובינה, שהוא ז"א שהוא בן לחכמה ובינה. וכן נקרא רוח תחתון, להיותו תחתון ביחס הבינה. אבל רוח הזה הוא יוצא מתוך השופר הכלול מאש וממים, (שפירושו תמצא לעיל בהקס"ז דף רכ"ד ד"ה למשמע ע"ש). ג) רוח עליון הסתום בחשאי, שהוא בינה, שבו מתקיימים כל הרוחות הקדושים, וכל פנים מאירים מנונו, ומשום זה תורת העולה לרוח ממש.

ד) ולבתר מרנא דבהמה וכו': ואח"כ בסוד הבהמה, שמקריבים, מסתפקים ונונוים החיצוניים, שיתקשר בקדושה רוח אחר שהוא בהם בתוך הטומאה, ע"י החלבים והשומן שמקריבים, כמו שלמדנו. ומשום זה, עולה היא קדש הקדשים, שאר הקרבנות הם לעשות שלום בעולם כולו, מכמה צדדים ובעלי הדין שבעולם, להעבירם, ולהאיר מתוך הרצון להתבשם. ונקראים קדשים קלים, משום שאינם מתעטרים למעלה למעלה בקדש הקדשים,

ו) ואר"ש הא אתמר וכו': ואמר ר' שמעון, הרי למדנו. שכתוב, אדם ובהמה תושיע ה'. וכך עולה סוד אדם מצד אדם, ע"י

הנפיק מגו שופר, כלילן באשא ומיא. רוח עלאה דאיהו סתים בחשאי, דביה קיימין כל רוחין קדישין, וכל אנפין נהירין. ובג"כ אהדרת עולה רוח ממש.

ד) ולבתר מרנא דבהמה, מסתפקי ואתנונו, לאתקשרא רוחא אחרא, דאיהי גו מסאבו, מאינון תרבין ושמונין, כמה דאתמר. ובגין פך עולה קדש קדשים, שאר קרבנין למעבד שלמא בעלמא פלהו, מכמה סטרין ומארי דדינין. לאתעברא ולאתנהרא מגו רעותא לאתבסמא, דאקרוו קדשים קלים, בגין דלא מתעטרי לעילא לעילא בקדש הקדשים. וע"ד אינון קדשים קלים, ונכיסו דלהון בכל אתר כמה דאוקמוה, אכל עולה דאיהי נוא דקדש הקדשים, לאו איהי פשאר קרבנין, דכל עובדהא קדש.

ה) ת"ח, מה פתיב ולבש הפהן מדו בד, אלין לבושין מיחדין לקדושה. ויבד יחידאי, מיחדא לקדושה. וכתיב בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם. מ"ט דא קדש. אלא נוא דמלה, דקאמר דאיהי קדש קדשים, דסלקא פלא ואתעטרא בקדש הקדשים, בקשווא תדא. ולבתר מפני ואעבר רוח מסאבא, ודמסאב פלא, דלא שלטא, ולא יתקריב גו מקדשא, ואתעבר מפל סטרי דקודשא, ואשתאר פלא קדש בקדושה יחידאי.

(דפו"י דף כ"ו ע"א *) דף כ"ו ע"ב

ג
וְזָא דְאָדָם, יִמְסַטְרָא דְאָדָם. בְּהֵמָה, מְסַטְרָא דְבְּהֵמָה. וּבְגִין כֵּן פְּתִיב אָדָם כִּי יִקְרִיב מִכֶּם. אָדָם וְדָא, דְּהָא קִרְבְּנִיה לְעֵילָא, לְקִשְׂרָא קִשְׂרָא. וּלְבַתָּר מִן הִבְהֵמָה. וְכֹלָא אִיהוּ בְּקִרְיָא, אָדָם וּבְהֵמָה. וְזָא אִיהוּ רְזָא, דְּאֶצְטְרִיף לְקִרְבְּנָא אָדָם וּבְהֵמָה, בְּדַקְאָמֵר. תָּא חֲזִי, פִּד בְּרָא קב"ה עֲלֵמָא, הֵכִי עֲבַד יְ אָדָם וּבְהֵמָה.

ד
וְאִי תִימָא וְהָא פְּתִיב יְעוֹפֵף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, דְּהָא מְנַיְיְהוּ מְקַרְבִּין קִרְבְּנָא, וְאֶפִּילוּ עוֹלָה, כְּמָה דְכְּתִיב וְאִם מִן הָעוֹף עוֹלָה קִרְבְּנֹו. תָּא חֲזִי, מִפְּלֵ אֵינֹון עוֹפִין לֹא מְקַרְבִּין אֲלָא מִן הַתּוֹרִים אוֹ בְּנֵי יוֹנָה. אֲלָא רְזָא דָא, מַה דְּאֶתְקַשְׁר בְּדָא, פְּסִיל בְּדָא. דָּא יְמִינָא, וְדָא שְׂמָאלָא, וְכֹלָא חַד.

ה
עוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, הָא אוֹקִימְנָא דְאֵינֹון רְזָא דְרִתִּיכָא. וּבְהוּ תְּסַתְּלַק רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, לְסַלְקָא לְעֵילָא. דְאֵינֹון תְּרִי, חַד לִימִינָא, וְחַד לְשְׂמָאלָא. עוֹף לִימִינָא, וְדָא מִיכָאל. יְעוֹפֵף לְשְׂמָאלָא, וְדָא גְבַרְיָאל. דָּא לִימִינָא, וְדָא לְשְׂמָאלָא.

ו
וּבְגִ"כּ מְקַרְבִּין תְּרִין אַלִּין, לְסַלְקָא רוּחַ קוֹדֶשׁא, וּשְׂמָאלָא מְעַטֵּר וְזִינִין לְתַתָּא, לְהֵהוּא סֵטֵר שְׂמָאלָא. וּיְמִינָא לִימִינָא. וְאֶתְקַשְׁרַת אֶתְתָּא בְּכַעֲלָה, לְמַהוּי חַד. וְכֹלָא מְסַתְּלַק וּמִתְקַשְׁר בְּחַדָּא, לְעֵילָא וְתַתָּא, וְקוֹדֶשׁא ב"ה אֶסְתְּלַק בְּלַחֲדוּדֵי וְאֶתְתְּקַף.

ז
וּבְסַפְרֵי קְדָמָאִי, מְסַפְנָא לָא יְהִיב חוֹלְקָא לְאֶתְנָנָא, אֲלָא לְעֵילָא

מסורת הזהר
(ה) (בראשית א) ב"א שיג צ"א צ"ב.

הסולם
מאמר

חלופי גרסאות
כ ל"ג מן מסטרא עד מסטרא. ל ל"ג אדם ובהמה.

תורים ובני יונה
שהם סוד המרכבה, שהם המלאכים מיכאל גבריאל וכו', הנקראים עוף, ובהם עולה רוח הקודש, שהוא המלכות, לעלות למעלה לז"א, לזווג. שהם שנים, אחד לימין ואחד לשמאל, עוף הוא לימין, וזה מיכאל. יעופף, הוא לשמאל, וזה גבריאל. זה לימין וזה לשמאל.

ט
וּבְגִ"כּ מְקַרְבִּין תְּרִין וְכוּ': וְע"כּ מְקַרְבִּים שְׁנַיִם אֵלּוּ, תּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה, שְׁה"ס מִיכָאל וּגְבַרְיָאל, כְּדִי לְהַעֲלוֹת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שְׁחַוָּא הַמַּלְכוּת, אֵל ז"א, וְהַשְׂמָאל, דז"א. מְעַטֵּר וּמְזַיִן לְמַטָּה לְצַד שְׂמָאל הַחַוָּא שֶׁל הַמַּלְכוּת, וַיִּמֵּן לִימִין, וּמִתְקַשְׁרַת אִשָּׁה בְּכַעֲלָה, דְּהַיִּינוּ מַלְכוּת בּוֹז"א, לְהִיּוֹת אֶחָד. וְהַכֹּל מִתְעַלָּה וּמִתְקַשְׁר יַחַד לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה, וְהַקְּב"ה מִתְעַלָּה וְנִשְׁגָב בְּלַבְדוּ.

י
וּבְסַפְרָא קְדָמָאִי מְסַפְנָא וְכוּ': וּבְסַפְרֵים הַרְאִשׁוֹנִים אֲמָרוּ, הַעֲנִי, הַמְקַרְבִּיב תּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה, אֵינֹון נוֹתֵן חֶלֶק, לְהַזִּין הַעוֹלָמוֹת, אֲלָא לִיחַד לְמַעֲלָה. אֲבָל הַכֹּל לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה

ז
ע"י הרצון והתפלה, ובהמה מצד הבהמה, שמוקרבת על המזבח, וע"כ כתוב, אדם כי יקריב מכם, אדם ודאי, שזה קרבנו, מרצון ומתפלה, למעלה לקשר קשר, בסוד אדם. ואח"כ מן הבהמה, והכל הוא בכתוב, אדם ובהמה. וזה הוא סוד, שצריכים בקרבן אדם ובהמה. כמו שאמר. בוא וראה, כשברא הקב"ה את העולם עשה כך, אדם ובהמה.

ד
וְאִי תִימָא וְהָא וְכוּ': וְאִם תִּאמַר הָרִי כְּתוּב, וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ, שְׂמָהֵם מְקַרְבִּים קִרְבְּנוֹת וְאֶפִּילוּ עוֹלָה, כְּמ"ש וְאִם מִן הָעוֹף עוֹלָה קִרְבְּנֹו. הָרִי שְׂבַהֲמָה אֵינֵהּ בְּדִיוֹק. שְׂתַדְרוּשׁ כְּנ"ל. וּמְשִׁיב, בּוֹא וְרָא, מְכַל הַעוֹפוֹת אֵין מְקַרְבִּין אֲלָא תּוֹרִים וּבְנֵי יוֹנָה, אֲלָא סוּד זֶה, מַה שְׂכַשְׁר בּוֹה פְּסוּל בּוֹה, שְׁהַאֲדוּם, כְּשֵׁר בְּתוֹרִים וּפְסוּל בְּבְנֵי יוֹנָה, (חולין כ"ב:) מְטַעַם שׁוֹה, בְּנֵי יוֹנָה, הוּא יְמִין, וְזֶה תּוֹרִים הוּא שְׂמָאל. וְע"כ כְּשֵׁר בּוֹ אָדָם שְׁחַוָּא רּוֹמוֹ עַל שְׂמָאל. וְהַכֹּל אֶחָד.

ח
עוֹף יְעוֹפֵף עַל הָאָרֶץ: הָרִי הַעַמְדָנוּ, (דפו"י דף כ"ו ע"ב)

ד

צו

לאתקשרא, אָבֵל כְּלָא לְעִילָא ׀ וְתַתָּא כָּל תַּד מִתְקַשֵּׁר לְסִטְרֵיהּ כְּדָקָא יֵאוּת, וְהָא אוֹקִימָנָא.

(א) ר' אֶלְעָזָר שָׂאִיל לְר"ש אָבוּי וְאָמַר, הָא קְשׁוּרָא דְכְּלָא אִתְקַשֵּׁר בְּקַדְשׁ הַקְּדוּשִׁים לְאַתְנַהֲרָא, אִתְדַבְּקוּתָא דְרַעְוָא דְכַהְנֵי לִינְיָא וְיִשְׁרָאֵל לְעִילָא, עַד הֵיכָן אִיהוּ סְלֵקָא.

(ב) א"ל הָא אוֹקִימָנָא, עַד אֵין סוּף, דְּכָל קְשׁוּרָא וְיַחְדָּא וְשְׁלִימוּ, לְאַצְנַעָא בְּהֵהוּא צְנִיעוּ, דְּלָא אִתְדַבְּק, וְלָא אִתְיַדַּע, דְּרַעְוָא דְּכָל רַעְוִין בִּיהּ. א"ס לָא קְיִימָא לְאוּדַעָא, וְלָא לְמַעַבְד סוּף, וְלָא לְמַעַבְד רֵאשׁ. יְכַמָּה דְּאֵין קְדַמָּאָה, אִפִּיק רֵאשׁ וְסוּף, מֵאֵין רֵאשׁ. דָּא נְקוּדָה עֲלָאָה, דְּאִיהִי רִישָׁא דְּכְּלָא סְתִימָאָה, דְּקִימָא גּוּ מִחֻשְׁבָּה. וְעַבִּיד סוּף, דְּאִקְרִי סוּף דְּבַר, אָבֵל לְהֵתֵם אֵין סוּף.

(ג) לָאו רַעוּתִין, לָאו נְהוּרִין, לָאו בּוּצִינִין בְּהֵהוּא א"ס, כָּל אֵלִין נְהוּרִין וּבוּצִינִין תְּלִיין לְאַתְקִימָא בְּהוּ, וְלָא קְיִימִי לְאַתְדַבְּקָא, מֵאֵין דִּידַע וְלָא יַדַּע, לָאו אִיהוּ אֶלָּא רַעוּ עֲלָאָה סְתִימָאָה דְּכָל סְתִימִין, אֵין.

(ד) ׀ וְכַד נְקוּדָה עֲלָאָה, וְעֲלָמָא דְּאִתִּי, אִסְתְּלֵקוּ, לָא יַדַּעִין בַּר רִיחָא, כְּמֵאֵן דְּאֵרַח ׀ בְּרִיחָא וְאַתְבָּסֵם, וְלָאו דָּא ׀ נִיחָא, דְּהָא כְּתִיב ׀ וְלֹא אֵרִיחַ בְּרִיחַ נִיחָחְכֵם, דְּהָא רִיחַ נִיחָח רִיחָא דְּרַעוּתָא, דְּכָל הֵנִי רַעוּתָא דְּצִלוּתָא, וְרַעוּתָא דְּשִׁירְתָא, וְרַעוּתָא דְּכַהְנֵי, דְּכִלְהוּ רְוָא דְּאָדָם, כְּדִין כְּלָהוּ אִתְעַבִּידוּ רַעוּתָא תְּדָא,

מסורת הזהר

(1) (ויקרא כו) פקודי קיז צ"ג.

חלופי גרסאות

מ ל"ג ותתא. נ ל"ג כמה. ס וחז. ע ויחא ואתבסם; ויחא דאתבסם. פ ניחח.

מאמר

ולמטה כל אחד מתקשר אל הצד שלו כראוי. וכבר העמדנו.

(א) רבֵי אֶלְעָזָר שָׂאִיל וכו': ר"א שאל את ר' שמעון אביו, ואמר, הרי קשר הכל נקשר בקדש הקדשים להאיר. שהיא בינה (כנ"ל אות ב'). הדבקות של רצון הכהנים והלויים וישראל, עד אן היא עולה.

(ב) א"ל הָא אוֹקִימָנָא וכו': א"ל הרי העמדנו, שהדבקות שלהם עולה עד אין סוף, כי כל קשר ויחוד ושלמות הוא לגנוז בצניעות ההיא שאינה מושגת ולא נודע, אשר רצון כל הרצונות בו. אין סוף, אינו עומד להודע, ולא לעשות סוף, ולא לעשות ראש. ולא כמו אֵין, שהוא כתר, הנקרא, אין, הראשון, שהוציא ראש וסוף. מי הוא ראש, זו היא נקודה העליונה, שהיא ראש הכל הסתום, העומדת תוך המחשבה, שהיא חכמה הנקראת ראשית, והחכמה נאצלה מן הכתר שנקרא אין, (דפו"י דף כ"ו ע"ב)

הסולם

אתדבקותא דרעוּתא עד היכן סלקא

בסו"ה והחכמה מאין תמצא (איוב כ"ח) ועשה סוּף, שהוא המלכות, הנקראת סוף דבר. אבל שמה, באין סוף, לא יש סוף.

(ג) לָאו רַעוּתִין לָאו וכו': אין רצונות, ואין אורות, ואין נרות באין סוף, כל אלו האורות והנרות שבאצילות תלויים, באין סוף, שיתקיימו בהם, אבל אינם עומדים להשגה. מי שידוע ואינו ידוע, דהיינו שאפשר לדבר בו מבחינת ידיעה, אין הוא אלא רצון עליון הסתום מכל סתום הנקרא אֵין, שהוא כתר, אבל בא"ס לא שייכת כלל ידיעה.

(ד) וְכַד נְקוּדָה עֲלָאָה וכו': וכשנקודה העליונה, שהיא חכמה, ועולם הבא, שהוא בינה, מתעלים בהארתם, אינם יודעים רק רִיחַ, שה"ס ו"ק דחכמה המכונה ריח, ולא ג"ר דחכמה, כמי שמריח בריח ומתבשם. ואין זה בחינת נחת, הנקרא ניחח. שהרי כתוב, ולא אריח בריח ניחחכם. הרי שריח וניחח הם

ה וְהָיָה אֲקָרִי נִיחָת, רְעוּתָא: כְּתַרְגוּמוֹ. כְּדִין כְּלָא אֲתִקְשֵׁר וְאֲתִנְהִיר כְּתָדָא כְּדָקָא יָאוּת, כְּמָה דְאֲתִמֵּר.

טו וְעַד אֲתִיְהִיבִת *הָי סִטְרָא אֲחֵרָא בִּידָא דְכִהְנָא, דְכִתִּיב *צו אֶת אֲהֵרֹן וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר. הֲוֵא הֵכָא, דְהָא אוֹקִימְנָא, לִית צו אֶלָּא ע"ז. וְהֵכָא אֲתִיְהִיבִת לִיה לְאֲתוּקְדָא הֵהוּא מִחֻשְׁבָּה רְעָה, וְלֹאֲעִבְרָא לָהּ מִגּוֹ קוּדְשָׁא, בְּהָאֵי רְעוּתָא דְסִלְקָא לְעִילָא, וּבְהָאֵי תִנְנָא וְתַרְבִּין דְאֲתוּקְדָן, בְּגִין לְאֲתַעֲבְרָא מִן קוּדְשָׁא, וְהָאֵי צו *בְּרִשׁוּתֵיהוּ קִימָא, וְלֹאֲפִרְשָׁא לָהּ מִן קוּדְשָׁא *מִגּוֹ הָאֵי קִרְבְּנָא. וְהָאֵי תִימָא צו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, הֵכִי נִמִּי דְהָא בְּרִשׁוּתֵיהוּ קִימָא, כֹּל זְמַנָּא דְעִבְדֵי רְעוּתָא דְמֵאֲרִיהוֹן, דְלָא יִכְלָא לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהוּ.

טז וְהָאֵי קָרָא כְּלָא אֲתִיָּא לְאֲחֻזָּאָה הֲוֵא דְמִלְהָ, לְאֲעִטְרָא לְהָאֵי רוּחַ קוּדְשָׁא לְעִילָא *לְעִילָא, וְלֹאֲפִרְשָׁא *לָהּ לְדָא רוּחַ טוּמְאָה, לְנִחְתָּא *לָהּ לְתַתָּא לְתַתָּא. דָּא בְּרִעוּתָא וּבְצִלוּתָא *כְּדָקְאָמְרֵן, וְדָא בְּעוּבְדָא כְּלָא כְּדָקְחֵזִי לִיה.

יז וְהָאֵי קָרָא מוֹכְחָא עֲלֵיהוּ, דְכִתִּיב צו אֶת אֲהֵרֹן וְאֶת בְּנָיו לֵאמֹר. צו: דָּא ע"ז, רוּחַ מְסֻאָבָא. לֵאמֹר: דָּא אֲתִתָּא, דְאֲקָרִי יִרְאֵת יי'. כְּתִיב הֵכָא לֵאמֹר, וּכְתִיב הֵתָם *לֵאמֹר הֵן יִשְׁלַח אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ. וְהָא אוֹקְמוּהָ. בְּג"כ כְּלָא אֲתִמֵּר, וּכְהֵנָּא קִימָא לְאֲתַתְקַנָּא כְּלָא בְּרִזָּא דְאָדָם וּבְהִמָּה.

חלופי גרסאות
צ בהאי ק לייג ברשותיהו קיימא. ר לייג מן לאפרשא
עד כל. ש לייג מן מנו עד כל. ת לייג לעילא. א לייג
לה. ב ליה. ג דקאמין.

<p>מסורת הזהר (ז) (ירמיה ג) פקודי קיח ע"ז.</p>	<p>מסר</p> <p>הם שני דברים. כי ריח ניחח, פירושו ריח של הרצון, דהיינו כל אלו הרצונות של תפלה, ורצון השירה, ורצון הכהן, שכולם הם סוד אדם, (כנ"ל אות ו') אז נעשו כולם רצון אחד, וההוא, נקרא ניחח, דהיינו רצון כתרומה. אז הכל נקשר ומאיר יחד כראוי, כמו שלמדנו.</p> <p>הסולם</p> <p>זמן שישאל עושים רצוננו של אדונם אין הסטרא אחרא יכול לשלוט עליהם.</p> <p>כאמר</p> <p>הם שני דברים. כי ריח ניחח, פירושו ריח של הרצון, דהיינו כל אלו הרצונות של תפלה, ורצון השירה, ורצון הכהן, שכולם הם סוד אדם, (כנ"ל אות ו') אז נעשו כולם רצון אחד, וההוא, נקרא ניחח, דהיינו רצון כתרומה. אז הכל נקשר ומאיר יחד כראוי, כמו שלמדנו.</p>
<p>אתדכקתא דרעותא עד היכן סלקא</p>	<p>מסר</p> <p>הם שני דברים. כי ריח ניחח, פירושו ריח של הרצון, דהיינו כל אלו הרצונות של תפלה, ורצון השירה, ורצון הכהן, שכולם הם סוד אדם, (כנ"ל אות ו') אז נעשו כולם רצון אחד, וההוא, נקרא ניחח, דהיינו רצון כתרומה. אז הכל נקשר ומאיר יחד כראוי, כמו שלמדנו.</p>

זכאה (דפו"י דף כ"ז ע"ב *) דף כ"ז ע"א)

צו

יח) וּפְאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקֵיָא בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֵתִי, דְּאֵינוֹן דְּצֵי אֹרְחֵי דְאֹרְיִתָא, וְאֹזְלֵי יָבֵהּ בְּאַרְחַ קְשׁוּט, עֲלִיִּהּוּ פְתִיב 11 יְיָ עֲלֵיהֶם יְחִיו. מֵאֵן עֲלֵיהֶם. אֲלִין אֲרַחֵי דְאֹרְיִתָא. יְחִיו: יִתְקַיְימוּן, בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאֵתִי.
יט) ת"ח, פְּתִיב זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, אָמַר ר' תְּיָא, 12 הָאֵי קָרָא אֹקִימְנָא לִיהּ בְּהָאֵי גְוֹנָא, יִזְאת תּוֹרַת, דָּא כ"י. הָעוֹלָה: דְּהֵיא סְלָקָא, וּמִתְעַטְרָא לְעֵילָא לְעֵילָא, לְאַתְקַשְׁרָא פְּדָקָא יְאוּת, עַד אַתְר דְּאֲקָרִי קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים.

כ) ד"א זֹאת תּוֹרַת, דָּא פְּנִסַת יִשְׂרָאֵל. הָעוֹלָה: דָּא מַחְשְׁבָה רְעָה, דְּאֵיִהִי סְלָקָא עַל רְעוּתָא דְב"נ לְאַסְטָאָה לִיהּ מְאַרְחַ קְשׁוּט, הֵיא הָעוֹלָה, הֵיא דְסְלָקָא וְאַסְטִיאת לִיהּ לְכַר נֶשׁ, יִוְבְעֵי לְאוּקְרָא 13 לָהּ בְּנוּרָא. בְּגִין דְלָא 14 יִתְיַהִיב לָהּ דּוּכְתָא לְאַסְטָאָה.

כא) וּבג"כ, עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזֻבַּח כָּל הַלֵּילָה. מֵאֵן לֵילָה. דָּא כ"י. דְּאֵיִהִי זֹאת, בְּגִין דְּאֵתִי לְדַפְּאָה לְב"נ מִהֵהוּא רְעוּתָא. עַל מוֹקְדָה, בְּגִין דְּנִהָר דִּינוּר 15 אֵיִהוּ אַתְר לְאוּקְרָא לְכָל אֵינוֹן דְלָא קְיָיְמִי בְּקִיּוּמֵיהוּ, דְּהָא עָאֲלִין לֹון בְּהֵהוּא נוּרָא דְדָלִיק, וּמַעֲבָרֵי שׁוֹלְטָנֵיהוֹן מְעֵלְמָא, וּבְגִין דְלָא יִשְׁלוּט, אֲצַטְרִיף עַל מוֹקְדָה עַל הַמְזֻבַּח כָּל הַלֵּילָה, וְאַתְפְּפִיא וְלָא שְׁלֵטָא.

כב) וְעַל דָּא, פֶּד אַתְפְּפִיא הָאֵי, סְלָקָא כ"י, דְּאֵיִהִי רוּחַ קוֹדֶשׁ, דְסְלָקָא וְאַתְעַטְרָא לְעֵילָא, דְּהָא סְלִיקוּ יְדִילָהּ, פֶּד אַתְפְּפִיא הָאֵי חֵילָא אַחְרָא, וְאַתְפְּרֵשׁ

ה'צופי גרסאות
ד ל"ג בה. ה העולה וליג האי קרא. ו ל"ג מן זאת עד זאת. ז בע. ח ליה. ט אתיהוב ליה. י לאסגאה. כ ל"ג זאת בגין דאתי. ל ל"ג דאתי. מ ל"ג איהו. נ דיליה.

מסורת הזהר
(ח) (ישעיה לח) פקודי קיה צ"ח.

הפוסים

זאת תורת העולה
וצריכים לשרפה באש, כדי שלא לתת לו מקום להשטין.
כא) ובג"כ ע"פ מוקדה וכו': ומשום זה על מוקדה על המזבח כל הלילה. מי הוא לילה. הוא כנסת ישראל, מלכות, שהיא זאת, הבאה לטהר את האדם מאותו הרצון. ע"פ מוקדה, משום שנהר דינור הוא מקום לשרוף כל אלו שאינם נמצאים בקיומם, דהיינו הסטרא אחרא. כי מביאים אותם באש ההוא השורף, ומעבירים ממשלתם מן העולם. וכדי שלא ישלוט, צריך, על מוקדה על המזבח כל הלילה, ואז נכנע ואינו שולט.
כב) וע"פ דא כד וכו': וע"כ כשזה, הס"א, נכנע, עולה כנסת ישראל, מלכות, שהיא רוח הקודש, כי עולה ומתעטרת למעלה, כי העליה שלה, היא בעת שנכנע הכח האחר הזה ונפרד ממנה. ומשום זה צריכים בסוד הקרבן, להפריד את הצד ההוא, הס"א, מן רוח

מאמר ב'
יח) זכאה הולקיהון וכו': אשרי חלקם של הצדיקים, בעולם הזה ובעולם הבא שהיו יודעים דרכי התורה והולכים בה בדרך אמת, עליהם כתוב, ה' עליהם יחיו, מי הם, ע"פיהם. אלו הם דרכי התורה. יחיו, חיינו שיתקיימו בעולם הזה ובעולם הבא.
יט) ת"ח כתיב זאת וכו': בוא וראה, כתוב, זאת תורת העולה. א"ר חייא מקרא זה העמדתי אותו באפן זה. זאת תורת, זו היא כנסת ישראל, דהיינו המלכות. העולה, כי היא עולה ומתעטרת למעלה למעלה להתקשר כראוי עד המקום שנקרא קודש הקדשים. שהוא בינה.
כ) ד"א זאת תורת וגו': פירוש אחר, זאת תורת זו היא כנסת ישראל, מלכות, העולה, זו היא מחשבה רעה, שהיא עולה על מחשבתו של האדם להטותו מן דרך האמת, היא העולה, זו היא העולה ומשטנת על האדם, (דפו"י דף כ"ז ע"א)

צו

ז

מנה. וּבְגִין כֵּן בְּעֵינֵי בְּרוּא דְקַרְבְּנָא, * לְאַפְרָשָׁא לְהַאי סְטְרָא, מְרוּחַ קוּדְשָׁא, וְלִמְיָהֵב לָהּ חוּלְקָא, בְּגִין דְּרוּחַ קוּדְשָׁא תִּסְתַּלַּק לְעִילָא.

כג * רַבִּי אֶחָא פִּתַּח וְאָמַר, וְהָאֵשׁ עַל הַמְזוּבָּת תּוֹקֵד בּוֹ וְגו', וְהָאֵשׁ עַל הַמְזוּבָּת תּוֹקֵד בּוֹ, אָמַאי. וּבְעֵר עָלֶיהָ הִכְהֵן עֲצִים בְּבִקְרָא בְּבִקְרָא, * אָמַאי. וְכִתְנָא אָמַאי. וְהָא תְּנִינָן אָשָׁא בְּכָל אֶתֶר דִּינָא הוּא, וְכִתְנָא מִסְטְרָא דִּימִינָא קָא אֶתִּי, וְרַחֲמֵי הוּא מִן דִּינָא, דְּהָא פְּהֵנָא לֹא אֲזַדְמֵן בְּדִינָא לְעֵלְמִין, וְהִכָּא הוּא בְּעֵי לְאוּקְדָא דִּינָא בְּעֵלְמָא, דְּכִתִּיב וּבְעֵר עָלֶיהָ הִכְהֵן.

כד * אֶלָּא הִכִּי אוֹלִיפְנָא, ב"נ דְּאֶתִּי לְמַחְטֵי קָמִי מְאָרִיָּה, הוּא אוּקִיד גְּרַמִּיָּה בְּשִׁלְהוּבִיתָא דְּיִצְרָר הָרַע. וְיִצְרָר הָרַע מִסְטְרָא דְּרוּחַ * מִסְטְרָא קָא אֶתְנָא, וְהָא שְׂרִיָּא בִּיהּ רוּחַ מִסְטְרָא. וְלִזְמִינָן אֲשֶׁתְּמוּדְעָן קַרְבְּנֵי * דְּאֶתְנִין מִהַאי סְטְרָא, וּבְעָא לְקַרְבָּא עַל מְדַבְּחָא כְּדָמִי לִיהּ. וְלֹא אֲשֶׁתְּצִי, וְלֹא אֲתַבְּטַל הַהוּא רוּחַ מִסְטְרָא, בֵּין מִב"נ, וּבֵין מִהוּא סְטְרָא דְּאֶתִּי מְנִיָּה, אֶלָּא בְּאָשָׁא דְּמְדַבְּחָא, דְּהַהוּא אָשָׁא מְבַעְרָא רוּחַ מִסְטְרָא, וְזִינִין בִּישִׁין מְעֵלְמָא, וְכִתְנָא בְּדָא אֲתַכְּוִין, לְתַקְנָא אָשָׁא דִּיבְעֵר זִינִין בִּישִׁין מְעֵלְמָא.

כה * וְעַל דָּא בְּעֵי, דְּלֹא יִדְעִינָן לִיהּ לְעֵלְמִין, וְלֹא יִתְחַלֵּשׁ חִילָא וְתוֹקְפָא דִּילִיָּהּ, לְתַבְּרָא * חִילָא דְּתוֹקְפָא אֶתְרָא בִּישָׁא מְעֵלְמָא, וְעַל דָּא לֹא תִכְבְּהּ. וְכִתְנָא יִסְדֵּר עָלֶיהָ אָשָׁא בְּבִקְרָא בְּבִקְרָא, בְּזִמְנָא דְּשִׁלְטָא סְטְרָא דִּילִיָּהּ וְאֶתְעֵר בְּעֵלְמָא, בְּגִין לְבִסְמָא יְעֵלְמָא, וְאֶתְכַפְּיִין דִּינִין, וְלֹא * מִתְעַרֵּי בְּעֵלְמָא, וְעַל דָּא תְּנִינָן,

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

ס לפרשא, ע מתחיל וידבר ה' אל משה לאמר צו וגו' ר' אחא. פ ליג אמאי. צ דאתיא. ק תוקפא ול"ג חילא. ר דינא; מוסיף עלמא ולבסמא דינא. ש מתערין לעלמא.

הסולם

מאמר ב'

זאת תורת העולה

הזה, דהיינו עו (כנ"ל ויקרא אות תמ"א ותמ"ב) שצריך להקריב על המזבח את הרומה לו, אל החוטא, ואינו כלה ואינו מתבטל אותו רוח הטומאה, בין מן האדם החוטא, ובין מאותו הצד שבא ממנו, אלא באש המזבח, שאש הזו מבשרת רוח הטומאה, ומינים רעים מן העולם, והכהן נתכונן לזה, לתקן האש שתבער מינים רעים מן העולם. וע"כ, צריכים לכהן שיעשה זאת, שהוא מן הימין, והימין מבער השמאל. **כה** * וְעַל דָּא בְּעֵי וכו': ועל כן צריך, שלא יכבו אותה לעולם, אלא אש תמיד תוקד בו, כדי שלא יתחלש הכח והתוקף שבה ויוכל לשבור הכח של תוקף האחר הרע, מן העולם. ועל כן לא תכבה. והכהן יסדר עליו אש בבקר בבקר, בזמן ששולט הצד שלו, כי בבקר שולט צד הימין, ומתעורר בעולם, כדי לבשם העולם, ע"י עריכת האש על המזבח, (יכנעו

רוח הקודש, שהוא המלכות, ולתת לה חלק (כנ"ל פקודי אות של"ג) כדי שרוח הקודש יתעלה למעלה.

כג * רַבִּי אֶחָא פִּתַּח וְאָמַר: רַבִּי וְאָמַר, וְהָאֵשׁ עַל הַמְזוּבָּת תּוֹקֵד בּוֹ וְגו'. שואל, והאש על המזבח תוקד בו, למה. ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר, למה. וכהן, למה יבעיר עצים על האש, והרי למדנו, שאש בכל מקום הוא דין, והכהן בא מצד ימין, והוא רחוק מן הדין, שהכהן אינו מזדמן בדין לעולם, וכאן הוא צריך להבעיר הדין בעולם, דהיינו שצריך להבעיר העצים, שכתוב, ובער עליה הכהן.

כד * אֶלָּא הִכִּי אוֹלִיפְנָא וכו': ומשיב, אלא כך למדנו. אדם הבא לחטוא לפני אדונו, הוא שורף את עצמו בשלהבת יצר הרע, ויצר הרע בא מצד רוח הטומאה, והרי שורה בו רוח הטומאה, ולפעמים נודע קרבנו שבא מצד (דפו"י דף כ"ז ע"א * דף כ"ז ע"ב)

ה

ז

אֵת אֲשָׁא אֶכְלָא אֲשָׁא. אֲשָׁא דְלַעֲיָלָא אֶכְלָא אֲשָׁא אַחְרָא, אֲשָׁא דְמַדְבְּחָא אֶכְלָא אֲשָׁא אַחְרָא, וְעַל דָּא, אֲשָׁא דָּא לָא תִכְבֵּה לְעַלְמִין, וְכִהְנָא מְסַדֵּר לִיה בְּכָל יוֹמָא.

רעיא מהימנא

כו * פְּקוּדָא לְעִשׂוֹת הָעוֹלָה כְּמִשְׁפָּטָה, וְעַלָּה אֶתְמַר זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה וְגו'. חֲמֵשׁ אִשִּים הֵווּ נִתְתִין עַל קְרַבְנָא. אִשׁ אוֹכֵל וְאִינוּ שׁוֹתָה. אִשׁ שׁוֹתָה וְאִינוּ אוֹכֵל. אִשׁ אוֹכֵל וְשׁוֹתָה. אִשׁ אוֹכֵל לַחִים וְיִבְשִׁים. אִשׁ שְׂאִינוּ אוֹכֵל וְאִינוּ שׁוֹתָה. לְקַבְּלִיָּהּ אִינוּן, זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, חֵד. * הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה, ב'. עַל הַמְזֻבָּח, ג'. כָּל הַלֵּילָה, ד'. וְאִשׁ הַמְזֻבָּח תּוֹקֵד בּוּ ה'.

חלופי גרמאות

ת אינו, א היא העולה ב' על מוקדה על המזבח ג'.

מאמר ב'

הסולם

זאת תורת העולה

שהוא אוכלת, שממשיך מוחין דחסדים, ואינו שותה, שאינו ממשיך חכמה. אש שותה ואינו אוכל, היינו הדינים שבקו שמאל הנמשכים מנקודת השורק, שהוא שותה, דהיינו שממשיך מוחין דחכמה, ואינו אוכל, שאינו ממשיך חסדים, כי השמאל הוא חכמה בלי חסדים. אש אוכל ושותה, היינו הדינים שבקו אמצעי הנמשכים מנקודת החירק, שהוא אוכל, דהיינו שממשיך חסדים, וגם שותה, שממשיך חכמה גם כן, להיותו כלול מב' הקוין ימין ושמאל, ויש לו מעלת שניהם. ועד כאן המדובר מלמעלה מחוזה. אבל למטה מחוזה, יש אש אוכלת לחים ויבשים, דהיינו הדינים שבנה"י, הנמשכים ממסך שבחוזה, שהיא אוכלת ושורפת הקליפות שבימין, שהן לחות, שיש בהן איזה לחלוחית אור, ואוכלת ושורפת הקליפות שבשמאל שהם יבשים לגמרי. ויש אש שאינו אוכל ושותה, היינו הדינים שבמלכות שאינם ממשיכים שום אור, לא של חכמה ולא של חסדים, כי המלכות אין לה מעצמה שום אור, רק מה שז"א משפיע אליה. וכנגדם הן ה' חלוקות שבהמקרא זאת תורת וגו'. אשר, זאת תורת העולה, הוא קו ימין, חסד, כנגד אש הא'. היא העולה על מוקדה, הוא קו שמאל, גבורה, כנגד אש הב'. וע"כ נזכר כאן מוקדה. על המזבח, הוא קו האמצעי, ת"ת, שהוא על המזבח, המזבח הוא מלכות, על המזבח, דהיינו ממעל המזבח, הוא ת"ת. שהוא כנגד אש הג'. כל הליילה, הוא המסך השולט מחוזה ולמטה, השייך לבחינת מלכות הנקראת לילה. והוא כנגד אש הד'. ואש המזבח תוקד

ויכנעו הדינים ולא יתעוררו בעולם. על זה למדנו שיש אש אוכלת אש, כי האש של מעלה, של המלכות, אוכלת אש אחרת, אש המזבח אוכלת אש אחר של הצד האחר. וע"כ אש זו, לא תכבה לעולם, והכהן מסדר אותה בכל יום.

רעיא מהימנא

כו פְּקוּדָא לְעִשׂוֹת הָעוֹלָה וכו': מצוה לעשות העולה כמשפטה. ועליה נאמר, זאת תורת העולה וגו'. חמשה מיני אש, היו יורדות על הקרבן, א) אש אוכלת ואינה שותה. ב) אש שותה ואינה אוכלת. ג) אש אוכלת ושותה. ד) אש אוכלת לחים ויבשים. ה) אש שאינה אוכלת ואינה שותה. כנגדן הם, א) זאת תורת העולה. ב) היא העולה על מוקדה. ג) על המזבח. ד) כל הלילה. ה) ואש המזבח תוקד בו.

פירושו, ה' דינים הם המכונים ה' אשות. ג' הם בחג"ת שלמעלה מחוזה, הנמשכים מג' זריעות המכונות תולם שורק חירק (כח"ש) לעיל בדאשית א' דף ט"ו בד"ה ההיא, ע"ש). וב' הם מחוזה ולמטה, א' בנו"ה ויסוד הנמשך מהמסך שבנקודת החוזה, ב' הוא במלכות. והנה הדינים שבג' קוין חג"ת שלמעלה מחוזה הם בחינות אש שאינה שורפת, אלא אוכל, פירושו שממשיך חסדים. אבל ב' אשות שמחוזה ולמטה, הן שורפות החצונים. ונודע שהמשכת החסדים מכונה אכילה, והמשכת החכמה שבקו שמאל מכונה שתייה. (כנ"ל ויקרא אות ל"ח, ע"ש).

וזה אמרו, אש אוכל ואינו שותה, היינו הדינים שבקו ימין, הנמשכים מנקודת החולם, (דפו"י דף כ"ז ע"ב *) דף כ"ז ע"א)

ט

צו

כז ואוקמוה מארי מתניתין, עולה כולה סלקא לגבוה. וְדָא בִּינָה, ה',
ה' מראות דילה. ג', בת יחידה, וּמְרָאָה כְּבוֹד יי' כַּאֲשׁ אוֹכֵלֶת. ו' אור דבת עינא,
והיא אש * שותה פל מיין דאורייתא, ואוכלת ג' פל קרבנין דצלותא. ואוכלת
לחין ויבשין, אינון פשטי דאורייתא דאינון פעצים יבשים. וְדָוִי אורִייתָא אינון
פעצים לחים. והאי איהו אש אוכלת לחין ויבשין.

כח ועוד אוכלת לחין, פל קרבנין דהו קרבין בצלותא, על מצות עשה.
ויבשין, פל קרבנין דהו קרבין בצלותא, על מצות לא תעשה. והאי איהו, סקילה
שריפה הרג וחקק, על מצות עשה, ועל מצות לא תעשה, אלין אינון קרבניא
דשכינתא, צלותא, דפקודין דעשה ולא תעשה. ולקבל ה' מראות אלין, תקינו
חמש צלותי ביום דכפורי. ולקבל בת עינא, אינון ה' עשרת ימי התשובה, וה'
לקבל אור דבת עינא. ה' ענויין, לקבל ה' בתרא.

כט פקודא בטר דא, לעשות החטאת כמשפטה. תנאים ואמוראים, אתון
דמסטרך דמדות דקודשא ב"ה אתיתו, ה' דטרחתון סגיי לנקאה ברקא דילי

ה' צופי גרמאות

ב מ' יוד, ג ל"ג כל, ד ל"ג עשה ועל מצות, ה ל"ג
עשרת, ו ה"ג רפוס מנטובא; י"ה; ה"י"ה ה"י"ו; ה"י"ה;
ה' דבת עין, ז ל"ג דבת עינא, ח דאטרחתון; דרחתק.

מסורת הזהר

(ט) (שמות כד) ויקהל טו צ"צ.

זאת תורת העולה

הסולם

מאמר ב'

כח ועוד, אוכלת לחין וכו': ועוד יש
לפרש, אוכלת לחים, הם כל הקרבנות הנקרכים
על ידי התפלה, בבחינת ונשלמה פרים שפתינו,
על מצות עשה. ואוכלת יבשים, היינו כל
הקרבנות שהיו נקרכים בתפלה על מצות לא
תעשה, שזו היא שמענישים עליה ד' מיתות,
סקילה שרפה הרג וחקק. והם הקרבנות שהם
על מצות עשה ועל מצות לא תעשה. אלו
הם הקרבנות של השכינה, הנקראת, תפלה,
הבאים על מצות עשה ולא תעשה. וכנגד ה'
מראות אלו, הנמשכים מבינה, כנ"ל, תקנו ה'
תפלות ביום הכפורים. וכנגד בת עין, שהיא
המלכות, כנ"ל, שהיא י', הם עשרת ימי
תשובה. וה' ראשונה דהו"ה, הוא כנגד האור
של בת עין הנמשך לה מן הו' כנ"ל. ה'
עינים שבינה כ שאינם אוכלים ושותים, היא
כנגד ה' אתרוגה דהו"ה, דהיינו המלכות
מבחינתה עצמה, שאינה אוכלת ואינה שותה
כנ"ל.

כט פקודא בטר דא וכו': המצוה
שלאחר זו, היא לעשות החטאת כמשפטה.
תנאים ואמוראים, אתם, שמצד המדות של
הקב"ה אתם באים, שעמלתם הרבה לנקות
הבת שלי, שהיא הלכה, דהיינו מלכות, מן
הקליפות של הערב רב, שהם קושיות רעות
שאינן

תוקד בו, הוא דין המלכות עצמה הנקראת
מוכת. שהוא כנגד האש החמישית.
כז ואוקמוה מארי מתניתין וכו':
והעמידוהו בעלי המשנה. עולה, כולה עולה
לגבוה, וזה היא בינה, שהיא ה' ראשונה דהו"ה.
ונקראת כן על שם ה' מראות שלה, דהיינו
ה' אשות הנ"ל שנמשכות לזו"ן מן הבינה. י'
היא בת יחידה, דהיינו בת עין, מלכות, שעליה
נאמר, ומראה כבוד ה' כאש אוכלת. אמנם
המלכות מבחינתה עצמה, היא אש שאינה
אוכלת ואינה שותה כנ"ל, אלא ו' שהוא ת"ת,
קו האמצעי שהוא אוכל ושותה הוא האור של
בת עין, וכשהמלכות מקבלת מן הו' גם היא
אש שותה כל מים דאורייתא. ואוכלת את
כל הקרבנות שבתפלה, דהיינו שמקבלת מן
הו' כל ג' אשות דחג"ת הכלולות בו. וגם
מקבלת מן האש הד' שבנה"י של הו' שמחזה
ולמטה, וע"כ היא אוכלת לחים ויבשים, כמו
אש הד'. ומפרש, שממשכת פשטי התורה,
שהם כעצים יבשים, וממשכת סודות התורה
שהם כעצים לחים. כלומר, שע"ז ששורפת
הקליפות שבשמאל שהן יבשות, נמשכים פשטי
התורה. וע"ז ששורפת הקליפות שבימין שהן
לחות נמשכים סודות התורה וזו היא אש אוכלת
לחים ויבשים.

(דפו"י דף כ"ז ע"א *) דף כ"ז ע"ב)

צו

דאיהי ם תלכה, ימאלין קליפין, דערב רב, קושין בישין, דלית לון תירון, ולא פרוקא, דעלייהו אתמר, מענות לא יוכל לתקון, וחסרון לא יוכל להמנות, אלא אתמר תיקו בהון. וכל תיקו דאסורא לחומרא, ואיהו תיקו חסר ין דלית יליה תקון. חסר נון, דאיהי עלמא דאתי, דתיקו ם דעלמא דאתי, שתיקה. יפגון שתוק כן עלה במחשבה.

ה) ואית קושין דאינון לבושין דתלכה, דאתמר בהון משבצות זהב. הה"ד, כל כבודת בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. ואתון, פסקין לון בכמה פסקות, ולבתר מתקנין ומפרקין לון בכמה פרוקין.

א) ואי חסר שום פסק ממתניתין, כמה דאוקמוהו זה חסר מן המשנה, אתון מתקנין לון, והאי הוא חסרון שיוכל להמנות. ואי ייתי טפש ויפיק שום ביש על ההוא אומנא דתתיף לבושין, ויימא וכי אורייתא איהי חסר, והא פתיב ם תורת יי תמימה, תמימה בכל אברין דגופא, דאינון רמ"ח פקודין. הה"ד כלך יפה רעיתי ומום אין כן. תמימה בלבושה, ואיך חסר מן המשנה.

ב) ואתון תימרון ליה, דוק ותשפח תתיכה, ותשפח לה מעורבת בשאר פסקות ומשניות. דאורח אומנא למחתף לבושין בכמה תתיכות, ותלמיד דלאו

חלופי גרמאות

ט מוסיף הלכה דיליה. י אלקי. כ ל"ג. ג. נון. ד ל"ג ליה; לה. ח מעלמא. ו כלומר; בגין. ס ואלין. ע דאתקרון; דאתקרון בהון. פ ל"ג ולבתר מתקנין. צ ל"ג לון. ק דכל. ר אלא.

צ. קנו: קפ: רכא: תקוני זהר תייג כט. תכ"א נב.

מסורת הזהר

י (קהלת א) וישב מט צ"ב. חלק ג' כת. נא: גג. תקוני זהר ת"ע. כ (תהלים מה) ויחי קפא צ"ב זהר חדש גג ט"א ש"ג נו ט"א שט"ו תקונים חדשים צט ט"ד ש"ג קוב ט"ב ש"כ קצט ט"ג שליט שמ"ד. ל (תהלים יט) הקסה"ז קמה צ"ב. מ (שיר ד) חלק ג' לג: לד:

עולה הטאת ואשם

ואתם האמודאים, פוסקים לבוש המשבצות בכמה פסקי דינים, ואחר כך אתם מתקנים ומישבים אותם בכמה ישובים.

א) ואי חסר שום וכו': ואם חסר איזה פרק מן המשנה, כמו שהעמידוהו, זה חסר מן המשנה, אתם מתקנים אותו, דהיינו במקומות שאמרינו בגמרא, חסורי מחסרה והכי קתני. (חגיגה ז:) וזה הוא חסרון שיוכל להמנות. ואם יבא פתי ויוציא שם רע על אותו אומן החותך הלבושים, ויאמר, וכי התורה הוא חסר, לומר על המשנה חסורי מחסרה, והרי כתוב, תורת ה' תמימה, תמימה בכל אברין דגופא, שהם רמ"ח מצות עשה, ז"ש, כלך יפה רעיתי ומום אין כן, ותמימה בלבושים שלה, ואיך יהיה חסר מן המשנה.

ב) אתון תימרון ליה וכו': ומשיב. אתם תאמרו לו, תדייק ותמצא תתיכה החסרה, שתמצא אותה מעורבת בשאר פסקים ומשניות. כלומר, כך זרכה של תורה עניה במקום זה ועשירה

הסולם

מאמר

שאינ להם ישוב, ולא תירון, שעליהם נאמר, מענות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות, אלא שנאמר בהם תיקו. וכל תיקו שבאיסור הוא לחומרא, והוא תיקו חסר ין, שרומז שאין לו תקון. חסר ין שהוא עולם הבא, דהיינו בינה, שיש לה ג' שערים, כי תיקו שבעולם הבא הוא שתיקה, כגון שתוק כך עלה במחשבה. פירוש, שהתיקון לזה היא שתיקה, כמו שאמר הקב"ה למשה, שתוק וכו'. (מנחות כט:) שזהו תיקו שבעולם הבא, דהיינו עם ין, שהוא תקון.

ל) ואית קושין דאינון וכו': ויש קושיות שהם לבושי הלכה, דהיינו לבושי מלכות, שנאמר בהם, משבצות זהב, ז"ש כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה. כי הקושיות ה"ס דינים, הנבחנים לחקיקות כמו משבצות, והם נעשו לבושים להמלכות. דהיינו אותם הדינים הגורמים לגילוי החכמה, (כנ"ל פקודי אות ש"ו), וע"כ ה"ס משבצות זהב, כי זהב יורה על גילוי חכמה שמשמאל.

(דפו"י דף כ"ז ע"ב)

יא

צו

איהו בקי למקשר ההלכה באלין חתיכות, מתחלפי ליה פסקות וקושין, ולא אשבח לון פרוקא. עד דייתי אומנא, ופריק לון כל אלין ספקות דלהון. בההוא זמנא, הלכה דאיהי ברפא, סליקת קדם מלכא, שלימא בכלא, בגופא בלבושא וכתשטיטה, ואתקיים בה וראיתיה לזכור ברית עולם. וילזמנין אית לאומנא תלמיד בקי, דישר ליה לתקנא לון.

לג) קמו פלהו ואמרו, ודאי אנת הוא אומנא ר"מ. דאתמר בך משה קבל תורה מסיני, ומתמן ואילף פלהו תלמידים אינון דילך, מן יהושע עד סוף כל דרין. תדא הוא דאמר ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, עד סוף פלהו. תלמיד בקי דילך מאן הוא והא תזינא דאתמר, הפל יהא מונח עד שיבא אליהו.

לד) אמר לון, ודאי הכי הוא, דאיהו תלמיד חבר, דעליה אתמר בן אהרן הפהן. בגוונא דאתמר באהרן הוא יהיה לך לפה, הכי נמי בריה, יהיה לי לפה, דאיהי אורייתא דבעל פה. בגין דהיכי דתזינא בקדמיתא כבד פה וכבד לשון, ונהכי יוקים לי קודשא ב"ה, כבד פה באורייתא דבע"פ, וכבד לשון באורייתא שבכתב, דלא יימרון אלין דלא אשתמודעין לי, אתרא איהו. ואליהו הוא יהיה לי לפה, ייתי לתקנא כל אלין ספקות, ולפרקא לון.

חלופי גרסאות

ש וכתב שטאה; ובתכשטאה, ת או לזמנין. א דיסדר. ב כל; כל התלמידים. ג ל"ג אנון. ד ל"ג בקי. ה יהא. ו דהא. ז מוסיף דאיהו אורייתא הכי. ח ל"ג לי. ט דכי הינא כבד פה בקדמין. י הכי. כ ל"ג הוא.

מסורת הזהר

1 (בראשית ט) נח קא צ"ב. 2 (במדבר כה) חלק ג' נו: קבר. ריגו: ויד: ויז. וכו. רלו: רלו. רלו: רעו. 3 (שמות ד).

עולה המאת אשם

סוף כולם. תלמיד בקי שלך, הנזכר לעיל, מי הוא, הרי אנו רואים שאמרו, הכל יהא מונח עד שיבא אליהו. הרי שאליהו הוא התלמיד בקי שלך.

לד) אמר לון ודאי וכו': אמר להם ודאי כך הוא. שאליהו, הוא תלמיד חבר, שעליו נאמר, בן אהרן הכהן דהיינו כמי שאומר, פנחס הוא אליהו. וכעין שנאמר באהרן, הוא יהיה לך לפה. אף כך בנו, אליהו, יהיה לי לפה, שהוא יתקן אורייתא דבעל פה. משום, כי כמו שהייתי תחילה, כבד פה וכבד לשון, כך יקים אותי הקב"ה, לעת גמר התקון כבד פה בתורה שבעל פה. כבד לשון בתורה שבכתב שאלו שלא הכירו אותי לא יאמרו שאחר הוא. דהיינו כמו שאמרו עתידיים המתים לקום במומם שלא יאמרו אחר הוא. ואליהו, הוא יהיה לי לפה, יבא לתקן כל אלו הספיקות ולתרוץ אותם. בההוא

הסולם

מאמר

ועשירה במקום אחר. שדרך האומן לחתוך את הלבושים לכמה חתיכות והחסד במקום זה ממלא במקום אחר, ותלמיד שאינו בקי לקשר ההלכה באלו החתיכות הנמצאות במקום אחר, מתחלפים לו פסקים וקושיות ואינו מוצא תירוץ עליהם, עד שיבא האומן, ויתרוץ להם כל אלו הספקות שלהם. בזמן ההוא, הלכה, שהיא הבת, דהיינו מלכות, עולה לפני המלך, שלמה בכל, בגוף, ובלבושים, ובתכשטיס, ומתקיים בה, וראיתיה לזכור ברית עולם. ולפעמים יש לאומן תלמיד בקי שישלח להם לתקן אותם. דהיינו אליהו כמ"ש לפנינו.

לג) קמו פלהו ואמרו וכו': קמו כולם ואמרו: רועה נאמן, ודאי אתה הוא האומן. שנאמר בך משה קבל תורה מסיני. ומשם והלאה, כולם הם תלמידים שלך, מן יהושע עד סוף כל הדורות. זהו שלמדנו, ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים עד

(דפו"י דף כ"ז ע"ב *) דף כ"ח ע"א

יב

זג

ל(ה) בַּהֲהוּא זַמְנָא, זַאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, בְּרַתָּא, דְּתוֹת מְהַדְקָא שְׁפֵלָה בְּגִלוּתָא, סְלִיקַת עַל כָּל דְּרָגִין דְּלַעֲיָלָא, הַה"ד * רַבּוֹת בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל כְּלָנָה, וְסְלִיקוּ דִילָה תְּהָא לְאָבָא דְּאִיהוּ לִימִינָא חֶסֶד, דְּבִיָּה הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדִירִים, מִתְּמָן חֲכָמָה, כ"ח מ"ה.

ל(ו) אָמַר חַד תְּנָא, בְּוֹדָי בְּגִין דָּא אֲתָמַר בְּךָ, מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה בְּגִין כְּלָה דִילָךְ, דְּלֹא יָהּ לָךְ שְׁלִימוֹ אֲלָא בְּה. יְדַבְּד אֲנִתְ תְּהָא שְׁלִימָא * בְּה, אֲתָמַר בְּךָ * פַּה אֵל פַּה אֲדַבְּר בּוּ וּמְרָאָה וְלֹא בְּחִידוֹת. יְבַמְרָאָה: כְּגוֹוָנָא דְכְּלָה דְאֲתַפְשֻׁטַּת מְלַבּוּשָׁהָ, וּמִתְיַחֲדַת עִם בְּעֵלָה בְּקִירוּב בְּשֵׁר, בְּרַמ"ח אַבְרִים דִילָה, וְלֹא כְּסִיאת אַבְר חַד מְנָה. וְהֵאֵי אִיהוּ בְּמְרָאָה רַמ"ח בְּחוּשְׁבָן.

ל(ז) * אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא, בְּקַדְמִיתָא אֲתַחֲזִי לָךְ * הֵאֵי * חִיזוּ, דְאֲתָמַר בְּה בְּמְרָאָה, דְּאִיהוּ לָךְ הַמְרָאָה הַגְּדוֹל בְּסָנָה, דְּאֲדַבְּר בִּיה חֲמִשָּׁה זַמְנִין הַסָּנָה.

מסורת זוהר

חלופי גרסאות

(9) (משלי לא) ב"ב קלח צ"א. צ) (במדבר יב) משפטים 7 וכד. 8 ל"ג בה. 1 מראה. 0 ל"ג מן אמר עד ולא בחידות; אחזיו לה דאתמר ביה. 2 דאתמר ביה המראה ול"ג מן האי חזיו עד המראה. 9 חזיו.

מאמר

הסולם

עולה חטאת ואשם

בשעה שהיא מגלה החכמה שבקו שמאל שהיא מבינה שחזרה לחכמה. היא מתלבשת בלבושים ההם, שלא יוכלו החיצונים לינק ממנה, (כנ"ל פקודי אות ש"ו) אמנם בשעה שמתיחדת בימין, דהיינו בחכמה שבקו ימין, שה"ס חסד שנעשה לחכמה, וה"ס אבא, כנ"ל, בסו"ה מוליך לימין משה זרוע תפארתו, אז היא מתפשטת מכל הלבושים האלו, כי גילוי אור החסדים אינו צריך לשום לבוש, שאין שם אחיזה לחיצונים, ואור החכמה שבקו ימין שה"ס אר"א עלאין, ה"ס אור החסדים (כנ"ל ב"א דף רנ"א ד"ה נחיות) הנקראים אוירא דכיא, וז"ש, דַּאתְפִּשְׁטַת מְלַבּוּשָׁהָ וּמִתְיַחֲדַת עִם בְּעֵלָה, דהיינו בשעה שהיא לימין משה, אין פחד מחיצונים, ומתיחדת עם משה, שה"ס ז"א בעלה שנקרא משה, בלי שום לבושים בְּקִירוּב בְּשֵׁר בְּרַמ"ח אַבְרִים דִילָה, דהיינו בגילוי החסדים שלה המכונים רמ"ח אברים, שהם כנגד רמ"ח מצות עשה, שהם חסדים, ושס"ה גידין הם כנגד שס"ה מצות לא תעשה שהם גבורות מקו שמאל. וז"ש בְּמִרְאָה, רַמ"ח בְּחוּשְׁבָן, להורות שהיא גילוי מראה החכמה שבקו ימין, שהוא בחינת רמ"ח אברים, דהיינו חסדים.

ל(ז) אָמַר בּוּצִינָא קְדִישָׁא וְכוּ': אָמַר הַמְאֹר הַקְדוּשׁ, דְּהֵינּוּ ר' שְׁמֵוּן, בְּתַחֲלִילָה נִרְאָה לָךְ מִרְאָה הַזֶּה, שְׁנֵאמַר בּוּ בְּמִרְאָה, דְּהֵינּוּ

ל(ה) בַּהֲהוּא זַמְנָא זַאת וְכוּ': בּוֹזֵמֵן הַהוּא, נֵאמַר, זַאת תּוֹרַת הָעוֹלָה, דְּהֵינּוּ הַבַּת, שְׁהִיא מַלְכוּת הַנְּקֻרָא זַאת וְנִקְרָא תּוֹרָה כּוּ"ל, שְׁהִיתָה נִכְתְּשַׁת וּשְׁפֵלָה בְּגִלוּת, הָעוֹלָה עוֹלָה עַל כָּל הַמְדֻרְגוֹת שְׁלִמְעֵלָה. ז"ש, רְבוּת בְּנוֹת עֲשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל כּוֹלָנָה. וְהַעֲלִיָּה שְׁלָה, תְּהִיָּה, לְאָבָא, שְׁהוּא לִימִין, וְהוּא חֶסֶד. שְׁבוּ אַמְרוּ, הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדִירִים, דְּהֵינּוּ חֶסֶד שְׁהוּא בְּדְרוּם, מִשָּׁם הוּא חֲכָמָה, כִּי בְּגַדְלוּת, נַעֲשׂוּ חֲגִי"ת דו"א, חֲבִ"ד, וְנִמְצָא חֶסֶד דו"א שְׁנַעֲשָׂה לְחֲכָמָה שְׁהוּא אָבָא. וְע"כ מְדֻרוּם שְׁהוּא חֶסֶד, מִשָּׁם חֲכָמָה, שְׁהוּא אוֹתוּת כִּיָּה מו"ה ז"א ה"ס הוּיָה דְאֶלְפִין שְׁבִגִימְטְרִיא מו"ה, וְהַחֶסֶד שְׁנַעֲשָׂה לְחֲכָמָה, הוּא הַכַּח שְׁלוֹ.

ל(ו) אָמַר חַד תְּנָא וְכוּ': אָמַר תְּנָא אַחַד, וְדֵאֵי מִשּׁוּם זֶה, נֵאמַר בְּךָ, מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תְּפִאֲרָתוֹ, מִשּׁוּם שְׁהַכְּלָה שְׁלָךְ, הַנְּקֻרָא זְרוּעַ תְּפִאֲרָתוֹ, לֹא יְהִיָּה לָךְ שְׁלֵמוֹת אֲלָא בְּה. כִּי כְּשֵׁאתָה תְּהִיָּה שְׁלֵם בְּה, בְּהַמְלָכוּת, נֵאמַר בְּךָ, פַּה אֵל פַּה אֲדַבְּר בּוּ וּמִרְאָה וְלֹא בְּחִידוֹת. בְּמִרְאָה, כְּמוֹ כָּלָה שְׁמִתְפַּשְׁטַת לְבוּשִׁיהָ וּמִתְיַחֲדַת עִם בְּעֵלָה בְּקִירוּב בְּשֵׁר בְּרַמ"ח אַבְרִים שְׁלָה, וְאִינָה מְכַסִּית אַבְר אַחַד שְׁלָה. וְזֶה הוּא בְּמִרְאָה, שְׁעוֹלָה בְּחֻשְׁבּוֹן רַמ"ח.

פִּירוּשׁ. כִּי נִתְבָּאָר לְעִיל (בְּאוֹת ל') שְׁכַל הַקּוֹשִׁיּוֹת, שְׁהֵם הַדִּינִים, הֵן בְּלַבּוּשִׁים שֶׁל הַמְּלָכוּת, הַנְּקֻרָאִים מִשְׁבְּצוֹת זֶהב, עֲשִׂיָּה, כִּי (דְפוּ"י דף כ"ח ע"א)

יג

צו

וּכְעַן אֲתַגְלֵא לָךְ תִּיזוּ דָא, * בְּרַמ"ח פְּקוּדִין, דְּאֵינוֹן בְּחַמְשָׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה. וְלֹא בְּחִידוֹת, דְּאֵינוֹן לְבוּשֵׁין דִּילָהּ, דְּבַהוֹן תּוּזוּ פֶּל גְּבִיאֵי. דְּלִית אַרְח לְאֲתַגְלֵאָה פְּלָה בְּקִירוּב בְּשַׁר, אֶלָּא לְחַתֵּן דִּילָהּ.

ל"ח) בְּהוּא זְמַנָּא יִתְקִיִּים בְּהוּ, * וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עְרוּמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוּ וְלֹא יִתְבוּשְׁשׁוּ. כְּגוֹן אָדָם וְאִשְׁתּוּ דְכָבֵר אֲתַעְבֵּר עַרְבוּכְיָא בִּישָׂא, עַרְב רַב, קוּשְׂיָא בִּישָׂא מְעַלְמָא, דְּאֵינוֹן עֲרִיזִין דְּקַב"ה * וּשְׂכִינְתֵיהּ, עֲרִיזִין דִּישְׁרָאֵל. כ"ש עֲרִיזִין דִּילָךְ רַעֲיָא מְהִימְנָא. וּמְהִלְכָה דִּילָךְ. דְּבִגְנִינְיָהּ צְרִיף לְכַסְאָה רִזִין דְּאוּרִיזְתָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ * כְּבוֹד אֱלֹהִים הִסְתֵּר דְּבַר, עַד דְּמַתְּעַבְרִין מְעַלְמָא. וְלִית מְלָכִים וְאֶלָּא יִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, פֶּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵם, בְּהוּא זְמַנָּא, וּכְבוֹד מְלָכִים תְּקוּר דְּבַר. * אָמַר רַעֲיָא מְהִימְנָא, בְּרִיף אַנְתָּ לְעַתִּיק יוּמִין, דְּמַתְּמָן אַנְתָּ, כְּעַנְפָּא דְּאֲתַפְּשֵׁט מְאִילָנָא, הֵכִי * נִשְׁמַתִּין עַנְפָּא * מְנִיָּה.

ל"ט) תְּנַאִים וְאִמּוּרָאִין, * הָא וְדָאֵי עוֹלָה וְחַטָּאת וְאִשָּׁם, תְּלַת פְּקוּדִין אֵינוֹן, תְּלַת אַבְהָן. * שְׁלָמִים מְטְרוּנִיָּתָא. ד אַבְר, * ה דְּאִיְהִי תְשְׁלוּמִין וְדָכְל אַבְר, * ז כְּגוּוֹנָא דִּיּוֹמָא קְדָמָאָה דְּחַג.

ח'לופי גרמאות

צ דרמ"ח. ק ל"ג ושכינתיה. ר בלא. ש ל"ג אמר. ת נשמתך. א מינה. ב הם. ג מוסיף שלמים איהו. ד אתר. ה ראייה. ו דכלא וליג אבר. ז בעינא.

מסורת הזהר

ק) (בראשית ב) ב"א רלו צ"א. ר) (משלי כה) חלק ב' בהשמות ער: חלק ג' קה: רלו:.

עולה חטאת ואשם

שהם קושיא רעה, כלומר דינים רעים, מן העולם. שהם העריות של קב"ה ושכינתיה, שהם העריות של ישראל, ומכל שכן שהם העריות שלך, רועה נאמן, והם העריות מהלכה שלך, שהיא מלכות, שבשבילם צריכים לכסות סודות התורה, כמו שהעמידוהו, כבוד אלקים הסתר דבר, עד שיעברו מן העולם. ואין מלכים אלא ישראל, כמו שהעמידוהו, כל ישראל בני מלכים הם, שבעת ההוא, בגמור התקון, נאמר, וכבוד מלכים דהיינו ישראל, חקור דבר. אמר רועה הנאמן, שהוא משה, לר"ש, ברוך אתה לעתיק יומין, שהוא הכתר, שמשם אתה כענף המתפשט מן האילן, כך הנשמות הן ענפים ממנו.

לט) תנאים ואמוראים וכ"ו: אמר להם רועה הנאמן, תנאים ואמוראים, הרי ודאי עולה חטאת ואשם, הם ג' מצות שהם ג' אבות, דהיינו חג"ת. שלמים, היא המלכה, דהיינו המלכות, שהיא אבר של ז"א דהיינו ספירה עשירית שלו, שהיא תשלומין של כל אבר דז"א. כי המלכות נלקחה מז"א ונבנית לפדצוף שלם, ונמצא שז"א חסר ספירת המלכות, וכמו שחסר בכללו מן המלכות כן הוא

הסולם

מאמר

דהיינו המלכות, שהיא לך המראה הגדול בסנה, שנזכר שם ה' פעמים הסנה, כנגד ה' בחינות כח"ב תו"מ שבלבושים שלה הנמשכים משמאל, שה"ס בלבת אש מתוך הסנה, ועתה נגלה לך המראה הזה, ברמ"ח מצות עשה, דהיינו בחסדים (כנ"ל בדבור הסמוך), שהם כה' חומשי תורה, דהיינו בה' בחינות כח"ב תו"מ דז"א הנקרא תורה, ולא בחידות, שהם הלבושים שלה, הנמשכים מקו שמאל, (כנ"ל אות ל') שבהם ראו כל הנביאים. כי אין דרך הכלה, שהיא מלכות, להתגלות בקירוב בשר, דהיינו בלי הלבושים שנמשכים משמאל, אלא לחתן שלה, שהוא משה. שהיה מסתכל במראה המאידה, מסוד החסדים דז"א, אבל שאר הנביאים היו מסתכלים במראה שאינה מאידה, דהיינו בלבושים שלה הנקראים חידות, וגם משבצות זהב (כנ"ל אות ל'). ולא ראו אותה בלי לבושים אלו.

לח) ביהווא זמנא יתקיים וכ"ו: בזמן ההוא יתקיים בהם, בז"א שנקרא משה, ובמלכות, ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבוששו, כמו אדם ואשתו קודם החטא, כי כבר נעבר העירוב הרע שהם הערב רב, (דפו"י דף כ"ח ע"א)

יד

צד

(מז) מי שלא חג יו"ט הראשון של חג עליה אתמר (ט) מעות לא יוכל לתקון וחסרון לא יוכל להמנות. והאי איהו חטאת דמעבב לעולה. חטא איהו דכר. חטאת, נוקבא. ולזמנין דהא אתבסם חטאת, ואתפרש מעולה. בההוא שעיר, דאתמר (ט) ושעיר עזים אחד לחטאת.

(מא) אשם תלוי אחיד בתרווייהו, כמאן דאחיד לכאן ולכאן, ואיהו תלוי באמצעייתא. כגון, הכל תלוי עד שיבא אליהו, ונפריש ליה מתמן. הכי אשם תלוי, איהו אחיד בתרווייהו, עד דתקבין ליה מזונא דיליה, שוחד דיליה, ויתפרש מתמן, ומתקרבין אברין דכלה דא לדא. דהכי איהו אשם וחטאת, פסרכות דאחידן בריאה, ולא מניחין לה לפרתא (ט) לסלקא לגבי עילא, לנשכא ברוחא דקודשא.

(מב) שיה איהו לעולה, דכתיב (ט) ואיה השיה לעולה. ואתמר ביה (ט) שיה תמים וזכר, הה"ד איש תמים. והא צריך למשאל, דהא (ט) שיה איהו לימינא,

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

(ט) (קהלת א.) (ט) (במדבר טו) ויקהל קנ צ"י. (א) (בראשית (כב) וירא קנא צ"ב. (ב) (שמות יב) שמות קיט צ"ס. ח מוסיף מי שלא חג ביום ראשון אין תשלומין לראשון ושאר יומין תשלומין זה בזה ובהן וחסרון יכול להמנות אבל מי ט חגג י מוסיף מיט חטא. כ ומפריש; ואפריש. ל ליה. מ ולסלקא. נ שור.

מאמר

הסולם

עולה חטאת ואשם

והמלכות לא תוכל לעלות לז"א. וע"י קרבן חטאת, מתקן קו השמאל, להכלל בימין. והמלכות יכולה לעלות לז"א.

(מא) אשם תלוי אחיד וכו': העון שמביאים עליו אשם תלוי נאחו בשניהם, כמי שאוחז לזה ולזה, והוא תלוי ביניהם באמצע, כלומר שפוגם בקו האמצעי הכולל ימין ושמאל. כמו, הכל תלוי עד שיבא אליהו, ויפריד אותה, את המלכות, משם, מן הקליפות. שזה יהיה בגמד התקון, כך אשם תלוי הוא נאחו בשניהם, שפוגם בימין ושמאל, עד שנותנים לו, לטרא אחרא, המזון שלו והשותר שלו, ע"י קרבן אשם תלוי שהוא מקריב, (כמ"ש לעיל נח דף ל"ז ד"ה וכדיו, ע"ש כל ההמשך) ואז יפרד הס"א משם, ואכרים של הכלה, דהיינו ב' קוין ימין ושמאל של המלכות, מתקרבים זה לזה. כי כך הם האשמות והחטאים, כמו סרכות האתונים בריאה דהיינו קרומות המדביקים כנפי ריאה זו לזו, ואינם מניחים את המלכות לעוף ולעלות למעלה, לז"א. לנשב ברוח הקודש.

(מב) שיה איהו לעולה וכו': שיה הוא לעולה, שכתוב, ואיה השיה לעולה. ונאמר בו שיה תמים וזכר, כמו שאתה אומר איש תמים, שפירושו שלם אף שיה תמים פירושו שלם, להיותו

הוא חסר ממנו בכל פרט שלו, שכל ספירה פרטית כוללה רק מט' ספירות ולא מעשר. וע"כ כשהמלכות עולה ומתחברת עם ז"א היא משלמת לכל פרט שלו לע"ס, דהיינו תשלומים לכל אבר שלו. כעין יום הראשון של חג, שמקריבים עולת ריאה, שע"י המלכות עולה ומשלמת לכל אבר ואבר של ז"א, לעשר ספירות.

(מ) מי שלא חג וכו': מי שלא חג יו"ט הראשון של חג, שלא הביא עולת ריאה ושלמי חגיגה, לחבר המלכות עם ז"א, אחד שעבר הרגל ולא הביא, נאמר עליו, מעוות לא יוכל לתקן וחסרון לא יוכל להמנות (חגיגה ט). וזו היא חטאת, דהיינו חטא, המעבב לעולה, כי ע"י שלא הביא עולת ריאה, עיבב עלית מלכות לז"א, שה"ט עולה. חטא, היא דכר, וחטאת, היא נוקבא, שלשניהם משמעות אחת. ולפעמים מתבשמת החטאת, דהיינו החטא, ונפרדת מעולה, שאינה מעכבת עוד את המלכות מעליה, על ידי שעיר ההוא, שנאמר, ושעיר עזים אחד לחטאת. דהיינו אם מביא קרבן חטאת. פירוש. שעולה ה"ס קו ימין וחסדים, שעל ידיהם המלכות עולה לז"א ולכניה. וחטאת, דהיינו החטאים, מגבירים את קו השמאל על הימין, ומככים זה את זה,

(דפו"י דף כ"ח ע"א)

זו

זו

שעיר איהו לשמאלא, דהיינו שעיר עזים אחד לחטאת, ואית שעיר, ואית שעיר. שעיר אחד ליי, ושעיר אחד לעזאזל. והיינו דכתיב, ונתן אהרן על שני השעירים גורלות גורל אחד ליי וגורל אחד לעזאזל. ובההוא שעיר, אתמר בעשו, איש שעיר. ודא כבד. דנטיל כל אינון שמרים דדם. שחין אבעבועות פורחות, ספחת, וכל מיני צרעת. והיינו דכתיב, ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה. ואינון עונות תם, דאיהו לבא, וכדין אתפוש מלערכא בלבא, וכדין אתבסם, ואיהו כבד באלין חובין, ולא קל לסלקא לגבי יעקב איש תם. חדו מארי מתניתין דמתבתאן, דקא נחתי עם תנאין ואמוראין.

מג קם חד מנייהו ואמר, רעיא מהימנא, הב לי רשו למשאל, בתר דזכינא למשמע מלין זקירין אלין מפומך, דאורייתא דא דנפקת מפומך יקרה היא מפנינים וכל חפציק לא ישוו בה, ועל כל דא הלכה היא וללמוד אני צריך. הא שעיר דעזאזל שפיר, אשם תלוי באן אתר איהו.

מד אמר ליה, בריך אנת ברי, שפיר קא שאלת. אלא, מה עמודא דאמצעייתא, אחיד ביה ימינא ושמאלא, דאינון חסד וגבורה, רכגופא דאחיד בין תרין דרועין דבר נש. או כנשר, דאחידן ביה תרין גדפין לפרחא בהון. וכיונה, דאחידת בה תרין גדפין, דאמתילת לאורייתא, וגדפין דיליה למצות עשה, ובהון היא העולה, ופרחת לעילא. הכי פקודין דלא תעשה,

מסורת הזהר
(ג) ויקרא טז תצוה לט צ"ה. (ד) (בראשית כז) נח מז (ה) ויקרא טז תולדות טז צ"א. (ו) (משלי ג) חיי שרה סח צ"ג.

חלופי גרסאות
ט דמתמן. ו ותם. פ לערבא. צ אמר. ק בין. ר בגופא אחירא. ש ליג מן גרפין עד גרפין; ליג מן גרפין עד דילה. ת דיליה. א ליג עשה.

הפוסקים

מאמר
להיותו עולה שהוא בימין. והרי צריכים לשאול. הרי שה הוא לימין. שעיר הוא לשמאל, דהיינו שעיר עזים אחד לחטאת, אשר עזים יורה על דינים עזים שהם בשמאל, (כ"ל ויקרא אות תכ"ט) ויש שעיר ויש שעיר, דהיינו שעיר אחד לה, ושעיר אחד לעזאזל. והיינו שכתוב, ונתן אהרן על שני השעירים גורלות גורל אחד לה, וגורל אחד לעזאזל. ובשעיר הזה, נאמר בעשו, איש שעיר וזה הוא בחינת כבד, שלוקח ושואב כל השמרים שבהם. שהם שחין, אבעבועות פורחות, ספחת, וכל מיני צרעת. והיינו שכתוב, ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזרה. עונותם הוא אותיות עונות תם, שהוא הלב שנקרא תם. ואז נפרד מלהתערב בלב, שה"ס המלכות, ואז נתבשם, והוא, העזאזל, כבד, באלו העונות שנושא עליו, ואינו קל שיוכל לעלות ליעקב איש תם. שה"ס ז"א. והרעיא מהימנא עוד לא אמר שאלתו מה היא, כי רצה שהם יאמרו (דפ"י דף כ"ח ע"א *) דף כ"ח ע"ב)

עולה חטאת ואשם
השאלה, שמחו בעלי המשנה וראשי הישיבות שירדו עם התנאים והאמוראים.
(ג) קם חד מנייהו וכו': קם אחד מהם, אמר: רועה נאמן תן לי רשות לשאול, אחר שזכיתי לשמוע דברים יקרים האלו מפיק, כי תורה זו היוצאת מפיק יקרה היא מפנינים וכל חפציק לא ישוו בה, ועם כל זה הלכה היא וללמוד אני צריך. הנה שעיר לעזאזל, יפה אמרת שהוא בשמאל, אשם תלוי באיזה מקום הוא.
(ד) אמר ליה בריך וכו': א"ל, ברוך אתה בני. יפה שאלת. אלא, מה עמוד האמצעי אחוזים בו ימין ושמאל, שהם חסד וגבורה, כמו גוף הנאחו בין שתי זרועות האדם. או כנשר, שאחוזים בו ב' כנפים לעוף בהם. כי פני נשר הוא קו האמצעי שבד' חיות, הכולל ימין ושמאל. וכמו יונה, שה"ס המלכות המכונה יונה בשיר השירים, שנאחזים בה ב' כנפים, שנמשלה לתורה, והכנפים שלה למצות

טז

צז

אינון תפישו דילה, כגון צפרים הנאחזים בפת. וכל תפשין דילה, דמעבבין לה לפרחא, אתקריאו סרכות כאלין סרכות, דמעבבי לכנפי ריאה, לנשבא. **מוד** הכי אשם. דישראל אחיד בגדפוי דשכינתא, דאינון חיוון דכורסייא, דלא תהא עולה בהון בזכוון דישראל, לגבי קב"ה, ומעבבין בלה, ומכבידין גרפאה יתטאות דלהון. ונאשם אימא דערב רב, סרכא אחידא בכורסייא, דתמן מטרוניתא, ולא מנחת לה לסלקא מגלותא. וזכוון אחידן בה לסלקא, אשתארת באוריא, כגון סרכא תלוי באוריא. ודא עמודא דאמצעייתא. הכי אשם תלוי בצדיק, דאיהו אחיד בין שמיא וארעא.

מוז תטאת איהי יותרת הכבד, אכבירת עולה בתטאות, דלכלוכין דחובין דישראל, כגוונא דכבד מכביד שמיים, דאינון דמים, על ערקין דלבא. הכי אלין תטאות, מכבידין על גרפוי דשכינתא, דאינון פקודין דעשה, דדמין לכנפי יונה. לא תעשה פד אינון מכבידין על עשה, דאינון פד חובין דישראל מרובין מזכוון, אתמר באורייתא דאיהו גופא, ותשלף אמת ארצה, ואיהי צונחת נתנני יי בידי לא אוכל קום נפלה לא תסיף קום.

חלופי גרסאות

ב ל"ג לה. ג מוסיף ומכבידין לה על. ד מוסיף א חייית חייית חטאות; חייית חייית חטאת דלהון חטאות. ה ואשא. ו ל"ג באוריא. ז מוסיף דאמצעייתא דאיהו אוריא. ח עליה. ט דמיה דאינון שמרים. י לא גרסינן אלין. כ לא גרסינן כד. ל דאיהו.

מסורת הזהר

ז (דניאל ח) ב"א ר"ו צ"ב. ח (איכה א) תקוני זהר תס"ד צ"ה: תקונים חדשים קא ט"ג שליט קב ט"ד שכ"א. ט (עמוס ה) ויחי קפד צ"ה.

דרך אמת א (בח"ג) פירוש הרח"ו היה היה מטרונין וסנדלפון מחיות דמטרוניתא.

עולה חטאת ואשם

זולת ע"י קרבן אשם (כנ"ל אות מ"א). וע"כ נקרא אשם תלוי, ע"ש תלייתו באויר. וכך אשם תלוי בצדיק, שהוא יסוד דז"א, ששם הוא פוגם, ושם מתקן הקרבן אשם. שהוא אחוז בין שמים שהוא ז"א, ובין הארץ שהיא המלכות, ונבחן שהוא תלוי בין ז"א למלכות, וע"כ נקראת אשם תלוי.

והנה נתבאר, שהחטאת מקומו בשמאל, ופוגם בכנפי השכינה, שה"ס החיות, הנושאות את הכסא, שהוא המלכות, ולא בכסא עצמו. אבל האשם, מקומו הוא בקו האמצעי, בח"ת או ביסוד, והוא פוגם בכסא עצמו.

מו הטאת איהו יותרת וכו': הטאת היא יותרת הכבד, משום שמכבידה על המלכות, בחטאות מטינופי עונות ישראל, כמו הכבד המכביד עם השמרים שהם דמים, על עורקי הלב, כך אלו חטאות מכבידות על כנפי השכינה, שהם מצות עשה, הדומים לכנפי יונה. (כנ"ל אות מ"ד) לא תעשה המכבידים על עשה, שאמרונו, (שם) פירושו, כשעונות ישראל הם מרובים מזכיות, אז נאמר, בתורה, שהוא גוף, דהיינו ז"א המכונה גוף, ותשלף אמת

הסולם

מאמר

למצות עשה, שה"ס ימין וחסדים, שבהם היא העולה ומעופפת למעלה, לז"א. כך, מצות לא תעשה שהם שמאל ודינים, הם המלכודות שלה, כמו צפרים הנאחזות בפת, וכל המלכודות שלה, המעכבות אותה לעוף, למעלה, לז"א ולבינה, נקראות סרכות, דהיינו קרומות הדבוקים בכנפי ריאה, כאלו הקרומות המעכבים את כנפי ריאה לנשב.

מה הכי אשם דישראל וכו': כך הוא אשם. כי ישראל האחוזים בכנפי השכינה, שהם החיות הנושאות את הכסא, החטאת מעכבת שלא תעלה בהם המלכות ע"י זכיות ישראל אל הקב"ה, שהוא ז"א, שהחטאות שלהם מעכבים אותה ומכבידים הכנפים. והאשם הוא האם של הערב רב, הוא סרכא הנאחזת בכסא, ששם המלכה, ולא רק בכנפים כמו החטאת, ואינה עוזבת אותה לעלות מן הגלות. והזכיות, שעושים ישראל, נאחזות בה להעלותה מן הגלות, וע"כ היא נשארת באויר, כמו סרכא התלויה באויר, ואויר, זהו עמוד האמצעי. כלומר שתלויה כמו סרכא בקו האמצעי, שהוא ז"א, מחמת האשם, ואינה יכולה להתיחד עמו

(דפו"י דף כ"ח ע"ב)

יז

צו

מזז וּבְגִין דָּא, תְּקִינוּ תְּנָאִים וְאַמְרָאִים צְלוּתִין בְּאַתְר דְּקַרְבָּנִין, לְאַעְבְּרָא חֲטָאוֹת וְאַשְׁמוֹת מִיְנָה. וּבְגִין דָּא תְּקִינוּ צְלוּתָא דְשַׁחְרִית, פְּקַרְבֵּן הַשַּׁחַר. וְצְלוּתָא דְמִנְחָה, יִפְקַרְבֵּן בֵּין הָעֲרָבִים. וְצְלוּתָא דְעֲרֵבִית, פְּכָאמֹרִים וּפְדָרִים דְהוּוּ מִתְאַכְלִים כָּל הַלֵּילָה. וְתַלְתָּ אַבְהֵן דְתְּקִינוּ תַלְתָּ צְלוּתִין, לְקַבֵּל מְרַפְכְתָּא דְאִינוּן קְטִירִין בְּה. כְּמָה דְאוּקְמוּהָ, הָאֲבוֹת הֵן הֵן מְרַפְכָּה, דְאִינוּן פְּנֵי אַרְיָה אֶל הַיָּמִין לְאַרְבַּעַתָּם. (ע"כ רעיא מהימנא).^ט

מח אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזֻבַּח לֹא תִכְבֶּה. רַבִּי חִיָּא פְתַח, פְּ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִי בְנִי וְגו', וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר תַּלְתָּ זְמַנִּין דִּיִּצְחָק, וַיֹּאמֶר חַד דְאַבְרָהָם, אָמַאי הָכִי. אֶלָּא, פְּ ג' לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, דְאִינוּן תַּלְתָּ דִיִּצְחָק הוּו. וְחַד דְאַבְרָהָם בְּרַבִּיעִי, דְכְּתִיב הֲנִי בְנִי דְחִיקָא הֲנִי. וְכְתִיב, פְּ יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם מְאֹרֶת חֶסֶד.

מזב וְאִי תִימָא וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר יְתִיר אִינוּן. אֶלָּא, אִינוּן סְתִימִין הוּו בְּמַחְשְׁבָה. וְאֵלִין, אֲתַגְלִיִּין מְגוּ חֲשׂוּכָא. וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם, וְכְתִיב פְּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. וַיֹּאמֶר אָבִי, פְּ וְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רַקִּיעַ בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם

ח'לופי גרסאות

ח בקרבן, ו בקרבן, ט באמורים. ט בדפויי קי"א א' והתנחלתם אותם פקודא לעבוד בעבד כענין. פ ג' זמנין מעשה. צ ודייקא. ק ל"ג וכתוב.

מסורת הזהר

י' (ויקרא ו) חלק ג' כט. ל. לג: תקוני זהר תכ"ט עג. ט (בראשית כב) לעיל אות מב צ"א. ז' (בראשית א) ב"א צה צ"ג. ח (בראשית א) ב"א מ צ"ד.

הסולם

מאמר
אמת ארצה. והמלכות צועקת, נתנני ה' בידו לא אוכל קום. נפלה לא תוסיף קום.
מזז וּבְגִין דָּא תְּקִינוּ וְכו': ומשום זה התקינו התנאים והאמוראים תפלות במקום קרבנות, להעביר חטאות ואשמות מן המלכות. ומשום זה התקינו תפלת שחרית, כקרבן השחר. ותפלת מנחה, כקרבן בין הערבים. ותפלת ערבית, כאמורים ופדרים שהיו מתאכלים על המזבח כל הלילה, ושלשת האבות, שהתקינו ג' תפלות, כנגד המרכבה שהם קשורים בה, שהם חג"ת, כמו שהעמדנו, האבות הן הן המרכבה. שהם פני אריה אל הימין, שהוא חסד, ופני שור, שהוא גבורה, ופני נשר שהוא ת"ת. שכנגדם הן שלש תפלות. (ע"כ רעיא מהימנא).
מח אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד וְגו': ר' חייא פתח, וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִי בְנִי וְגו'. וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר תַּלְתָּ זְמַנִּין דִּיִּצְחָק, וַיֹּאמֶר חַד דְאַבְרָהָם, אָמַאי הָכִי. אֶלָּא, פְּ ג' לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, דְאִינוּן תַּלְתָּ דִיִּצְחָק הוּו. וְחַד דְאַבְרָהָם בְּרַבִּיעִי, דְכְּתִיב הֲנִי בְנִי דְחִיקָא הֲנִי. וְכְתִיב, פְּ יְהִי מְאֹרֶת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם מְאֹרֶת חֶסֶד. וְאֵלִין, אֲתַגְלִיִּין מְגוּ חֲשׂוּכָא. וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם, וְכְתִיב פְּ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי אֹר. וַיֹּאמֶר אָבִי, פְּ וְכְתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רַקִּיעַ בְּתוֹךְ הַשָּׁמַיִם

פירוש

(דפויי דף כ"ח ע"ב)

צו

יה

ויהי מבדיל בין מים למים. ויאמר הנה האש, ויאמר אלהים יקוו המים. ויאמר הנני, ויאמר אלהים יהי מאורות.

רעיא מהימנא

ג) ועוד אש תמיד תוקד על המנבח וגו'. דא אנריתא, דאתמר בה הלא כה דכרי פאש נאם יי'. לא תכבה ודאי, דעבירה אינה מכבה תורה. אבל עבירה מכבה מצוה, ומאן דעביד עבירה דמכבה מצוה דאיהי גר, הכי מכבה גר דיליה, דאתמר בה גר יי' נשמת אדם מגופיה, א והאי הוא כבוי, דאשתאר גופא בפחשוכא. והכי מאן דסליק שכינתא מאתרהא, גרים כבוי ופחשוכא למהוא אתר. ופחשוכא איהי עבירה, ופשחה פי תירש גבירתה.

נא) וסליקו דמצוה מסטרא דעמי הארץ, להון מכבה מצוה, לקיים בהון, ורשעים פחשן ידמו. אבל לגבי מארי תורה, לית ליה פכיה עולמית,

חלופי גרסאות

ר ל"ג מן ויאמר הנה עד סוף האות. ו ל"ג ועוד. ת ביה. א ל"ג והאי. ב מאתר הא. ג מוסיף כבוי (וחשוכא) לכל העולם. ד ל"ג מצוה.

מטרת הזהר

1) (ירמיה כג) יתרו פט צ"צ. 2) (משלי כ) משפטים לג צ"ק זהר חדש טו ט"ב של"ד תקונים חדשים צה ט"ד ש"ז צו ט"א של"ה קג טב שלי"א. 3) (משלי ל) משפטים קלט צ"ט. 4) (ש"א ב) ב"א קמט צ"ג.

הסולם

מאמר

אש תמיד תוקד על המנבח אברהם. והוא כנגד המאמר יהי מארת, חסר ו' שהוא חסדים, מפני שהשמאל שלט או בלי ימין, וע"כ קטרגה הלבנה שהיתה מחוסרת חסדים הנמשכים רק מימין (כנ"ל ב"א דף ק"ח ד"ה וכבר) הרי שויאמר הנני בני, הוא כנגד המאמר, יהי מארת שביום הרביעי.

רעיא מהימנא

ג) ועוד, אש תמיד וכו': ועוד יש לפרש, אש תמיד תוקד על המנבח. זו היא התורה שנקראת אש, אשר נאמר בה, הלא כה דברי כאש נאום ה', שצריכה להאיר תמיד על המנבח שהוא המלכות. לא תכבה, ודאי שאש התורה לא תכבה, כי עבירה אינה מכבה את התורה. אבל עבירה מכבה מצוה, ומי שעושה עבירה המכבה מצוה, שהיא נקראת גר, כך הוא מכבה את הנר שלו מגופו, דהיינו הנשמה שנקראת גר. שנאמר בה גר ה' נשמת אדם. שזה הוא כבוי, כי הגוף נשאר בחשך. וכך מי שגורם במעשיו שתסתלק השכינה ממקומה, הוא גורם כבוי וחשך לאותו מקום. ועבירה היא חשך, ופשחה כי תירש גברתה, כי העבירה, שהיא שפחה וחשך, תירש מקום הגבירה, שהיא השכינה שנסתלקה ממקומה.

נא) וסליקו דמצוה מסטרא וכו': והעליה של מצוה מצד עם הארץ, שאין לו תורה, לו העבירה מכבה מצוה. לקיים בו ורשעים

פירושו. ויאמר הוא לשון השפעה, ויאמר יצחק אל אברהם הוא התכללות יצחק, שה"ס קו השמאל וגילוי חכמה, באברהם, שה"ס קו ימין וחסדים. וז"ס ויהי אור שביום א' דמעשה בראשית. (כנ"ש לעיל תרומה אות תכ"ז) אור דיומא קדמאה וכו' בסטרא דאשא הוה וכו' דאיהו יום שני. ע"ש. דהיינו מהתכללות השמאל, שה"ס יום ב', ביום א' שהוא קו ימין, נאמר ויהי אור ביום הא'. הרי שויאמר יצחק אל אברהם שה"ס התכללות שמאל בימין ה"ס המאמר יהי אור ויהי אור שביום א' דמעשה בראשית. ויאמר אבי, ה"ס הברלה, כי הכיר את קו ימין, לבחינת שורש אליו ולמים עליונים והוא עצמו בן וענף לקו ימין, דהיינו מים תחתונים. וא"כ הוא כנגד המאמר, ויאמר אלקים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל וגו'. ויאמר הנה האש והעצים, ה"ס התגלות הדינים שבקו שמאל, הנקראים אש ועצים, והוא כנגד המאמר, ותרעה היבשה, שביום ג'. כי מחמת גילוי הדינים דקו שמאל נעשית המלכות בחינת יבשה, דהיינו שלא יכלה להוציא פירות (כנ"ל בהקסה"ז אות ר"ו) ונמצא אשר ויאמר הנה האש והעצים, הוא כנגד, ותרעה היבשה. ויאמר הנני, שלא נזכר בו שם אברהם שהוא חסד, שהיה לו לומר ויאמר אברהם הנני בני, זה מורה, שהשמאל שלט או בלי ימין, שהוא (דפו"י דף כ"ח ע"ב)

יב

צו

בהון דגהרין לה בכמה רזין דאורייתא, דאור ר"ז אתקרי. ומצות דאורייתא
ידמקיימין לה רבנן, תורה איהו לגבייהו, לילה ויומם לא תכבה עליהו, בגין
דמקיימין בה^א והגית בו יומם ולילה.

גב ועשן דסליק מפומייהו במלי דאורייתא, איהו עשן המערכה, דמסדרין
לה, וימעיכין לה לגבי בעלה, כגון^ב בהעלותך את הנרות, דאתמר בהון
להעלות נר תמיד. ובעשן המערכה^ג וענן הקטרת, דאורייתא עשן דילה, יתער
^ד מלבא, לגבי חכמתא, דאיהו כמותא, כגוונא דעננא. דאתערותא דעננא
מלבא, הךא הוא דכתיב^ה ואד יעלה מן הארץ, ולכתר והשקה את כל פני
הארץ.

גה הכי יתער עשן, מבינה, נדאיהו בלבא, דאוקמוה ללגביה, הלב
מבין. וסליק לגבי חכמה, דאיהי^ו כמותא. ומאן עשן. דא, יעמודא דאמצעיתא,
^ז דעת, לב מבין דעת.

גד לכתר דנחית עשן, חכמה לגבי בינה, דאינון דא^ח לשמאלא, ודא
לימינא. איהו נחית מלא מאבא ואימא, מלא י"ה, לאוקנדא עצים דאינון ת"ח,

חלופי גרסאות

ה ל"ג ר"ז, ו דקיימין, ז לגבי בעלה ומעריכין לה. ח ל"ג
וענן, ט מלכא, י כעננא, כ דאיהי כלבא, ל לגבה.
ח במוחא, ו מוסיף דעת עמודא נוסח אחר דא עמודא.
ס לא גרסין דעת. ע לימינא ודא לשמאלא.

מסורת הזהר

ז (יהושע א) בשלה יב צ"ח. ק (במדרב ח) שמות עח
צ"ח. ר (בראשית ב) ב"א שכב צ"ב.

עשן המערכה

ז"א, יעלה אליהם למ"ן ויחבר חכמה ובינה
זו בזו. כעין הענן שהתעוררות הענן הוא מן
הלב. ז"ש, ואד יעלה מן הארץ, דחיינו
ז"א שנקרא אד, שהוא עשן, יעלה מן הבינה,
שה"ס ארץ עליונה, ואחר כך, והשקה את
כל פני האדמה, כי אחר שז"א עלה למ"ן,
וקבל פטע מחכמה ובינה, הוא משקה את כל
פני האדמה, שהיא המלכות.

גג הכי יתער עשן וכו': ומפרש
דבריו. כך יתעורר עשן מבינה, שהוא בלב,
שהעמידו בו הלב מבין, ועולה אל החכמה,
שהיא כמו מוח. ומהו עשן. הוא קו האמצעי
שהוא ז"א העולה ומיוחד חכמה ובינה, ונעשה
אליהם דעת, שז"ס לב מבין דעת, שמלב,
שהוא בינה, עולה דעת, שהוא קו האמצעי
המיוחד חו"ב.

גד לכתר דנחית עשן וכו': אחר שיורד
העשן, שהוא ז"א, דעת, מחכמה לבינה, שהם
זה לשמאל וזה לימין, שבינה היא משמאל
לז"א, והחכמה היא מימינו, הוא יורד מלא
משפט אבא ואמא, שהם חכמה ובינה, מלא,
משפט י"ה, לשרוף העצים, שהם תלמידי
חכמים

הסולם

מאמר

ורשעים בחשך ידמו. אבל אצל בעלי תורה
איך לה, להמצוה, כביה עולמית בהם, כי
מאירים אל המצוה בכמה סודות התורה. כי
אור נקרא ר"ז, דחיינו שאור הוא בגי' ד"ז.
שדומו שרזי התורה הם אורות. ומצוות התורה
שרבנן מקיימים אותם נחשבת אצלם כמו תורה.
אשר, לילה ויומם לא תכבה עליהם. משום
שמקיימים בה, והגית בו יומם ולילה.

גב ועשן דסליק מפומיהו וכו': והעשן
העולה מפיהם של בעלי התורה, בדברי תורה,
הוא, כמו עשן המערכה, שה"ס המלכות, ונקרא
מערכה, משום שמסדרים אותה ועורכים אותה
אל בעלה, שהוא ז"א, כמו בהעלותך את הנרות
שנאמר על העלאת המלכות, שה"ס נרות, אל
ז"א, שנאמר בהם, להעלות נר תמיד. דחיינו
המלכות שנקראת נר. וזה הוא בעשן המערכה
של מזבח החיצון, שהעשן נבחן למלכות.
ובעשן המערכה וענן הקטרת, שהיא במזבח
הפנימי, שהתורה, שהיא ז"א, הוא עשן שלה,
יתעורר ז"א מן הלב, שהוא בינה, ויעלה
אל החכמה, שהוא כמוח, כי מוח ולב הם
חו"ב, ועשן המערכה של מזבח הפנימי, שהוא
(דפו"י דף כ"ח ע"ב *) דף כ"ט ע"א)

צו

מסְתָרָא דְעֵץ חַיִּים, דְּאִינוּן אַכְרִים דְּגוּפָא, דְּתַמְן ה' הַעֲצִים וְדָא, לְאֻקְרָא לֹון בְּשִׁלְהוּבִין דְּאוּרִייתָא, דְּאֶתְמַר "בִּיה" הָלֵא כֵה דְכָרִי כְּאֵשׁ נָאם יִי. בְּשִׁלְהוּבִין דְּנַר מְצָנָה בְּרַחֲמֵי. *

נְה) פְּקוּדָא לְהַקְרִיב בְּכָל יוֹמָא תְּמִידִין. וְאַבְתְּרִיה לְהַדְלִיק אֵשׁ, הַה"ד אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְזַבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה. וְאַבְתְּרִיה, תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן. וְאַבְתְּרִיה, קֶרֶבֶן נֹדֵר אוּ נִדְבָה. תְּנָאִים וְאַמוּרָאִים, כָּל אֲלִין תְּמִידִין, אִינוּן מְדוּת דְּקַב"ה, דְּצָרִיכִי לְמַתְוִי לֹון נְיִיחָא. וְאֵע"ג דְּכָל סְפִירָן כְּלָהוּ חַד, מ"מ, כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה מְמַנָּא עַל שְׁבַתוֹת וְזַמְנִין יוֹמִין טְבִין, וְהֵיא מְדָה דְשׁוּלְטָנוּתָא דְהַהוּא זַמְנָא, כָּל סְפִירָן אֲתַקְלִילוּ בֵיה, וְאַתְקְרִיאוּ כְּלָהוּ ע"שׁ הֵיא מְדָה, בְּחֶסֶד חֲסָדִים, בְּגִבּוּרָה גְבוּרוֹת וְהֵי כְּכָל מְדָה.

נז) וְאִית הַשְּׁבַת מְלֹאכָה, כְּגוֹן שׁוֹר, דְּאִית לִיה עוֹל. וְחַמּוֹר, דְּאִית לִיה מְשָׁאוּי. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, כְּגוֹן תְּפִילִין. בֵּין עוֹל מְלָכוֹת יַעֲכוּ"ם, כְּפּוּם עוֹבְדֵייהוּ, בְּאֲלִין יוֹמִין אִית לֹון הַשְּׁבַת מְלֹאכָה וְנְיִיחָא. * מֵאן דְּלֹא אֲתַעְסַק בְּאוּרִייתָא וְכַפְקוּדִין, אִית לִיה עוֹל מְלָכוֹת יַעֲכוּ"ם. * וְמֵאן דְּאֲתַעְסַק בְּאוּרִייתָא וְכַפְקוּדִין, אִית לֹון עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, דְּאִיהִי ה' בְּתַרְאָה, מְלָכוֹת שְׁמַיִם אֲתַקְרִיאַת. נז) עוֹל מְצוֹת אִיהִי וְדָא, כְּגִין דְּבָה אֲתַבְרִיאוּ כָּל בְּרִיין דְּשְׁמִיָּא וְאַרְעָא,

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

פ ביה, צ בדפו"י כתב תרומה ק"י ב' תנאין ואמוראין וכו'. ק בדפו"י שייך לרף ק"י ב'. ר הרשעה; וכו' ול"ג עכו"ם. ו ל"ג מן מאן עד ומאן. ת ל"ג ובפקודין. א הרשעה. ו מאן.

מסורת הזהר

ו) (ירמיה כג) לעיל אות נ צ"ג.
עכו"ם. ו ל"ג מן מאן עד ומאן. ת ל"ג ובפקודין. א הרשעה. ו מאן.

השבתת מלאכה

ספירות, ונקראות כולן על שם אותה ספירה השולטת, בחסד חסדים, ובגבורה גבורות. אם ספירה השולטת היא חסד, נקראות כל עשר ספירות הנכללות בה, חסדים. ואם הספירה השולטת היא גבורה, נקראות כל ע"ש שבה, גבורות. וכך בכל מדה השולטת.

הסולם

נז) וְאִית הַשְּׁבַת מְלֹאכָה וְכו': וַיֵּשׁ הַשְּׁבַת מְלֹאכָה בַשְּׁבַת וַיִּוָּט, לְכָל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ, כְּמוֹ שׁוֹר שְׁנוּהַג בּו עוֹל, וְחַמּוֹר שְׁנוּהַג בּו מֵשָׂא, בֵּין אוֹתָם שֵׁשׁ לְהֵם עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, כְּמוֹ תְּפִילִין, שְׁבַשְׁבַּת וַיִּוָּט הֵם פְּטוּרִים. וְבֵין עוֹל מְלָכוֹת יַעֲכוּ"ם, כּוֹלֵם לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם יֵשׁ לְהֵם בְּאֵלוּ יָמִים, הַשְּׁבַת מְלֹאכָה וּמְנוּחָה. כִּי מִי שְׁאִינוּ עוֹסֵק בְּתוֹרָה וּמְצוֹת יֵשׁ לוֹ עוֹל מְלָכוֹת יַעֲכוּ"ם. וְמִי שְׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה וּמְצוֹת יֵשׁ לוֹ עוֹל מְלָכוֹת שְׁמַיִם, שְׁהִיא ה' אַחֲרוֹנָה דְּהוּי"ה, הַנְּקִרָא מְלָכוֹת שְׁמַיִם.

מאמר

חכמים, שהם מצד עין החיים שהוא ז"א, וע"כ מכוונים עצים, שהם אברים של הגוף, ששם ה' של העצים, דהיינו אברי מלכות הנקראת גוף ונקראת ה' שנשמות ת"ח הם תולדות מז"א ומלכותה ודאי שהכוונה היא, לשרוף אותם בשלהבת התורה, שנאמר בה כה דברי כאש נאם ה'. ובשלהבת של נר מצוה באהבה, דהיינו ברשפי אש האהבה של המצוה.

נְה) פְּקוּדָא לְהַקְרִיב בְּכָל יוֹמָא תְּמִידִין וְכו': מְצוּה לְהַקְרִיב בְּכָל יוֹם תְּמִידִים וְאֵח"כ לְהַדְלִיק אֵשׁ, ז"ש אֵשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְזַבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה. וְאֵח"כ, תְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן, וְאֵח"כ קֶרֶבֶן נֹדֵר אוּ נִדְבָה. תְּנָאִים וְאַמוּרָאִים, כָּל אֲלוּ הַתְּמִידִים הֵם מְדוּתֵינוּ שֶׁל הַקַּב"ה, דְּהֵינּוּ הַסְפִירוֹת שְׁצִרִין שִׁיחָה לְהֵם מְנוּחָה. וְאֵע"פ שְׁכָל הַסְפִירוֹת כּוֹלֵם אַחַד, מְכָל מְקוּם כָּל סְפִירָה וְסְפִירָה מְמוּנָה עַל שְׁבַתוֹת וְזַמְנִים וַיִּמִּים טוֹבִים דְּהֵינּוּ שְׁבַכְל שְׁבַת וּבְכָל יו"ט שׁוֹלְטַת סְפִירָה אַחֲרַת, וּמְדָה הֵיא הַשְּׁוֹלְטַת בְּאוֹתוֹ זַמֵּן, כָּל הַסְפִירוֹת נִכְלָלוֹת בֵּיה, כִּי בְכָל סְפִירָה כְּלוּלוֹת כָּל עֵשֶׂר

נז) עוֹל מְצוֹת אִיהִי וְכו': הִיא וְדָא עוֹל מְצוֹת, מְשוּם שְׁבַה נְבִרָאוּ כָּל הַבְּרִיּוֹת שְׁבַשְׁמַיִם וְאַרְץ, כִּי כָּל הַמְצִיאוֹת שְׁבַג' עוֹלְמוֹת בִּי"ע

(דפו"י רף כ"ט ע"א)

כא

צו

הה"ד^ט אלה תולדות השמים והארץ בהבראם. ג' בה' בראם. ופד ייתי שבת וי"ט, נחתת בינה דאיהו יד"ו, על ה', דאיהי מלכות שמים נשמה יתירה, ואיהו^א חרות על הלוחות. אנכי ביציאת מצרים, ופרישת גדרפהא על ברתא, ועל משרין דילה, ואית לון נייחא. ואתמר במשרין דסמאל ונחש, א וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך וראו ממך, אות תפלין ואות שבת, ואות דיומין טבין, ואות ברית בלהו שקילין.

נח) ואית אות דשד"י, דאיהו מטטרו"ן עבד, וכמה עבדין תליין מניה, דממנא על אלין דעבדין פקודי על מנת לקבל פרס. מטטרו"ן ומשרין דילה ממנן עליהו. בגינייהו אתמר, א למען ינוח שורך וחרמורך ועבדך ואמתך. אבל אינון דעבדין פקודין שלא על מנת לקבל פרס, אינון ב' בנוי דמלפא ומטרוניתא. ואינון פתין ותגין ועל רישא, דעבדין ביומין חול. ובגינייהו אתמר ודאשתמש בתגא חלף, והזר הקרב י לגבייהו יומת. דשבתות אתקריאו לגבי עבדין.

נט) ובג"ד, אם כבנים אם כעבדים. אם כבנים, דאתמר בהון כבנים אתם לני' אלהיכם. אם כעבדים, א כי לי בני ישראל עבדים ולא שאר אומין. אבל אינון חייביא דלא משתדלין באורייתא ומצות, ולית עלייהו עול תורה

חלופי גרסאות

ג ליג בה' בראם. ד דיליה. ה כבר. ו לרישא וליג על. ז ליג לגבייהו. ח ומצות. (דברים יז) לך נג ציון ב'. ה) (ויקרא כה) יתרו סו צ"ט.

מסורת הזהר

ת) (בראשית ב) הקשה"ז כג צ"א. א) (שמות לב) ב"א שמש צ"ב. ב) (דברים כח) הקשה"ז קפב צ"ב תקונים חדשים קח ט"ד ש"ז. ג) (שמות כג) חלק ג' רמג: ד) (דברים יז) לך נג ציון ב'.

השכתת מלאכה

על אותם שעושים מצות על מנת לקבל שכר, אשר מטטרון והמחנות שלו ממונים עליהם. עליהם נאמר, למען ינוח שורך וחרמורך ועבדך ואמתך. אבל אותם שעושים מצות שלא על מנת לקבל שכר, הם בניהם של המלך והמלכה, שהם ז"א ומלכות, וכימות החול, הם כתרים ועטרות על ראשיהם של העבדים הנ"ל. ובשבילם אמרו, והמשתמש בתגא חלף, המשתמש עם הבנים הנ"ל, שהם עטרה לעבדים, חולף ועובר מן העולם. והזר הקרב אליהם, אל הבנים, יומת. כי הם, בימות החול, נקראים שבתות כלפי העבדים.

נט) ובגין דא אם כבנים וכו': ומשום זה, אומרים במוסף ראש השנה, אם כבנים אם כעבדים, אם כבנים, היינו שנאמר בהם, בנים אתם לה' אלקיכם. אם כעבדים, שכתוב, כי לי בני ישראל עבדים, ולא שאר האומות. אבל אלו הרשעים שאינם עוסקים בתורה ומצות, ואין עליהם עול תורה ועול תפלין ושאר המצות, הם עבדים לאומות העולם המשעבדים

הסולם

מאמר

בר"ע יצאו מן המלכות, ז"ש, אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, שהוא אותיות בה' בראם, וכשבאים שבת ויו"ט, יורדת בינה, שהוא יח"ו, שהם חב"ד שבבינה, על ה' שהיא מלכות שמים, ואז היא נשמה יתרה, והיא הבינה, חרות על הלוחות, הלוחות הם המלכות, והשראת הבינה עליה, עושה אותה חרות מן כל הקליפות. והיא סוד אנכי שביציאת מצרים, דהיינו מ"ש, אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, שהבינה פרשה כנפיה על הבת, שהיא מלכות, ועל המתנות שלה, ויש להם מנוחה. ואז נאמר במחנות סמאל והנחש, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך וראו ממך. שם ה', היינו אות תפלין, אבל אות תפלין, ואות שבת, ואות של יום טוב, ואות ברית, כולם שוים. ועל כולם נאמר, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך.

נח) ואית אות דשד"י וכו': ויש אות של השם שד"י, שהוא המלאך מטטרון, שנקרא עבד. וכמה עבדים נמשכים ממנו, שהם ממונים (דפו"י דף כ"ט ע"א)

כב

צו

ועול תפלין, ושאר פקודין, אינון עבדין לאומין דעלמא, ומשתעבדין בהו. כגון
עבדים היינו לפרעה במצרים.

ס ואי נטרי שבתות וימים טובים, אתמר בהו ויוציאנו יי אלהינו. ויתקיים
בהו, למען ינוח שורך וחמורך, חמור בתורה ובמצות, וינפש בן אמתך ובהמתך,
עם הארץ בהמה אקרי. ולכתר דניעול גרמיה תחות אדם בתורה, ויתקיים ביה
אדם ובהמה תושיע יי. אם הוא פסוס דרכיב עליה מאריה, וסביל ליה,
ולא מבועט במאריה.

סא ומאי סבילו דעם הארץ לת"ח. בגין, דת"ח כיום שבת צריך איהו,
דלית ליה מדיליה, ואי עם הארץ סביל ליה בממוניה, ואתנהיג ביה כפום רעותיה
לשמשא ליה, ולאנתהגא בפקודין כפום רעותיה, ויתקיים ביה אדם ובהמה תושיע
יי. יושיע ליה משוד וגזלה, יושיע ליה ממלאך המות, דלא שליט עליה, וישחט
ליה בספיין פגום דיליה. וכל מאן דשחיט בספיין פגום, נבלה איהו, דאתמר
ביה לכלב תשליכון אותו, דאיהו סמא"ל.

סב ונפש דת"ח אתקריאת שבת מלקתא, נפש יתירה דשבת. ווענג
דיליה נשמת חיים, ורוח שכלי. ויאינון נשמה יתירה, רוח יתירה, על
נשמה ורוחא ונפשא, דאינון עבדין, דשלטין בגופא, דיומין דחול. נשמה יתירה,
נשמת כל חי, כתר בראש צדיק, דאיהו יום שבת. ובהאי נשמה יתירה תהלל

מסורת הזהר (דברים ו). (2) (שמות כג) חלק ג' רמג: ח) (תהלים
1) (דברים ו). (2) (שמות כג) חלק ג' רמג: ח) (תהלים
10) שמות ק צ"ע.

הסולם
נר"ע דחז"ל נר"ע דשבת
רצוננו, יתקיים בו, אדם ובהמה תושיע ה'.
יושיע לו משוד ומגזלה, יושיע לו ממלאך
המות שלא ישלוט עליו וישחט אותו בסכין
פגום שלו, וכל מה שנשחט בסכין פגום הוא
נבלה, שנאמר בו, לכלב תשליכון אותו. שהוא
סמאל. שנקרא כלב.
סב ונפש דת"ח אתקריאת וכו': ונפש
של ת"ח, נקראת שבת המלכה, שהיא נפש
היתירה של שבת והעונג שלה, הוא, נשמת חיים
ורוח שכלי, שהם נשמה יתירה נשמת כל חי
ורוח יתירה, על נשמה רוח ונפש שהם עבדים,
השולטים בגוף בימות החול. נשמה יתירה,
הוא סוד כתר על ראש צדיק שהוא יום
השבת, שהוא ז"א הנקרא יום השבת, והכתר
שלו הוא מאבא ואמא, ובנשמה יתירה הו
תהלל יה, שהם אבא ואמא, שעליהם נאמר,
עין לא ראתה אלקים זולתך, משום שהם
מרכבה לעלת העלות, שהוא א"א, שהוא מכוסה
ואין העין שולטת בו. ומשום זה, עין לא
ראתה

כג **צו**
 יֵה, דְּאִינוּן אָבָא וְאִמָּא, דְּעֵלָה אַתְמַר, ^ט עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זִוְלַתְךָ, בְּגִין
 דְּאִהוּ מְרַבְכָּה לְעֵלְת הָעֵלּוֹת, דְּאִהוּ מְכוּסָּה וְלֹא שְׁלִיט עֲלֵיהּ עֵינָא, וְבג"ד עֵין
 לֹא רָאָתָה.
סג רוּחָא יְתִירָה, נְהָר דְּנַפְיָא מְעַדָן, מִבִּין אָבָא וְאִמָּא. וּמַהֲלֵכוּ יַחְמַשׁ
 מָאָה שְׁנִין, וּמַטֵּי לְשִׁתְיָתָא דְּאִהוּ צְדִיק. לְהַשְׁקוּת אַתְ הַגֵּן, דְּאִהוּ נַפְשׁ יְתִירָה,
 מַלְכוּת.

סד ^ט נִשְׁמָה דְּשִׁלְטָא בְּיוֹמִין דְּחֹלָא, ^י עַל עֶבֶד יֵי, אִיהִי מִפְסָא הַכְּבוֹד.
 כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ ^י מְאָרֵי מִתְנִיתִין, כָּל הַנְּשָׁמוֹת אֲגִזְרוּת מִתַּחַת פְּסָא הַכְּבוֹד.
 וְרוּחַ דְּשִׁלְטָא בְּיוֹמֵי דְּחֹל, עַל עֶבֶד יֵי, אִיהִי מְעַבְדָּא דְּמַלְכָּא מְטַטְרוּ"ן, כָּלִיל
 שִׁית סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, וְאִיהִי שֵׁשׁ מְעֵלוֹת לְכַסָּא. ^י וְנַפְשׁ דְּשִׁלְטֵי בְּחֹל, אִיהִי מִפְסָא
 דִּין, סְנַדְלָפוֹ"ן, תְּכֵלֶת שְׁבַצִּיצִית, כְּמַעֲשֵׂה לְבַנַּת הַסְּפִיר. אָבָל בְּרִתָּא דְּמַלְכָּא.
 בְּפִסְחָא, אִיהִי נַפְשׁ הַשְּׁכֵלִית, לִיל שְׁמוֹרִים, מְצָה שְׁמוֹרָה, וְרוּחַ שְׁמוֹר לְקַבְלֵיהּ
 אִיהִי י"ט, וְאִיהִי יוֹם שַׁבָּת, זְכוֹר וְשְׁמוֹר. בְּגִין דְּאִיהִי אֲצִילוֹת מִמַּלְכוּת.
סה וְהָכִי ת"ח, בְּנוֹי דְּמַלְכָּא וּמְטַרְוֹנִיתָא, אַתְקְרִיאוּ שְׁבַתוֹת וְיָמִים טוֹבִים,
 וְלִית לֹון מַדְלָהוֹן, דְּלֹאוּ אִינוּן ^י בְּעֵלֵי מְלָאכָה, כְּשָׂאָר עֶבְדֵּין בְּנוֹי דְּחֹלִין. אֲגָרָא

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

ר ל"ג חמש. ש שמא. ת בעבר; בעברי ול"ג על. א ל"ג
 גזרות; גזרות. ב נפש. ג בני.

מסורת הזהר

(ישעיה סד) הקס"ז ע"ז ט.

נר"צ דחול נר"צ דשבת

הסולם

מאמר

מעלות לעולם הבריאה הנקרא כסא והנפש השולטת בימות החול היא מכסא דין, דהיינו מעולם העשיה, מסנדלפון, שה"ס תכלת שבציצית, וה"ס כמעשה לבנת הספיר. שהוא לשון עשיה. אבל בת המלך, היא הנפש השכלית של ת"ח שבפסח, ה"ס ליל שמורים מצה שמורה, שנמשכת ממלכות, הנקראת בפסח ליל שמורים ומצה שמורה, לרוב מעלתה, והרוח, שמור כנגדה, שהוא בחינת יום, שהוא יום טוב, והוא יום שבת. והם זכור ושמור. שהרוח הוא בחינת זכור שהוא ז"א, יום השבת. והנפש היא בחינת שמור, שהיא המלכות, שה"ס ליל שמורים וליל שבת, משום שהיא נפש דאצילות ממלכות.

סה וְהָכִי ת"ח בְּנוֹי וְכו': וכך הם תלמידי חכמים שהם בניהם של המלך והמלכה, שהנפש שלהם היא של המלכות דאצילות, והרוח שלהם הוא מז"א דאצילות כנ"ל, הם נקראים שבתות וימים טובים, ואין להם כלום משלהם, כמו שבתות ויו"ט. כי אינם בעלי מלאכה כשאר עבדים שהם בניהם של ג' עולמות

ראתה, גם בא"א שהם המרכבה שלו. שמהם נמשכת נשמה יתירה דשבת, שהם כתר דז"א.

סג רוּחָא יְתִירָה נְהָר וְכו': רוּחַ יְתִירָה, הוא נהר היוצא מעדן, דהיינו מבין אבא ואמא, שהוא ז"א, שה"ס בן י"ה, כי נאצל מי"ה, שהם אבא ואמא, ומהלכו חמש מאות שנים, דהיינו ה' ספירות חג"ת נ"ה הנמשכים לו מבינה, וספירותיה בסוד מאות, וע"כ הם ה' מאות שנה ומגיע לספירה הששית שהיא צדיק, דהיינו יסוד, להשקות את הגן, שהוא נפש יתירה, דהיינו המלכות.

סד נִשְׁמָה דְּשִׁלְטָא בְּיוֹמִין וְכו': נשמה השולטת בימות החול על עבד ה', היא מכסא הכבוד, שהוא עולם הבריאה, הנקרא כסא הכבוד. כמו שהעמידוהו בעלי המשנה, כל הנשמות גזרות מתחת כסא הכבוד. והרוח השולט בימות החול על עבד ה', הוא מעבד המלך מטטרון שבועולם היצירה, שהוא כולל ששה סדרי משנה, שה"ס שש ספירות שלו חג"ת נה"י שבהן הוא משנה לז"א, והוא שש מעלות לכסא. כי חג"ת נה"י דיצירה, הן שש (דפ"י דף כ"ט ע"א *) דף כ"ט ע"ב

צו

דלהון בעלמא דיין, ובעלמא דאתי, לענגא לון בכל מיני מאכל ומשתה, ולאוקרא לון בלבושין שפירין, כגונא דשבת, דאתמר ביה, כפדהו בכסות נקיה. כל מה דעבד בר נש לשבתות וימים טובים, אית למעבד לון.

סו ומאן דמחלל שבת חייב סקילה. ויהי מאן דאשתמש בתגא, חלף. ויהי הוא המשתמש במי ששונה הלכות, דמחלל תורתיה. וכ"ש המבזה ליה, כאילו מבזה שבתות ומועדות. ואוקמוה מארי מתניתין, כל המבזה את המועדות, כאלו כופר בעיקר.

סז וכגונא דכל מאני בית המקדש ואתקריאו קדש, הכי כל אינון דמשמשי תלמידי חכמים, אתקריאו קדש. ותלמידי דרב דאינון לקבל אברים ודגופא, אתקריאו קדש קדשים. ורזא דמלה קא רמזו בהון, והבדילה הפרכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים. ומטטרו"ן, את ומשריין דילך, צריכין לקרא לון קרבנא קדם יי בכל ליליא.

סח עשיה לקבל עליה עול מלכות שמים, דא קבלת יסורין דעניות לת"ת איהו מות לגופא דבעירן. דמזונא דאורייתא, איהו מזונא דנשמתא ורוחא ונפשא שכליים, דאינון כהן לוי וישראל. כהן ביה י, חכמה ודאי. לוי ביה ה, יתבונה. ישראל ביה דעת, ודא וי. נפש יתירה, ה' בתראה, רמ"ח מצוות עשה

מסורת הזהר

(י' שמות כו) ב"א רצב צ"ג.

חלופי גרמאות

ד לון, ה הכי, ו דגופיה, ז בתבונה, ח דעה, ט ל"ג רמ"ח מ"ע.

מאמר

הסולם

נר"ע החול נר"ע דשבת

והמתנות שלך, צריכים לקרב אותם, קרבן לפני ה' בכל לילה.

סח עשיה לקבל עליה וכו': העשיה שצריך לעשות, כדי לקבל עליו עול מלכות שמים, הוא, קבלת יסורין של עניות, אשר לתלמיד חכם הוא מות לגוף הבהמי שלו. כי

מזון התורה, הוא מזון של נשמה רוח ונפש השכליים, שהם כהן לוי וישראל. כהן בו י' שהוא חכמה ודאי. לוי בו ה', שהיא תבונה. ישראל בו דעת, וזהו וי. נפש יתירה, היא ה' אחרונה של שם הויה, שהיא מלכות, הכוללת רמ"ח מצוות עשה ושם"ה לא תעשה. (כנ"ל אות מ"ו). ותורה, זו היא אדם (כנ"ל

אות נ"ט) שהיא ז"א, ז"ש זאת התורה אדם, והוא כולל שם המפורש, יוד הא ואו הא, דהיינו ד' אותיות הויה, במילוי אלפין. זו היא תורה שהיא מזון לאדם בד' פנים שלו, שהם פני אריה פני שור פני נשר פני אדם, שהם חו"ג תו"מ. כי פני אדם כוללים כל ד' פנים. שהוא לעומת מזון של גוף הבהמי, שהוא ד' מינים

עולמות ב"ע שהם חולין. השכר שלהם בעולם הזה ובעולם הבא, הוא לענג אותם בכל מיני מאכל ומשתה, ולכבדם בלבושים יפים כמו השבת, שנאמר בו כבדהו, בכסות נקיה. כל מה שעושה האדם לכבוד שבתות וימים טובים, יש לעשות להם.

סו ומאן דמחלל שבת וכו': ומי שמחלל שבת חייב סקילה, וכך מי שמשמש בעטרה, חלף. וכך הוא המשתמש במי ששונה הלכות שמחלל תורתו. וכ"ש המבזה אותו, שהוא כאלו מבזה שבתות ומועדים. והעמידו בעלי המשנה, כל המבזה את המועדות כאלו כופר בעיקר.

סז וכגונא דכל מאני וכו': וכמו כל הכלים של בית המקדש שנקראים קדש, כך כל אלו המשמשים את תלמידי חכמים נקראים קדש. ותלמידי הרב, שהם כנגד אברי הגוף, של הרב, נקראים קדש קדשים. וסוד הדבר, כי נרמז בהם, והבדילה הפרכת לכם בין הקדש לבין קדש הקדשים. ומטטרו"ן: אתה (דפו"י דף כ"ט ע"ב)

כה

צו

ושס"ה לא תעשה. ותורה דא אדם, תדא הוא דכתיב, וזאת התורה אדם. ודא כליל שמא מפרש, יו"ד ה"א וא"ו ה"א. האי איהו אורייתא מזונא לאדם, בד' אנפין דיליה. מזונא דבעירן, נהמא וחמרא ובשרא, וכל מיני פירות, וזה לעמת זה עשה האלהים.

סא וצריך בר נש, לקרבא בכל ליליא, קרבן נפשא ורוחא ונשמטא דבעירן, קדם יי'. ויתגדה בכמה מיני ודויין, ויסלק לון במחשבתיה, קרבנא קדם יי'. לאפקא לון בק"ש, לקמי קב"ה, ויפיק רוחיה דדפיק בערקין דלבא. נפש, זכוון בשרפתה, ובשחיתתה, ובנחירתה, דהו נחירין פהנייא, הה"ד ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל. והיינו חנק. ותלתא מיתות אלין, הוו פמרה סומקא, ידוקא, אוקמא. דאינון בפכד במרה בשחול, ואינון כתלת קליפין דאגווא.

ע וקודם דא, יתקן מזבח אבנים, ויכוין למעבדה סקילה, ממרה חוורא, דשלטת בכנפי ריאה, באינון סרכות דאלין בעירן תפוסין תמן. ונחיתת אשא תכלא, וישצי לון, ויהון חיוון ובעירן ועופין דכניין, לקרבא ליי', ולשרייא שמייה עלייהו. בההוא זמנא יתקיים בהו, ואתם הדבקים ביי' אלהיכם תיים. ויהון פסוסקא דרכיב מאריה ועלייהו, הה"ד כי תרפב על סוסיד מרפבוטיך ישועה, ובההוא זמנא אדם ובהמה תושיע יי'.

חלופי גרסאות

י מוסיף בק"ש בלב אחד. כ הו מיתקן; אלין מיתקן. ל קודם וליג דא. ח תפסיק. ו ליג עליהו; עליה.

מסורת הזהר

כ (במדרב יט) שמות ו צ"פ. ל (קהלת ז) שמות פה צ"ל. ח (דברים ד) ב"ב קי צ"א. ט (חבקוק ג) חלק ג' רנב. ערה: זהר חדש לג ט"ב שייב ת"ח קיא ט"ג שט"ו. ט (תהלים לו) לעיל אות ו צ"ד.

נר"ע דהול נר"ע דשבת

וכן ריאה כבד מרה וטחול. וכן ד' קליפות של אגוז, ואומר, שג' מיתות שריפה הרג והנק, הם כנגד ג' מרות וכו' שהם בינה ת"ת ומלכות. שהאדומה היא כנגד בינה. והירוקה כנגד ו"א. והשחורה כנגד מלכות. וכן מיתת שריפה כנגד מה שפגם בבינה, ומיתת הרג כנגד מה שפגם בז"א, ומיתת חנק כנגד מה שפגם במלכות, ומיתת סקילה תחבאר בסמוך. **ע** וקודם דא יתקן וכו': וקודם זה יתקן בחינת מזבח אבנים, דהיינו שיכוון לעשותה סקילה, כלומר, שיקבל עליו מיתת סקילה. שהיא ממרה הלבנה, שהיא כנגד חכמה. השולטת בכנפי ריאה, שהיא ג"כ כנגד חכמה. כנ"ל בדבור הסמוך, דהיינו באלו הסרכות, דהיינו הקליפות, המדביקות כנפי ריאה זו לזו ואינו יכולות לנשב, (כנ"ל אות מ"ד) שאלו הבהמות דהיינו נפשות ורוחות ונשמות הבהמות, נלכדות שם. ואז יורדת אש תכלת מן המלכות ומכלה אותם, ויהיו נפש רוח נשמה הבהמיות שלו, בבחינת חיות ובהמות ועופות הטהורים

הסולם

מאמר

מינים שהם, לחם ויין, ובשר, וכל מיני פירות, זה לעומת זה עשה אלקים. כי לחם, כנגד פני אריה, דהיינו חסד. ויין, כנגד פני שור, דהיינו גבורה. ובשר, כנגד פני נשר, דהיינו ת"ת. ומיני פירות, כנגד פני אדם, שהוא מלכות.

סט וצריך בר נש וכו': וצריך האדם להקריב בכל לילה, קרבן של נפש רוח ונשמה הבהמיים לפני ה'. ויתודה בכמה מיני וידוים, ויעלה אותם במחשבתו בעת קריאת שמע, להוציא אותם לקרבן לפני ה', דהיינו שיכוון, שיוציא את רוחו הדופק בעורקי הלב. והנפש, יכוון בשריפתה, ובשחיתתה, ובנחירתה, כמו הכהנים שהיו נוחרים, ו"ש, ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל. והוא חנק. ויש כאן קבלת ג' מיתות, שריפה. ושחיטה שהם הרג. ונחירה שהיא חנק. וג' מיתות אלו הם כמרה אדומה וכמרה ירוקה וכמרה שחורה, שהם בכבד במרה ובטחול, והם כג' קליפות של אגוז. פירוש. כי ד' מרות הן כנגד חו"ב תו"מ, (דפו"י דף כ"ט ע"ב)

כו

צו

עא) ות"ח איהו שקיל לְכָל מְאָרֵי תוֹרָה, וְתָכִי צְרִיף לְמַתְוֵי שְׁקִיל גְרַמְיָה מִסְטָרָא דְאוֹרִינְתָא, וּמִסְטָרָא דְאֲבָרִים דְגוֹפָא, צְרִיף לְמִשְׁקַל גְרַמְיָה לְכָל עֲמֵי הָאָרֶץ. כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ מְאָרֵי מַתְנִיתִין, לְעוֹלָם יִרְאָה אָדָם עֲצָמו, כְּאֵלוּ כָל הָעוֹלָם כְּלוּ תְלוּי ע"ב. וּיְכוּיִן בְּנַפְשִׁיהָ וּבְרוּחֶיהָ וּבְנִשְׁמַתֶּיהָ, לְמַעַבְד לֹון קְרַבְנִין, עִם כָּל בְּנֵי עֲלְמָא. וְקַב"ה מְצַרֵף מַחְשָׁבָה טוֹבָה לְמַעֲשֵׂהָ. וּבְכָד אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יי'. קָמוּ כְּלָהוּ תַנְאִין וְאִמּוֹרָאִין לְגַבִּיָה, וְאָמְרוּ כְּלָהוּ בְּקֵלָא חֲדָא, אֲנִתְ הוּא רַעֲיָא מְהִימְנָא, דְאִית לָהּ רְשׁוּ לְמַעַבְד כָּל דָּא, דְאֲנִתְ שְׁקִיל לְכָל יִשְׂרָאֵל, וּבְג"ד שְׁלַח לָהּ קַב"ה בְּיַנְיָהוּ. (ע"כ רעיא מהימנא) *

תוספתא

עב) וּמַתְנִיתִין זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה. א"ר תְּיָא, הָאִי קָרָא אוֹקִימְנָא לִיָּה בְּהָאִי גְוֹנָא, זֹאת תּוֹרַת: דָּא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. הָעוֹלָה דָּא מַחְשָׁבָה רַעָה, דְאִיָּהִי סְלָקָא עַל רַעוּתָא דְב"נ, לְאַסְטָאָה לִיָּה מְאָרְחָא דְקָשׁוּט. הִיא הָעוֹלָה: הִיא הִיא דְסְלָקָא וְאַסְטָיָה לִיָּה לְב"נ, בְּעֵי לְאוֹקְדָא לִיָּה בְּגוֹרָא. בְּגִין דְלָא יִתְיַיְהִיב לִיָּה דוּכְתָא לְאַסְטָאָה, וּבְג"כ עַל הַמְזַבְחַת כָּל הַלֵּלָה. מֵאֵן לֵילָה. דָּא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, דְאִיָּהִי זֹאת לְאַתְדַּפְּאָה ב"נ מִהֵוּא רַעוּתָא.

עג) עַל מוֹקְדָה, בְּגִין דְנָהַר דִּי נוֹר אִיְהוּ אַתְר לְאוֹקְדָא, לְכָל אֵינּוֹן דְלָא

מסורת הזהר

(ו) ויקרא (ו) לעיל אות א צ"א.

חלופי גרסאות

ס דאברהם. ע עליו. פ ברוחיה וליג בנפשיה וברוחיה ובנשמתייה. צ ברפויי כתב קביא בי מבן שלשים שנה וכו'. ק מוסיף על מוקדה על.

דרך אמת (ב) (נרפס לעיל כ"ז א ופקודי רל"ט ב).

מאמר

הסולם

נר"נ החוץ נר"נ דשבת

אליו, ואמרו כולם בקול אחד, אתה הוא רועה נאמן, שיש לך רשות לעשות כל זה. כי אתה שקול כנגד כל ישראל. וע"כ שלח אותך הקב"ה ביניהם. (ע"כ רעיא מהימנא).

תוספתא

עב) זֹאת תּוֹרַת הָעוֹלָה: אִמַר ר' חִיָּיא, מְקָרָא זֶה הַעֲמַדְנָא אוֹתוֹ בְּאִפְנֵי זֶה. זֹאת תּוֹרַת, זוּ הִיא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל. הָעוֹלָה זוּ הִיא מַחְשָׁבָה רַעָה, הָעוֹלָה בְּרַצוֹן בֶּן הָאָדָם, לְהַטּוֹתוֹ מִדֶּרֶךְ הָאֵמֶת. הִיא הָעוֹלָה, הִיא הִיא הָעוֹלָה וּמִשְׁטִינָה עַל הָאָדָם. וְצָרִיכִים לְשׁוֹרֵף אוֹתָהּ בְּאֵשׁ, שְׁלֵא לְתַת לָהּ רִשׁוּת לְהַשְׁטִין, וּמִשׁוּם זֶה, ע"ל הַמְזַבְחָה כָּל הַלֵּילָה. מִי הוּא לֵילָה. זוּ הִיא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, שְׁנִקְרָאת בְּתַחֲלִילַת הַכְּתוּב, זֹאת, כְּדִי לְטַהַר הָאָדָם מִן הַרְצוֹן הַזֶּה.

עג) ע"ל מוֹקְדָה: חִיָּינוּ בְּנַהַר דִּינּוֹר, כִּי נַהַר דִּינּוֹר, הוּא מְקוֹם לְשׁוֹרֵף לְכָל אֵלוּ שְׂאִינִים נִמְצָאִים כְּמוֹ שְׂצָרִיכִים לְהִיּוֹת. וּמִבְּאִים אוֹתָם בְּאֵשׁ

הטהורים, להקריבם לה' ולהשרות שמו עליהם. בזמן ההוא יתקיים בהם, ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים. ויהיו כסוס שאדוניו רוכב עליו, דהיינו שיהיו מרכבה לה', ז"ש, כי תרכב על סוסך מרכבותיך ישועה. ובזמן ההוא, אדם ובהמה תושיע ה'. שהם נר"ן השכליים הנקראים אדם, ונר"ן הבהמיים הנקראים בהמה.

עא) וּת"ח אִיְהוּ שְׁקִיל וְכו': וְכוּא וְרָאָה, הוּא צְרִיף לְרֹאוֹת אֵת עֲצָמוּ שְׁקוֹל כְּנִגַּד כָּל בְּעֵלֵי תוֹרָה, וְכַךְ הוּא צְרִיף לְשְׁקוֹל אֵת עֲצָמוּ מִצַּד הַתּוֹרָה, דְחִיָּינוּ מִצַּד נְר"נ הַשְּׁכֵלִיִּים. וּמִצַּד הָאֲבָרִים שֶׁל הַגּוֹף, דְחִיָּינוּ מִצַּד נְר"נ הַבְּהִמִּיִּים, צְרִיף לְרֹאוֹת אֵת עֲצָמוּ שְׁקוֹל כְּנִגַּד כָּל עֲמֵי הָאָרֶץ. כְּמוֹ שֶׁהַעֲמִידוֹ בְּעֵלֵי הַמִּשְׁנָה, לְעוֹלָם יִרְאָה אָדָם עֲצָמוּ כְּאֵלוּ כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ תְלוּי בּו. וְע"כ יְכוּיִן בְּנַפְשׁוֹ וּבְרוּחֹוּ וּבְנִשְׁמַתּוֹ לְעִשׂוֹת אוֹתָם קְרַבְנוֹת עִם כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם. וְהַקַּב"ה מְצַרֵף מַחְשָׁבָה טוֹבָה לְמַעֲשֵׂהָ. וְכוּזָה אָדָם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ ה'. כְּנ"ל. קָמוּ כָּל הַתְּנַאִים וְהָאִמּוֹרָאִים (דפו"י דף כ"ט ע"ב *) דף ל' ע"א)

כז

צו

קיימי בקיומיייהו, דְהָא עָאלין לון יבְההוא נורָא דְדליק ומְעבְרי שולְטַנְיהון מעְלמָא. ובְגין דְלָא «תְשלוּט «אצְטְרִיךְ על מוֹקְדָה כָּל הַלִּילָה, «נְאֻתְפְּיִיא וְלָא שְׁלֵטָא. (ע"כ תוספתא).

עבד פְּתִיב «וְהִנֵּה יְיָ עֵבֶר וְרוּחַ גְּדוּלָה וְחֹזֶק וְגו' רוח גְּדוּלָה דְאַמְרָן, וְכִתִּיב לֹא כְרוּחַ יְיָ. וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ דְּכִתִּיב «וַתִּשְׁאַנֵּי רוּחַ וְאִשְׁמַע אַחֲרֵי קוֹל רַעַשׁ גְּדוֹל. הָרִי רַעַשׁ אֲבַתְרִיָּה דְרוּחַ. וְאַחַר הָרַעַשׁ אִשׁ, דָּא הוּא דְכִתִּיב «נְהַר דִּי נֹהַר נָגִיד וְנִפְקַן מִן קְדָמוּהֵי וְגו'.

עגה רַבִּי יִצְחָק אָמַר הֵינּוּ דְכִתִּיב «וְדָמוֹת הַחַיּוֹת מֵרְאִיָּהוּן כְּגַחְלֵי אִשׁ בּוֹעֵרוֹת כְּמֵרְאָה הַלְּפִידִים הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת וְנִגְהָ לְאִשׁ וּמִן הָאִשׁ יוֹצֵא כְּרָק וְאַחַר הָאִשׁ קוֹל דְּמָמָה דְּקָה. קוֹל דָּא, קוֹל בְּתַרְאָה, דְּהִיא דְמָמָה, דְּלִית לָהּ מְלָה פְּרֻטָא, אֲלֵא הִיא דְמָמָה מְגַרְמָה. וְכַד מִתְפַּנְשֵׁי עָלֶיהָ, הִיא אֲשַׁתְּמַע בְּכֻלְהוּ עֲלָמִין, וְכֻלְהוּ מַנְדַּעְזֵי מִנָּה. דְּמָמָה דְּקָה, אָמַאי הִיא דְּקָה. בְּגִין דְּרְאִיָּהֵי זַעֲרָא מְכֻלָּא.

עו ר' חֵיִיא אָמַר, אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמְּזַבְּחַת לֹא תִכְבֶּה, דָּא אִשׁוּ דְיִצְחָק.

ח'לופי גרמאות

ר הווא. ש ישלטוק. ת ליג אצטריך. א ואכפיה. ב דאתיא.

מסורת הזהר

9) (מ"א יט) ב"א לא צ"א. צ) (יחזקאל ג) ב"א קצד צ"ב. ק) (דניאל ז) ויקהל קיב צ"ב. ר) (יחזקאל א) ויקהל קלח צ"פ זהר חדש לט ט"ג ש"א תקי"ח צד ט"ג ש"י.

אשו דיצחק

החיות האלה הם מרכבה אל המלכות. והיינו שכתוב, **ואחר האש קול דממה דקה**, קול, זהו קול האחרון, דהיינו המלכות, שהיא דממה, כי אין לה דבר פרטי משלה, אלא היא דממה מעצמה, כי המלכות לית לה מגרמה ולא מידי אלא הכל נותן לה ז"א. וכשמתקבצים עליה הספירות דז"א להשפיע לה, היא נשמעת בכל העולמות, דהיינו שכל העולמות בי"ע מקבלים ממנה, וכולם מזדעזעים ממנה. דממה דקה למה נקראת, היה מספיק לקרוא לה קול דממה. הוא משום שהיא דקה וקטנה מכל הספירות דאצילות.

עו ר' חֵיִיא אָמַר וכו': רח"א, אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה, זו היא אשו של יצחק, שכתוב, הנה האש והעצים, שהם הדינים הנמשכים מקו שמאל מטרם התכלותו בקו ימין, והיינו **אש תמיד**, שעומד תמיד במלכות, כדי שתקבל החסדים מז"א. **והעצים**, אלו הם העצים של אברהם, דהיינו החסדים הנמשכים מקו ימין שנקרא אברהם. שכתוב, ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר. והכהן הוא איש החסד.

תנן

הסולם

מאמר

באש שורף ההוא, ומעבירים ממשלתם מן העולם. וכדי שלא תשלוט, צריך על מוקדה כל הליילה, ונכנעת ואינה שולטת. (ע"כ תוספתא).

עד כתיב והנה ה' וגו': כתוב והנה ה' עבר ורוח גדולה וחזק מפרק הרים וגו' **רוח גדולה** היינו כמו שאמרנו (לעיל ויקהל אות קס"ב) שהוא רוח סערה, העומד קודם הכל ושומר הקדושה כקליפה השומרת את המוח. ע"ש. וכתוב, **לא ברזח ה' ואחר הרוח רעש**, מהו רעש. הוא כמו שכתוב, ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד ה' ממקומו, הרי רעש זה הוא אחרי הרוח כמו רעש דאליהו, וכאן מבואר הרעש שהוא מפני שאומרים, ברוך כבוד ה' ממקומו. **ואחר הרעש אש**, מהו אש. זה הוא שכתוב, נהר דינור נגיד ונפק מן קדמוהי וגו'. והוא האש שדאה אליהו.

עה ר' יצחק אמר וכו': רי"א, שהאש שדאה אליהו, היינו שכתוב, ודמות החיות מראיהן כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש יוצא ברק. והיינו האש שדאה אליהו. אשר (דפושי דף ל' ע"א)

צו

כה

דכתיב, ^ט הנה האש והעצים, והיינו אש תמיד, דקיימא תדיר. והעצים, אלן עצים דאברהם, דכתיב ובער עליהם הכהן עצים בבקר בבקר.

צו תנן, מאשא דיצחק נגיד ומטי להאי מזבת, ונפיק ^ט גומרא חד לסטר מזרח, וגומרא חד לסטר מערב, וגומרא חד לסטר צפון, וגומרא חד לסטר דרום, לד' וויין דמדבחה, וכהנא אסחר לה לד' וויין.

צח דמדבחה אית ^ט פכש חד, בדרגין דיצן. ודרגא תפאה, מטי ונחית לתהומא עלאה, מגו שית חד. ובשעתא דאינון גומרין דמטו לד' וויין, חד זיקא אתער ונחית לתהומא עלאה.

צט ובההוא אתר, אית חילין חילין דאמרי קדוש, בקל רב עלאה. ומסטרא אחרא אמרי קדוש, בקל נעימותא עלאה. ומסטרא אחרא, חילין אחרנין דאמרי קדוש. וכן לד' וויין. שית מאה אלף רבון חילין בכל ווייא ואשתכח, ועלייהו חד ממנא, וכלהו מתלבשי אפודא, וקיימי לסדרא פולחנא דמדבחה לקבל תתאי.

חלופי גרסאות

ג במזרח; במזבח. ד ל"ג מטו. ה עלאה. ו משתכחי.

מסורת הזהר

ט (בראשית כב) וירא קנא צ"ב.

דרך אמת ג גחלת אחת. ד מדרגה אחת.

אשו דיצחק

הסולם

מאמר

ויורדת לתהום העליון, שהיא בינה דקליפה, מתוך שית אחד, דהיינו נקב חלל אחד המגיע ממנה עד התהום, ובשעה שאלה הגחלים מגיעים לד' קרנות המזבח, מתעורר ניצוץ אש אחד מהם ויורד דרך השית לתהום העליון ההוא. שניצוץ הזה, מקבלת הקליפה כח לענוש הרשעים. שית פירושו נקב חלל היורד עד התהום. מלשון שתין מחוללין ויורדים עד התהום (סוכה מט.).

עט ובההוא אתר אית וכו': ובמקום ההוא, דהיינו על הכבש, יש צבאות צבאות שאומרים קדוש בקול גדול עליון, שהם מקו ימין, ומצד אחר, אומרים קדוש בקול נעימות עליונה, שהם מקו שמאל, גבורה. ומצד אחר, צבאות אחרים שאומרים קדוש, שהם מקו אמצעי ת"ת. וכן לד' קרנות של הכבש. שבכל קרן עומדים ג' כותות הנ"ל ואומרים ג"פ קדוש. שהם כנגד י"ב צדופי אלכסון, שהם ד' בחינות חו"ג תו"מ שבכל אחת ג' קוין, והם י"ב. שש מאות אלף רבבות צבאות, שש ה"ס חג"ת נה"י, והארת הבינה ה"ס מאות ומחכמה ה"ס אלף, ומכתר ה"ס רבבות. ומבחינת יסוד, ה"ס צבאות. כלומר שעליהם הארת

עז תנן מאשא דיצחק וכו': למדנו מאשו של יצחק, שה"ס הדין של קו שמאל דו"א, יורד ומגיע למזבח הזה, שהוא מלכות, ויוצאת גחלת אחת לצד מזרח, וגחלת אחת לצד מערב וגחלת אחת לצד צפון וגחלת אחת לצד דרום, שהם חו"ג תו"מ, לד' קרנות המזבח, והכהן מחזיר אותה לד' קרנות.

פירושו. כי הגחלת באה מן הצפון שהוא קו שמאל דהיינו אשו של יצחק, וא"כ היתה צריכה להגיע לצד צפון של המזבח בלבד, אלא הכהן, שהוא חסד, דהיינו קו ימין, מקבל הגחלת הזאת שהיא משמאל, ונכלל בה והיא בו, ע"י קו האמצעי, שה"ס ישראל, וגם המזבח עצמו שהוא מלכות המקבלת אותה נכלל ממנה, וע"כ נכללה הגחלת בכל ג' קוין, שה"ס דרום צפון ומזרח, ובמלכות, וע"כ הגיעה על ידי הכהן לד' קרנות המזבח. וז"ש וכהנא אסחר לה לד' וויין.

עח במדבחה אית כבש וכו': במזבח יש כבש אחד, דהיינו מדרגה, שהכהנים עומדים עליה לשמש במזבח, ויש בה מדרגות ידועות, דהיינו שיש בה ז"ס חג"ת נה"מ, והמדרגה התחתונה, שהיא מלכות שבה, מגיעה (דפושי דף ל' ע"א)

כט

צו

פ באתר אחרא ימשפחתי גלגלי זמא דנהמין, ונתתין בדרגין דיצען, ותמן תיילין אמרין בקל נעימותא, ^ט ברוך כבוד יי ממקומו. וכלהו משפחתי בשירתא, ולא משפחתי ביממא ובלייליא, וכלהו מסדרי שבחא בקל נעימותא.

פא באתר אחרא, משפחתי תיילין תיילין, ^י קיימין בדחילו בזיע ברתת, כד"א ^{יא} וגבה להם ויראה להם. וכלהו מסתפלי לגבי ההוא מדבחא דלעילא.

פב ובשעתא דמטי אשא דיצחק על גבי מדבחא, פמה ^{יב} זיקין סלקין ונתתין לכל עיבר, ומתלהטין מנייהו, פמה תקיפין מארי דחילא, גיברין דעלמא. ואלמלא דכהנא קאים על מדבחא, ומסדר אעין, לא זכיל עלמא למיקם קמייהו. מאלין גומרין וזיקין דנפקין, מתלהטין גביהון דאינון חיון, כד"א ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים.

פג מסטרא דימינא דאינון חיון, אתער רוחא תדא ^{יג} מלעילא, ונשיב ויתיב כההוא אשא, ומתלהטא ומתפסמא, ולהיט, ^{יד} ושכיך בזיווא נקרא, ונהיר

מסורת הזהר
ט (יחזקאל ג) לעיל אות עד צ"צ. א (שם א). ז אשתכחי. ח קמיה. ט לעילא. י ל"ג נשיב. כ ל"ג ושכיך.
חלופי גרסאות

דרך אמת ה) נצוצי אש והוא רמו אל תוקף התפשטות דין החוק והגבוריה.

מאמר
הארת הג"ד. נמצאים בכל קרן של הכבש, ועליהם ממנה אחד, וכולם מתלבשים אפוד, מסוד בגדי כהונה, ועומדים על הכבש לסדר עבודת המזבח, שהיא המלכות, כנגד התחתונים, שבבית המקדש.

פ באתר אחרא וכו': במקום אחר, לעומת הכבש, נמצאים גלי הים הרועשים, דהיינו בסו"ה ויעמד רוח סערה ותרום גליו, שה"ס ואחר הרוח רעש (כנ"ל אות ע"ד, ע"ש) שירדים במדרגות ידועות, ושם אומרים הצבאות בקול נעימות, ברוך כבוד ה' ממקומו. שהסו"ה, ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד ה' ממקומו. כי הם עומדים לעומת הצבאות הנ"ל העומדים על כבש המזבח ואומרים ג"פ קדוש קדוש קדוש (כנ"ל בדבור הסמוך) וז"ט לעומתם משבחים ואומרים ברוך כבוד ה' ממקומו. וכולם משבחים בשירה ואינם שותקים ביום ובלילה, וכולם מסדרים שבחים בקול נעימות.

פא באתר אחרא וכו': במקום אחר, נמצאים צבאות צבאות העומדים ביראה ברעדה וברתת, כמש"א וגבה להם ויראה להם. ואומרי קדוש הם כנגד חסד, קו ימין, ואומרי ברוך הם כנגד גבורה, קו שמאל. ואלו שבכאן (דפו"י דף ל' ע"א)

המולם

אישו דיצחק
הם כנגד ת"ת, קו האמצעי. וע"כ אין בהם חידוש, כי כל החידושים הם בימין ובשמאל, וקו אמצעי אינו מוסיף עליהם אלא שכולל את שניהם בתוכו. וכולם מסתכלים, דהיינו שמקבלים שפעם, אל מזבח ההוא שלמעלה, שהוא מלכות.

פב ובשעתא דמטי אשא וכו': ובשעה שמגיע אש של יצחק, שהיא הדינים של קו שמאל, על המזבח, כמה שביבים עולים ויורדים לכל צד, ומתלהטים מהם כמה תקיפים בעלי כח גבורי העולם. ואם לא היה הכהן עומד על המזבח ומסדר העצים (כנ"ל אות ע"ה) לא היה יכול העולם לעמוד מפניהם. מאלו הגחלים והשביבים היוצאים מהם, מתלהטים גביהם של החיות. כש"א, ודמות החיות מראיהם כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים.

פג מסטרא דימינא דאינון וכו': מצד ימין של אלו החיות, מתעורר רוח אחד מלמעלה, מחדס דז"א, נושב ומתישב באש ההוא, של החיות, ומתלהט ומתבשם, ולוהט, ושוקט בזיו היקר, ומאיר לכמה צבאות הנמצאים בצד ימין. מצד שמאל, של החיות, מתעורר רוח אחר חזק, מגבורה דז"א, משכר סלעים, ונושב באש ההוא של החיות, ומתחזק ומתגבר

צו

ס

לכמה תיילין דקיימין בסטרא דימינא. מסטרא דשמאלא, אפער רוחא אחרא תקיפא, מתבר טגריין, ונשיב בההוא אשא, ואתתקף ואתגבר. כדין אתלבש מגיה ההוא רוחא דמסטרא דשמאלא, ונהיר לכמה תיילין דקיימין לההוא סטר. וכן לארבע סטריין, לד' משריין. וכלהו מתבסמן בשעתא דכהנא סליק על מדבחה.

פד אמר ר' אבא תריין מדבחאן אינון לתתא, ותריין לעילא. חד פנימאה דכלא, דמתקרב ביה קטרת פנימאה, ודקה. קשורא דמהימנותא, וכהנא עלאה מכלא, אקטר קטורתא דא, בקשורא דמהימנותא, ודא אתקרי מזבח הנהב, ומהכא אתקטר ואתקשר קשורא דמהימנותא, בחד קשורא. ומד מדבחה אחרא, ואקרי מזבח הנחשת, ודא הוא לבר, ומיכאל השר הגדול, מקריב עליה קרבנא נייחא דקב"ה. ולתתא, מזבח הנהב, ומזבח הנחשת, בדא קטרת. ובדא חלבין ואמורין.

חלופי גרמאות

ל ותיב ול"ג ונשיב. ח ל"ג רוחא; סטרא שמאלא. ו ולהיט. ס בה. ו אקטר. ו רברבא עלאה.

מאמר

ומתגבר, אז מתלבש בה באש ההוא, הרוח שמצד שמאל דז"א, ומאיר לכמה צבאות העומדים בצד ההוא בצד שמאל של החיות. וכן לד' רוחות חו"ג תו"מ, לד' מחנות. שנמשכים מד' רוחות חו"ג תו"מ דז"א, ד' רוחות, לד' מחנות שבחו"ג תו"מ של החיות, וכולם מתבשמים בעת שהכהן עולה על המזבח.

מאמר תריין מדבחן

פד א"ר אבא תריין וכו': אר"א, ב' מזבחות הם למטה, וב' מזבחות הם למעלה. ב' המזבחות שלמעלה, אחד הוא פנימי מכל, שנקרבת בו קטרת פנימית ודקה שהיא קשר האמונה, וכהן העליון מכל, קושר קטורת זו בקשר האמונה. וזה נקרא מזבח הזהב, ומכאן נקטר ונקשר קשר האמונה לקשר הכל בקשר אחד. ואחד הוא, מזבח אחר, שנקרא מזבח הנחשת, וזה הוא מבחון, ומיכאל השר הגדול מקריב עליו קרבן נייחא להקב"ה. וב' מזבחות למטה, בבית המקדש. מזבח הזהב, ומזבח הנחשת, בזה קטרת, ובזה חלבים ואמורים.

פירושו. ג' פרצופין הם במלכות שהם מלוכשים זה בתוך זה, פרצוף חב"ד הוא פנימי מכולם, ועליו מלביש פרצוף חג"ת, ועליו מלביש פרצוף נה"י. והם נחלקים לפנימי וחיצון, שפרצוף חב"ד הוא פנימי, וב' (דפו"י דף ל' ע"א *) דף ל' ע"ב)

הסולם

תריין מדבחן הפרצופין חג"ת נה"י הם חצוניים. וקטורת, ה"ס בינה.

וז"ש, חד פנימאה דכלא, שמזבח אחד הוא בסוד פרצוף הפנימי של המלכות דהיינו חב"ד, שהוא הפנימי מכל ג' הפרצופין שלה. דמתקרב ביה קטרת פנימאה ודקה, שבו מוקרבת קטרת שהיא פנימית ודקה, דהיינו שרומזת על בינה, שהיא דקה מלהשיג בה, שזה עושה קשר האמונה, שהיא המלכות, בקטרת שהיא בינה, וז"ש, קשורא דמהימנותא. ומפרש, כהנא עלאה מכלא, שהוא חכמה, הנקראת כהן גדול, אקטר קטורתא דא בקשורא דמהימנותא, שהחכמה מקשרת קטורת זו שהיא בינה, בהמזבח שהוא מלכות הפנימית. ודא אתקרי מזבח הזהב, כי הבינה נקראת זהב, ועל שם הקטרת שבמלכות שהיא בינה, היא נקראת מזבח הזהב. וז"ש, ומהכא אתקטר ואתקשר קשורא דמהימנותא בחד קשורא. כי ע"י קשר זה של בינה במלכות, נקשרים כל הספירות בקשר אחד, דהיינו שכולן מתיחדות זו בזו. והד מדבחה אחרא ואקרי מזבח הנחשת, ודא הוא לבר, דהיינו המזבח שבחינת ו"ק שלה, שהם בבי' פרצופין החצוניים חג"ת נה"י כנ"ל. ומיכאל השר הגדול מקריב עליה קרבנא נייחא דקב"ה, דהיינו

א"ל

צ"ו

פד) ועל דא כתיב, «שמן וקטרת ישמח לב. ולא כתיב שמן וחלבין ואמורין ישמח, אע"ג דאתבסמותא דרוגזא ודינא אינון. אבל שמן וקטרת, חדוותא דכלא איהו, ולא מסטרא דרוגזא ודינא. ודא מדבחה * דאיהו פנימאה * דקטרת דקה, בדקותא ידכלא, * בקשורא דמהימנותא, אקרי קול דממה דקה, * ובגין דאיהו מדבחה פנימאה, דאתקשר בקשורא דמהימנותא.

פו) * מדבחה אחרא, אקרי מזבח החצון. ופנימאה אקרי מזבח יי'. אחרא, אקרי מזבח הנחשת, כד"א * מזבח הנחשת אשר לפני יי' קטן מהכיל וגו'. רבי יוסי אמר מהכא, * וכליל על מזבחה, תרי. וכתיב על * מזבחותי לרצון.

פז) רבי אהא אמר, כתיב * ויבן משה מזבח וגו', לקבל ההוא פנימאה בנה האי, ועל דא אתקרי יי' נסי. מהו נסי. דרשים רשימא דאת קיימא ד קדישא. דבשעתא דעמלק אתא * לאעברא האי רשימא קדישא מנייהו ידישראל, האי מזבח קיימא לקבליה לנקמא ההוא נוקמא דאת קיימא, ועל דא אתקרי * חרב נוקמת נקם ברית. ודא אתקנת להו לישראל רשימא קדישא. ומשה בנה לקבל האי מזבח, וקרי ליה יי' נסי. ודא הוא מזבח פנימי, * קול דממה דקה.

חלופי גרסאות

צ דאינון. ק וקטרת. ר ל"ג וכלא. ש קשורא. ת בגין דאיהו. א ל"ג מדבחה. ב מזבחי; לרצון על מזבחי. ג כ"ג הרמיק; אבא. ד ל"ג קדישא. ה לאתעברא. ו ל"ג דישראל. ז ואקרי וליג ליה.

מסורת הזהר

(א) (משלי כז) ויהי קל צ"ד תקונים חדשים קי ט"ד ש"כה. (ב) (מ"א ה) תרומה עו צ"א. ג) (דברים לג) נח פב צ"ב. ד) (שמות יז) בשלה קכט צ"ג. ה) (ויקרא כז) נח נט צ"ג. ו) (מ"א יט) יתרו עט צ"ס.

דרך אמת ון כך הגיה הרב אבל הפשטו ולא מצאנו פ' זה בשום מקום ובסי"א לרצון על מזבחי.

תרין מדבחין

פח) מדבחה אהרא אקרי וכו': מזבח האחר נקרא מזבח החיצון. והפנימי נקרא מזבח ה'. מזבח האחר נקרא מזבח הנחשת, כש"א מזבח הנחשת אשר לפני ה' קטן מהכיל וגו'. ר' יוסי אומר, שזה נלמד מכאן, שכתוב, וכליל על מזבחה, אשר הח' היא סגולה, שמורה על רבים, שמשמע שנים. וכתוב, את מזבחותיך ה' צבאות (תהלים פ"ד) (כצ"ל, כמ"ש להלן בלק אות ר"כ) שמשמע שנים.

פח) רבי אהא אמר וכו': רא"א, ר"א חולק על ר' אבא ור' יוסי, ואומר, שאין כאן אלא מזבח אחד, שלפעמים נקרא פנימי ולפעמים חיצוני, כמ"ש לפנינו, ואומר, כתוב, ויבן משה מזבח וגו', כנגד הפנימי בנה זה, וע"כ נקרא הויה נסי, כי הפנימי נקרא מזבח הויה. מהו נסי. היינו שרשם ותקן רשימת אות ברית קודש. כי בשעה שבא עמלק להעביר רשימה

הסולם

מאמר

דהיינו קרבן של נשמות הצדיקים, (כנ"ל פרשת לך אות פ"ד).

פה) ועל דא כתיב וכו': ועל כן כתוב, שמן וקטרת ישמח לב, ולא כתוב שמן וחלבים ואמורים ישמח. אע"פ שגם הם המתקת הרוגז והדין כמו שמן וקטרת, אבל יש הפרש, כי שמן וקטרת, הרומזים על יחוד חו"ב, כי שמן הוא חכמה, וקטרת היא בינה, הם שמחת הכל, ולא מצד הרוגז והדין, כי בהם עצמם אין שום דין כלל. משא"כ החלבים והאמורים שעל ידיהם נעשה היחוד של ז"א ומלכות, לא נאמר בהם, ישמח לב, מחמת שיש בהם אחיזה לדינים. וזה המזבח שהוא פנימי, אשר קטרת דקה, הדקה מכל, דהיינו בינה, שאין השגה בה מחמת דקותה, היא בקשר האמונה, שנקשרת במלכות הנקראת אמונה, הוא נקרא קול דממה דקה, משום שהוא מזבח פנימי הנקשר בקשר האמונה.

(דפו"י דף ל' ע"ב)

ל"ב

צו

פח) ועל דא אש תמיד תוקד על המזבח וגו', אש דאשתכח תדינא. ומאי איהו. אשא דיצחק. וכדין, שמה דא, אדני. וכד יסדר עלה כהנא אינון אעין, אתבסמא בשמא, וקרנין לה בשמא דרחמי, יי, וקרנין לה בשמא דא. ולזמנין קיימא פגוונא דא, יולזמנין קיימא פגוונא דא. ר' שמעון אמר, תרי הוו, ופנימאה קיימא על ההוא דלבר, ומנה אתון, ואתקשרא דא ברא.

פט) וזה קרבן אהרן. ר' תזקיה פתח, צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו. צדיק יי בכל דרכיו, הא תנינן, כמה אית לון לבני נשא לאסתפלגא ביקרא דמאריהון, ולא יסטו מארתייהו לבר. דהא בכל יומא ויומא דינא תלי בעלמא, בגין דעלמא על דינא אתברי וקיימא.

צ) ועל דא, בעי ב"נ לאסתמרא מחובי, דלא ידע לזמנא דדינא שריא עלוי. יתיב בביתיה, דינא שריא עלוי. נפק מביתיה לבר, דינא שריא עלוי. ולא ידע אי יתוב לביתיה אי לאו. נפיק לארחא, על אחת כמה וכמה, דהא כדין דינא נפקא וקמיה, הה"ד צדק לפניו יהלך. בג"כ, בעי לאקדמא ולמבעי רחמי קמי מלכא, בגין דישתזיב מן דינא, בשעתא דשריא בעלמא. דהא כל יומא ויומא שריא דינא בעלמא, הה"ד ואל זועם בכל יום.

מסורת הזהר

(ז) ויקרא ו. ח. (תהלים קמה) זהר חדש נא ט"ד ש"ו. (תהלים פח) ב"ב קמא צ"ב. י' (שם ז) ויחי רס צ"א. ח ל"ג אינון אעין, ט מוסיף בשמא הוי"ה. י ל"ג יי, כ ל"ג ולזמנין קיימא כגוונא דא. ל בזמנא. מ ל"ג לבר. נ מניה. ס ל"ג ולמבעי. ע ל"ג קמי מלכא.

חלופי גרסאות

הסולם

מאמר

תרין מדבחן

ר' שמעון אמר שנים היו, דהיינו ב' מזבחות מיוחדים, שמכריע כמו ר' אבא ור' יוסי, והפנימי עומד על מזבח ההוא שמבחוץ. כלומר שמתלבשים זה בזה, כי פרוצוף הפנימי של המלכות מלוכב בפרצוף החיצוני (כנ"ל אות פ"ב) והחיצוני ניזון מהפנימי ונקשרים זה בזה.

פח) וזה קרבן אהרן: ר' חזקיה פתח, צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו. צדיק ה' בכל דרכיו, הרי למדנו, כמה יש לבני אדם להסתכל בכבוד אדונם, ולא יטו מדרכיהם לחוץ, כי בכל יום ויום דין תולה בעולם, משום שהעולם נברא בדין ועומד על דין.

צ) ועל דא בעי וכו': וע"כ צריך האדם להשמר מעונותיו, כי אינו יודע הזמן שהדין שורה עליו. יושב בביתו שורה עליו הדין, יוצא מביתו לחוץ שורה עליו הדין, ואינו יודע אם ישוב לביתו או לא, שיכול למות ולא ישוב לביתו. יוצא לדרך על אחת כמה וכמה, שיש לחוש שלא ישוב לביתו. כי אז הדין יוצא לפניו, ד"ש, צדק לפניו יהלך וגו'. משום זה צריך האדם להקדים ולבקש רחמים לפני המלך

רשימה הקדושה הוו, דהיינו ברית מילה, מן ישראל, מזבח הזה, שהוא המלכות, עמד כנגדו לנקום נקמה ההיא של אות ברית, וע"כ נקראת המלכות, חרב נוקמת נקם ברית. וזו, המלכות, תקנה לישראל את הרשימה הקדושה, ומשה בנה כנגד מזבח הזה, וקרא אותו הויה נסי. וזה הוא מזבח הפנימי. שנקרא קול דממה דקה.

פח) ועל דא, אש וגו': ועל זה, המזבח הפנימי, נאמר, אש תמיד תוקד על המזבח וגו', שהוא אש הנמצאת תמיד, ומה היא. היא אשו של יצחק, דהיינו הדינים דקו שמאל, שהם נמצאים תמיד, ואז שם המזבח אדני, דהיינו בבחינת דין, ואז נקרא מזבח היצון. וכשיסדר עליו הכהן אלו העצים, שהם חסדים שקו שמאל מתלבש בהם, שמו של המזבח מתבשם, וקוראים אותו בשם של רחמים הויה, וקוראים אותו בשם זה דהיינו מזבח הויה, שהוא אז מזבח פנימי. ולפעמים עומד המזבח כאפן הזה, בבחינת דין שהוא מזבח חיצוני, ולפעמים הוא עומד באופן הזה, בבחינת רחמים, שהוא מזבח פנימי. ואינם ב' מזבחות נפרדים זה מזה.

(דפו"י דף ל' ע"ב)

צ"ג

צ"ד

צ"א השתא אית למימר, הא תנינן, ואתערזו תברייא, אל בכל אתר חסד הוא, כד"א ה"א הגדול, ודא נהירו דחכמה עלאה, ואת אמרת ואל זועם בכל יום, שביק קרא כל אלן שמתן, ואחיד בהאי, אי הכי לא קיימין מילי. ועוד, דכתיב ה"א גבור, או נוקים ליה דינא, או נוקים ליה רחמי.

צ"ב אלא הכי שמענא, חייביא מהפכי רחמי לדינא. דלית לך בכל אינון פתרון עלאין דמלכא קדישא, דלא פלילן רחמי בדינא, ודינא ברחמי. ורחמיביא, מהפכי רחמי לדינא.

צ"ג א"ל ר' יהודה, שפיר בההוא דכתיב אל גבור, אלא אל זועם בכל יום מהו, דהא בכל יומא ויומא קיימא בדינא, בין דבני עלמא ופאין, בין דלא ופאין. לא הוה בידיה, אתו שאילו ליה לר"ש. אמר לון, ודאי אל זועם בכל יום, והא אוקמוה תברייא, לזמנין הוא דינא, לזמנין הוא רחמי. אי ופאין בני עלמא, הא אל קיימא, והוא חסד. ואי לא ופאין, הא אל קיימא, ואקרי גבור, ועל דא קיימא בכל יומא.

צ"ד אכל מלה שפיר הוא, אל בכל אתר, נהירו דחכמתא עלאה הוא, וקיימא בקיומיה בכל יומא, דכתיב חסד אל כל היום. ואלמלא דהאי אל אתערז בעלמא, לא יכיל עלמא למיקם דאפילו שעתא תדא, מקמי דינין

חלופי גרסאות

פ ל"ג מן דלית עד סוף האות. צ כל. ק חדא בחברתה ול"ג רחמי בדינא דינא ברחמי. ר וע"ד חייבין. ש ל"ג בדינא. ת דינא. א מסיף נהירו רב. ב ל"ג מן בכל עד ואלמלא. ג יכלא. ד ל"ג אפילו.

מסורת הזהר

(דברים י) משפטים קלח צ"ה. (ל) ישעיה ט) חלק ג' לא. לה: קלב. (מ) (תהלים נב) חיי שרה עא צ"ב.

השם א"ל

הסולם

מאמר

צ"ג אמר ליה ר' יהודה וכו': א"ל ר"י, התירוץ שלך יפה בזה שכתוב, א"ל גבור, שלושעים נחפן לדין, אלא הכתוב, א"ל זועם בכ"ל יום, מה תאמר, שמשמע שבכל יום ויום עומד בדין, בין שבני העולם צדיקים בין שאינם צדיקים. לא היה בידו לתרץ את זה. באו שאלו לר' שמעון, אמר להם, ודאי, אל זועם בכל יום, וכבר העמידו החברים, שלפעמים השם אל הוא דין, ולפעמים הוא רחמים, אם בני העולם זכאים, הרי עומד השם אל, והוא חסד. ואם אינם זכאים, הרי עומד ונקרא גבור. ועל זה עומד בכל יום, כלומר, שבכל יום יש זכאים ואינם זכאים, וע"כ לאינם זכאים, ואל זועם בכל יום.

צ"ד אכל מלה שפיר הוא וכו': אבל התירוץ הטוב הוא, א"ל, בכל מקום, הוא הארת חכמה עליונה, דהיינו חסד (כנ"ל אות פ"ט). ועמד בקיומו בכל יום, שכתוב, חסד אל כל היום. ולולא השם אל הוה היה מתעורר בעולם, לא היה יכול העולם לעמוד אפילו שעה אחת

מפני

המלך, כדי שינצל מן הדין, בשעה ששורה בעולם. כי בכל יום ויום שורה דין בעולם. ז"ש ואל זועם בכל יום.

צ"א השתא אית למימר וכו': עתה יש לשאול. הרי למדנו והעירו החברים שהשם א"ל, בכל מקום הוא חסד, כש"א האל הגדול, וזה הוא הארה של חכמה העליונה, כי חסד, לעת גדלות ז"א, עולה ונעשה לחכמה עליונה. ואתה אומר, ואל זועם בכל יום, שעוזב הכתוב כל אלו השמות שיוזרים על חסד, ואוחז בזה, בדין, אם כן אין הדברים אמיתים. ועוד, שכתוב, אל גבור. שקשה או נעמיד השם א"ל בדין, או נעמיד השם א"ל ברחמים.

צ"ב א"ל הכי שמענא וכו': ומשיב, אלא כך שמעתי, הרשעים מהפכים הרחמים לדין, שאין לך בכל ספירות העליונות של מלך הקדוש שהרחמים לא יהיו כלולים בדין, והדין ברחמים, והרשעים מהפכים הרחמים לדין. וע"כ, אע"פ שהשם א"ל, הוא חסד הרשעים מהפכים אותו לדין.

(דפו"י דף ל' ע"ב *) דף ל"א ע"א

פד

צו

פקיפין דמתערין בעלמא בכל יומא, הה"ד אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם, אלא באברהם, באתערותא דאברהם קיימי, ופד אתער אברהם בעלמא, כל אינון דינין דמשתכחי בכל יומא ויומא דחי להו לבר, ולא קיימין קמיה.

צה) הה"ד, ואל זועם בכל יום, נזעם, ו או זעום בכל יום, לא פתיב, אלא זועם. בכל יומא ויומא דדינא אשתכח, דחי לון לבר, וקיימא הוא ומבסם עלמא, הה"ד יומם יצוה יי' חסדו. ואלמלא האי, לא יכיל עלמא למיקם אפילו רגעא חדא. ועל דא פלא וקיימו בגיניה דאברהם.

צו) והאי דכתיב אל גבור, לאו דאיהו גבור, אלא והאי קרא רמז הוא דקא רמזו לאברהן, ורמיוז הוא דקא רמזו למתהימנותא עלאה קדישא, דכתיב כ' פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום. פלא, דא חכמתא עלאה, דהיא פליאה ואתפסיא מכלא, כד"א כ' פי יפלא ממך דבר. יועץ, דא הוא נהר עלאה דנגיד ונפיק, ולא פסקא, ודא יועץ לכלא, ואשקי לכלא. אל דא אברהם, כמה דאוקימנא האל הגדול. גבור, דא יצחק, ידלא פתיב הגבור. אבי עד, דא יעקב, דאחיד להאי סטרא ולהאי סטרא, וקיימא בקיומא שלים. שר שלום, דא צדיק, דאיהו שלמא דעלמא, שלמא דביתא, שלמא דמטרוניתא.

מסורת הזהר

(1) בראשית (ב) לעיל אות נו צ"ת. (2) תהלים (כב) שמות קג צ"ג. (3) ישעיה (ט) לעיל אות צא צ"ל. (4) דברים (יז).

חלופי גרסאות

ה ל"ג או זעום. ו קיימי. ז ל"ג האי קרא. ח ל"ג מן לאבהן עד למתהימנותא. ט דמהימנותא. י ל"ג קדישא. כ ל"ג מן פלא עד פלא. ל ה"ג הסולם; דכתיב. מ לקיימא.

מאמר

מפני דינים קשים המתעוררים בעולם בכל יום. ז"ש, אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, אל תקרי בהבראם אלא באברהם, שהוא חסד, כי בהתעוררות אברהם, עומדים שמים וארץ, וכשנתעורר אברהם בעולם, שהוא מדת החסד, כל הדינים הנמצאים בכל יום ויום, דוחה אותם לחוץ ואינם עומדים לפניו.

צה) הה"ד ואל זועם בכל יום; נזעם או זעום בכל יום אינו כתוב, אלא זועם, כי בכל יום ויום שהדין נמצא דוחה אותו לחוץ והוא עומד ומבסם העולם, ז"ש יומם יצוה ה' חסדו. ולולא זה, לא היה יכול העולם לעמוד אפילו רגע אחד. וע"כ הכל עומד ומתקיים בשביל אברהם, שהוא חסד.

צו) והאי דכתיב אל גבור וכו': וזה שכתוב, אל גבור אין הפירוש, שהשם אל הוא גבור, אלא מקרא זה, רמז הוא מרמז על האבות שהם חג"ת, ורמז הוא מרמז (דפני דף ל"א ע"א)

הפוסקים

השם אל

לאמונה העליונה הקדושה, שהיא בינה, שכתוב, פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום, פלא, זו היא חכמה העליונה, שהיא פליאה ומכוסה מכל, כמש"א, כי יפלא ממך דבר. אשר פלא, היא לשון העלם, יועץ, זה הוא נהר העליון הנמשך ויוצא ואינו נפסק, שהוא בינה, וזה יועץ לכל ומשקה לכל, כי כל המוחין של ז"ו ובי"ע מבינה יוצאים. אל, זהו אברהם, כמו שהעמדנו, האל הגדול, שהוא חסד. גבור, זה יצחק, שלא כתוב הגבור דהיינו שלא כתוב אל הגבור כמו שכתוב האל הגדול, אלא כתוב אל גבור, שמשמע שגבור אינו טובב על אל, אלא הוא שם מיוחד, שזה יצחק, דהיינו מדת הגבורה. אבי עד, זה יעקב, שאותו לצד זה, ימין, ואותו לצד זה, שמאל, ונמצא בקיום השלם. כי אבי עד, הוא לשון שלמות. שר שלום, זה צדיק, דהיינו יסוד, שהוא שלום העולם שלום בית, שלום המלכה.

אתו

לח

צו

צו אתו ר' חזקיה ור' יהודה, ונשקו ידיו. בכו, ואמרו זכא חילקנא, דשאילנא האי. זכא הוא דרא, דאת שארי בגווייהו.
צח א"ר שמעון, פתיב. זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו ליי'. ת"ח, תייבי עלמא, גרמין ליה לקב"ה, לאסתלקא מכ"י. הה"ד, איש תהפוכות שלח מדרן ונגרן מפריד אלוף. מאן הוא אלוף. דא יקב"ה, כד"א, אלוף נעורי אתה. ואינון מפרישין לזאת מזה, דאיהו שלמא דביתא, ואינון זווגא חדא.

צט אתא אהרן קדישא ובניו, ועל ידיהו מתקרבין תרווייהו, ואזדווג זה בזאת. הה"ד, בזאת יבא אהרן אל הקדש. זה קרבן אהרן ובניו. ואינון מזווגי למלכא קדישא עלאה במטרוניתא, ועל ידיהו מתברכאן עלאין ותתאין, ומשתכחין ברבאן בכלהו עלמין, ואשתפת כלא חד בלא פרודא.

ק ואי תימא, אמאי לא פתיב זאת קרבן, לקרבא זאת לאתריה. לאו הכי, דהא פהנא מעילא יקא שרי לאיתתאה זווגא לה לכנסת ישראל, עד דמטי להאי זה, לאזדווגא בזאת ולקרבא לון פתדא. ובג"כ פהנא אשלים קרבנא וקריב זווגא, זכא חילקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

קא ר' חייא ור' יוסי הוו אזלי מאושא לטבריה, אמר רבי חייא,

חלופי גרסאות

נ מוסיף קב"ה דאיהו אלופו של עולם. ס מוסיף ואינון חייבי. ע מפרשי. פ ידיו. צ אינון מזווגי. ק ל"ג קדישא. ר קשרי. ש ל"ג זווגא. ת ור' אסי.

מסורת הזהר

צ (משלי טז) ב"א שוב צ"ב. ק (ירמיה ג). ר (ויקרא טז) נח ק צ"א.

הסולם

זה זאת

ברכות בכל העולמות, ונמצא הכל אחד בלא פרוד.
ק ואי תימא אמאי וכו': ואם תאמר, למה לא כתוב זאת קרבן, שיהיה פירושו, לקרב זאת שהיא המלכות, למקומה שהוא ז"א. ולמה כתוב זה קרבן, שסובב על ז"א, והרי את המלכות אנו צריכים לקרב לז"א, ולא להיפך. ומשיב, אינו כן, כי בשעה שהכהן מקריב הקרבן מלמטה, הרי הכהן מלמעלה, שהוא ספירת החסד, מתחיל להביא החבור לכנסת ישראל, שהיא המלכות, עד שמגיע אל זה ההוא שהוא ז"א, לחבר אותו בזאת, שהיא המלכות, ולקרב אותם יחד. כלומר, כמו שהכהן למטה מקרב המלכות לז"א, כן כהן שלמעלה מקרב ז"א למלכות. ומשום זה הכהן משלים הקרבן ומקרב הזווג. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא.

מאמר

צו אתו ר' חזקיה וכו': באו ר' חזקיה ור' יהודה ונשקו ידיו. בכו ואמרו, אשרי חלקנו ששאלנו זאת. אשרי הוא הדור שאתה שוכן בתוכם.
צח אמר ר' שמעון וכו': אמר ר"ש, כתוב זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו לה. בוא וראה, רשעי העולם גורמים להקב"ה להסתלק מכנסת ישראל. ז"ש איש תהפוכות ישלח מדרן ונגרן מפריד אלוף. מי הוא אלוף. הוא הקב"ה, כש"א, אלוף נעורי אתה. והם מפרידים זאת, שהיא המלכות מזה שהוא ז"א, שהוא שלום בית, דהיינו יסוד, והם חבור אחד.

קא ר' חייא ור' יוסי וכו': ר"ח ור"י היו הולכים מאושא לטבריא, אמר ר' חייא, כתוב, כי בחר ה' בציון אוה למושב לו זאת מנוחתו

צט אתא אהרן קדישא וכו': בא אהרן הקדוש ובניו, ועל ידיהם נתקרבו שניהם, ונגזרוג זה שהוא ז"א, בזאת שהיא מלכות, ז"ש בזאת יבא אהרן אל הקדש. זה קרבן אהרן ובניו. והם מזווגים מלך הקדוש העלין, שהוא ז"א במטרוניתא, שהיא המלכות, ועל ידיהם מתברכים העליונים והתחתונים, ונמצאות (דפו"י דף ל"א ע"א)

צו

צו

פתיב ^ט פי בחר ^י בציון וגו'. זאת מנוחתי וגו', לזמנין קראן להאי תכרייא פלהו דכונרא, בגין * דציון איהו רחמי. והכא קרא נוקבא קרא ליה.

קב אמר ר' יוסי, הכי שמיע לי ^ב מבוצינא קדישא, ^ג בשעתא דזווגא אנדווג פחדא, לאתנזא דהא נוקבא אתפלילת ביה בכללא תדא, אתקרי נוקבא ^ד בשמא דכונרא, דהא פדין פרכאן דמטרוניתא אשתכחו, ולא הוי בה פרישותא כלל. ועל דא למושב לו פתיב. וכתוב פי בחר ^י בציון, ^י בציון דייקא, כשהוא דאית בגויה דשריא ביה, ולא פתיב לציון. וכלא חד, בין דקרא להאי בשמא דכונרא, ובין דקרא להאי בשמא דנוקבא כלא חד ובדרגא חד קיימין.

קג ועל דא פתיב, ^ט ולציון נאמר איש ואיש יולד בה חד לדניא, וחד לרחמי. פד מזווגי פחדא בזווגא חד, פדין ציון אקרי, וציון וירושלים אשתמודע, ואשתפח ^י דא דא פדא תלייא.

קד פתח ר' יוסי ואמר, פתיב ^א והתקדשתם ^ב והייתם קדושים. מאן דמקדש גרמיה מלרע, מקדשין ליה מלעילא. מאן דמסאיב גרמיה מלרע,

חלופי גרמאות

א דאיהו רחמי. ב מן בוצינא. ג מסיף אבל בשעתא. ד ליג בשמא דכונרא. ה דייקא וליג בציון. ו פתח ר' יוסי ואמר וליג ועיד כתיב. ז בירושלים. ח כ"ג הסולם; ודא; וחד בחד. ט ליג פתח ר' יוסי ואמר.

מסורת הזהר

ט (תהלים קלב) חלק ג' רצו. ת (תהלים פז). א (ויקרא כ) ב"ב קפט צ"ב.

ציון וירושלים

משמע לחיצוניות שלה. וע"כ הכל אחד בין שקורא לזה בשם זכר, ובין שקורא לזה בשם נקבה, כי הכל אחד ובמדרגה אחת עומדים. ש"כ קורא אותו הכתוב, פעם לשון זכר, דהיינו למושב לו, ופעם לשון נקבה, דהיינו כי איתיה.

קג ועל דא כתיב וכו': ועל כן כתוב, ולציון יאמר איש ואיש יולד בה, ב"פ איש, שאיש אחד הוא דין, ואחד הוא רחמים, דהיינו שיש ביסוד המלכות שנקרא ציון, ב' בחינות, שהם דין ורחמים, אמנם הדין שבה מכונה ירושלים, אבל כשמזדווגים ז"א ומלכות יחד בזווג אחד, אז נקרא יסוד המלכות בשם ציון לבד וציון וירושלים נודעת, שציון היא פנימיות היסוד דמלכות, וירושלים היא חיצוניות היסוד דמלכות ונמצא שזה כזה תלויים.

קד פתח ר' יוסי וכו': פרי ואמר, כתוב, והתקדשתם והייתם קדושים. מי שמקדש עצמו מלמטה, מקדשים אותו מלמעלה. מי שמטמא עצמו מלמטה מטמאים אותו מלמעלה. שואל, מקדשים אותו מלמעלה, יפה הוא. שפירושו, שקדושת אדונו שורה עליו, אבל מטמאים אותו, מאיזה מקום מטמאים אותו

מאמר

מנוחתי וגו' כי איתיה, שואל, לפעמים קוראים החברים כולם לזה, להשם ציון, בלשון זכר, משום שציון, שהוא יסוד המלכות, הוא רחמים. וכאן המקרא קורא אותו בלשון נקבה, שנאמר אוה למושב לו, וכן כי איתיה. פירוש. שיש פנימיות וחיצוניות ביסוד המלכות, הפנימיות שהיא רחמים, נקראת ציון, והחיצוניות, שהיא דין נקראת ירושלים.

קב אמר ר' יוסי וכו': אר"י, כך שמעתי מן המאור הקדוש. בשעה שזווג ז"א ומלכות, נדרווג יחד, הנה כדי להראות שהנוקבא נכללת בז"א, בכלל אחד, נקראת הנוקבא בשם הזכר, כי אז נמצאות הברכות של המלכות ואין בה פירוד כלל. פירוש כי המלכות שהיא נוקבא, היא מטעם שהיא חסרת השלמות, וחסרת השלמות מכונה נקבה. אבל בעת הזווג עם ז"א, היא מלאה ברכות וכל השלמות, וע"כ נבחנת בבחינת זכר. ועל כן כתוב, למושב לו, ולא כתוב למושבה, לשון נקבה, כי למושב לו, טובב על זמן הזווג, ואז היא זכר. וכתוב, כי בחר ה' בציון, בציון הוא בדיק, שפירושו בתוך ציון, דהיינו בההוא שיש בתוכה ששורה בה, דהיינו יסוד הפנימי של המלכות, וע"כ לא כתוב לציון, שהיה (דברי דף ל"א ע"א * דף ל"א ע"ב)

זז

מְסַאָבִין לִיה מְלַעֲיָלָא. מְקַדְשִׁין לִיה מְלַעֲיָלָא גְאוּת, דְהָא קְדוּשָׁה דְמֵאֲרִיָה שְׂרָיָא
עָלִיה, אָבֵל מְסַאָבִין לִיה מֵאֵן אַתְר. וְאִי תִימָא מְלַעֲיָלָא, וְכִי מְסַאָבוּתָא שְׂרָיָא
לְעִילָא.

ק(ה) א"ר חֲזִיָא, הִינְנוּ דְתַנְיִנְן, בְּעוֹבְדָא דְלַתְתָּא אַתְּר עוֹבְדָא לְעִילָא.
אִי עוֹבְדָא דְלַתְתָּא הִיא בְּקְדוּשָׁה, אַתְּר קְדוּשָׁה לְעִילָא, וְאַתִּי וְשְׂרָיָא עָלִיה,
וְאַתְקַדְשׁ בֵּיה. וְאִי אִיהוּ אֶסְתָּאב לַתְתָּא, אַתְּר רִוח מְסַאָבוּתָא לְעִילָא, וְאַתִּי
וְשְׂרָיָא עָלִיה, וְאַסְתָּאב בֵּיה. דְהָא בְּעוֹבְדָא תְלִיָא מְלַתָּא.

ק(ו) דְהָא לִית לּוּ טַב וּבִישׁ, קְדוּשָׁא וּמְסַאָבוּתָא, דְלִית לִיה עֲקָרָא וְשְׂרָשָׁא
לְעִילָא. וּבְעוֹבְדָא דְלַתְתָּא אַתְּר עוֹבְדָא דְלַעֲיָלָא, מַה דְתְלִי בְּעוֹבְדָא, בְּעוֹבְדָא
אַתְּר לְעִילָא, וְאַתְעָבִיד עוֹבְדָא. וּמַה דְתְלִי בְּמִלִין, בְּמִלִין. כַּד אַתְגְּזוּר בְּמַלְה,
אַתְּר הָכִי לְעִילָא.

ק(ז) וְאִי תִימָא, מְלָה מַה אַתְּר. אָלָא הָכִי כְּתִיב, ׀ וְדַבַּר דְבַר. הַהוּא
דְבַר, אַתְּר מְלָה אַתְרָא לְעִילָא, ׀ דְאֶקְרִי דְבַר. ׀ דְבַר ׀׀ אֲשֶׁר הָיָה. ׀ וְדַבַּר
׀׀ הָיָה יָקָר. ׀׀ בְּדַבַּר ׀׀ שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ. דְהָא תַנְיִנְן, הַהִיא מְלָה סְלָקָא, וּבְקַע
רְקִיעִין, עַד ׀ דְסְלָקָא בְּדוּכְתִיָה, וְאַתְּר מַה דְאַתְּר, אִי טַב, טַב. אִי בִישׁ, בִישׁ.
י וְעַל דָּא כְּתִיב, ׀ וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דְבַר רַע.

חֲלוּפֵי גְרַמְאוּת

י לִיג דְלַתְתָּא. כ לִיג בְּמַלְה. ל וְאֶקְרִי. מ דְאֶתִּישְׁבָּא.
נ כַּמָּה דְכְּתִיב.

מִסְוֵרַת הַזְהַר

ב (יִשְׁעִיָה נח) הַקְּסָה״ז פִּיז ר. ג (הוֹשֵׁעַ א.) ד (שׁ״א)
ג (תְּרוּמָה קלג ע״ש. ה) (תְּהִלִּים לג) ב״א שׁר צ״א.
ד (דְּבָרִים כג) חֲלֵק ג' נב.

כְּעוֹבְדָא דְלַתְתָּא אַתְּר עוֹבְדָא דְלַעֲיָלָא

כך כתוב, ודבר דבר, דבור ההוא מעורר דבור
אחר למעלה שנקרא דבר, דהיינו המלכות,
כס״ט, דבר ה' אשר היה. ודבר ה' היה יקר.
כדבר ה' שמים נעשו. שכל אלו רומזים על
המלכות הנקראת דבר. כי למדנו דבור ההוא
של האדם עולה ובוקע רקיעים עד שעולה
במקומו, ומעורר מה שמעורר, אם טוב, טוב.
ואם רע, רע. דהיינו או שמעורר המלכות
דקדושה להשפיע עליו, או שמעורר מלכות
דטומאה להשפיע עליו. ועל כן כתוב, ונשמרת
מכל דבר רע.

ונתבאר, שהן מעשה והן דבור שהאדם
עושה ומדבר למטה, אם הם מצוות, הוא מושך
קדושה למעלה, דהיינו ממלכות, ואם הם
חטאים, הוא מושך טומאה למעלה. וההפרש
בין מעשה לדבור, הוא, כי ע״י מצוות
התלויות במעשה, מעורר ומושך מחיצוניות
המלכות, ששם בחינת מעשה. וע״י מצוות
התלויות בדבור, מעורר ומושך מפנימיות
המלכות, ששם בחינת דבור.

ארבעה

הסולם

מאמר

אותו, ואם תאמר, מלמעלה, וכי יש טומאה
למעלה.

ק(ה) אמר ר' חייא וכו': אר״ת, היינו
שלמדנו, במעשה שלמטה מתעורר מעשה
למעלה, אם המעשה שלמטה הוא בקדושה,
מתעוררת קדושה למעלה ובהא ושורית על
האדם ומתקדש בו. ואם הוא מטמא עצמו
למטה, מתעורר רוח הטומאה למעלה, ובא
ושורה עליו ונטמא בו. כי במעשה של האדם
תלוי הדבר.

ק(ו) דהא לית לך וכו': כי אין לך טוב
ורע, קדושה וטומאה, שלא יהיה לו עיקר
ושורש למעלה, ובמעשה של מטה מתעורר
מעשה שלמעלה, מה שתלוי במעשה, מתעורר
למעלה ונעשה מעשה. ומה שתלוי בדיבור,
הוא בדבור, כי כשנגזר דבור למטה, מתעורר
כך למעלה.

ק(ז) ואי תימא מל״ה וכו': ואם תאמר,
דבור, מהו שמתעורר למעלה. ומשיב, אלא
(דפו״י דף ל״א ע״ב)

לח

צו

קח) ד' מינין בלולב, ואינון שבֵּעָה. ואי תימא דז' מינין אינון. לאו הכי, אלא ארבעה נינהו ואינון מתפרשין לתלתא אחרנין. ובעובדא דלהון אתערין שבֵּעָה אחרנין לעילא, לאוטבא עלמא בכמה סטרין.

קט) כ"י, אע"ג דאיהי בכללא, מתברכא מכלהו "שית, ומנחלא דעמיקא דמבוּעָא, דנגיד ולא פסיק לעלמין מימוי "מלנגדא עליהו, וינקא לבת. דהא בגין "דאיהי בת לה לעלמא עלאה ותתאה, אתברכא מנייהו באתערותא דא. דהא בשעתא דכנסת ישראל אתברכא מנייהו, "כלהו עלמין אתברכין. יע"ד סוכבים את המזבח כמה דאתמר.

קי) ועוד באתערותא דא, "שיתא פלהו מתברכא במיא, לאסתפקא ביה, ואשתאבין פלהו ממבוּעָא "דנחלא עמיקא דכלא, לנחתא לעלמא. ובג"כ, בעיין פלהו לחין ולא יבשין, לאמשכא ברקאן לעלמא, "בגין דאילני אלני, פלהו לחין תדירא, וטרפין ב דלהון משתפחין תדירא, וזמן חדוּתא דלהון ביה זמנא. קיא) ותנין בספרא דרב המנונא סבא, דהא ההוא חילא דאתפקדא על אילנין אלני, כל חד וחד מאלני, לא נטיל ברקאן דחדוּתא לעילא, אלא בזמנא

חלופי גרמאות

ס ולא תברכא מאינון שית, נ מוסיף ואינון שית, פ דגדא; ל"ג מלגדא עליהו, צ דאחיהובת ולי"ג דאיהו בת, ק כל עלמא אתברכא, ר וע"ד, ש שתא כלא, ת דמיא; דיינא; דימא, א ל"ג בגין; ובגין ולי"ג בגין דאילני, ב ל"ג דלהון.

מאמר	הסולם	ד' מינים והושענא רבה
קח) ארבעה מינין בלולב וכו': ד' מינים יש בלולב, והם שבעה, דהיינו ג' הדסים, וב' ערבות, ולולב, ואתרוג. ואם תאמר שהם ז' מינים. אינו כן, אלא הם ד' מינים, והם נחלקים לג' אחרים, כי ההדס נחלק לשלשה, והערבות לשנים, ונתוספו שנים על ההדס, ואחד על הערבות, וע"כ הם ז'. ובהמעשה שלהם, דהיינו בנטילתם לשם מצוה, מתעוררים שבעה אחרים למעלה, שהם ז"ס חג"ת נה"מ, ג' הדסים נגד חג"ת, וב' ערבות נגד נ"ה, ולולב יסוד, ואתרוג מלכות, להטיב העולם בכמה בחינות. המושפעות מז' ספירות הנ"ל.	קח) ארבעה מינין בלולב וכו': ד' מינים יש בלולב, והם שבעה, דהיינו ג' הדסים, וב' ערבות, ולולב, ואתרוג. ואם תאמר שהם ז' מינים. אינו כן, אלא הם ד' מינים, והם נחלקים לג' אחרים, כי ההדס נחלק לשלשה, והערבות לשנים, ונתוספו שנים על ההדס, ואחד על הערבות, וע"כ הם ז'. ובהמעשה שלהם, דהיינו בנטילתם לשם מצוה, מתעוררים שבעה אחרים למעלה, שהם ז"ס חג"ת נה"מ, ג' הדסים נגד חג"ת, וב' ערבות נגד נ"ה, ולולב יסוד, ואתרוג מלכות, להטיב העולם בכמה בחינות. המושפעות מז' ספירות הנ"ל.	ד' מינים והושענא רבה מתברכת מהם, כל העולמות מתברכים, שמקבלים ממנה, וע"כ סוכבים את המזבח, כמו שלמדנו. בז' ימי סוכות, כי המזבח, הוא כנגד המלכות, המקבלת מבינה ומז"א כנ"ל. ובז' הקפות ממלאים אותה בז' ספירות.
קט) כ"י, אע"ג דאיהי בכללא, מתברכא מכלהו "שית, ומנחלא דעמיקא דמבוּעָא, דנגיד ולא פסיק לעלמין מימוי "מלנגדא עליהו, וינקא לבת. דהא בגין "דאיהי בת לה לעלמא עלאה ותתאה, אתברכא מנייהו באתערותא דא. דהא בשעתא דכנסת ישראל אתברכא מנייהו, "כלהו עלמין אתברכין. יע"ד סוכבים את המזבח כמה דאתמר.	קי) ועוד באתערותא דא וכו': ועוד כי בהתעוררות הזו, של נטילת ד' מינים, מתברכות כל שש הספירות חג"ת נה"י, במים, דהיינו בשפע, להסתפק בו, ושואבים כולם, ממבוע הנחל העמוק מכל, שהוא בינה, להוריד לעולם. וע"כ צריכים כל ד' מינים, להיות לחים ולא יבשים, כי לחים רומזים שהם מלאי שפע להמשיך ברכות לעולם. כי אילנות אלו, הדס וערבה ולולב, כולם לחים תמיד, והעלים שלהם נמצאים תמיד באילן בין בקיץ ובין בחורף, וזמן שמחתם הוא בזמן ההוא, של ז' ימי סוכות.	קי) ועוד באתערותא דא וכו': ועוד כי בהתעוררות הזו, של נטילת ד' מינים, מתברכות כל שש הספירות חג"ת נה"י, במים, דהיינו בשפע, להסתפק בו, ושואבים כולם, ממבוע הנחל העמוק מכל, שהוא בינה, להוריד לעולם. וע"כ צריכים כל ד' מינים, להיות לחים ולא יבשים, כי לחים רומזים שהם מלאי שפע להמשיך ברכות לעולם. כי אילנות אלו, הדס וערבה ולולב, כולם לחים תמיד, והעלים שלהם נמצאים תמיד באילן בין בקיץ ובין בחורף, וזמן שמחתם הוא בזמן ההוא, של ז' ימי סוכות.
קיא) ותנין בספרא דרב המנונא סבא, דהא ההוא חילא דאתפקדא על אילנין אלני, כל חד וחד מאלני, לא נטיל ברקאן דחדוּתא לעילא, אלא בזמנא	קיא) ותנין בספרא דרב המנונא סבא, דהא ההוא חילא דאתפקדא על אילנין אלני, כל חד וחד מאלני, לא נטיל ברקאן דחדוּתא לעילא, אלא בזמנא	קיא) ותנין בספרא דרב המנונא סבא, דהא ההוא חילא דאתפקדא על אילנין אלני, כל חד וחד מאלני, לא נטיל ברקאן דחדוּתא לעילא, אלא בזמנא

ל"ב

צ"ו

דא. וְחֲדָוּתָא דְלֵהוֹן גְּבִיּוֹתָא לְעֵילָא, וְחֲדָוּתָא דְאֵילָנִין אֵלִין לְתַתָּא, וְכֵלְהוּ בְּזַמְנָא דָּא הוּא. וְאַתְּעֲרוּתָא דְלֵהוֹן בְּאֵינוֹן יְקָדְשֵׁי מַלְכָּא וְתַלְמִין. וְכַד יִשְׂרָאֵל נְטִילֵי לֹוֹן, כְּלָא אַתְּעֵר בְּזַמְנָא דָּא, וְעֵלְמָא יִמְתְּבְּרָכָא, לְאַרְקָא בְּרַכָּאן לְעֵלְמָא. **קִיב** (יִב) "כְּתִיב יְיָ קוֹל יְיָ עַל הַמַּיִם אֶל הַכְּבוֹד, אִ"ר יוֹסִי, דָּא אֲבָרְהָם. קוֹל יְיָ בְּפִתְחֵי דָּא יִצְחָק. קוֹל יְיָ בְּהַדְרֵי דָּא יַעֲקֹב. קוֹל יְיָ שׁוֹבֵר אַרְזִים: דָּא נְצַח. קוֹל יְיָ חוֹצֵב לְהַבּוֹת אֵשׁ: דָּא הוֹד. קוֹל יְיָ יַחֲלִיל מְדַבְּרֵי: דָּא צְדִיק. קוֹל יְיָ יַחֲלִיל אֵילוֹת: דָּא צְדָק. וְכֵלְהוּ מִתְּגַדְּלֵי עַל יִמָּא וְאַתְּשַׁקְּיִין בְּמִיָּא, כִּי לְגַדְלָא. הַה"ד, וְנִהַר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן. וְכֵלְהוּ הַגִּי מִתְּעַרֵי בְּרַכָּאן לְעֵלְמָא, מִהֵוּא שְׁקִיָּה, דְאַתְּשַׁקְּיִין בְּלֵהוּ.

קִיג (יג) ת"ח, הַגִּי שְׁבַע קָלִין, תַּלְמִין בְּמֵלֶּה דְפּוֹמָא בְּשָׂאָר יוֹמֵי שְׁתָּא, וְהַשְׁתָּא, לָא תַּלְמִין יֵאָלֵא בְּעוֹבְדָא, וְאַנְן עוֹבְדָא קָא בְּעֵינֵן, וְלָא מְלָה. בְּגִין דְּבְּזַמְנָא דָּא, מְבַרְךְ לְכָל שְׁתָּא.

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

ג ל"ג כלהו. ד ל"ג כלהו. ה מלאכי קדישי; קדישי מלאכין. ו עלאין; מנסיף עלאין תליין. ז מנסיף מתברכא וכ"י מתברכא. ח ל"ג כתיב. ט וכלא. י מיא. כ כללא. ל ל"ג אלא.

מִסוּרַת הַזְהָר

(ז (תהלים כט) ב"א לו צ"ה. ח) (בראשית ב) ב"א ריא צ"א.

ד' מִינִים וְהוֹשַׁעְנָא רַבָּה

ממשיכות פנימיות, שהוא סוד חסדים, אבל אינן ממשיכות הארת חכמה מקו שמאל, להיותה חיצונית. ומצוות התלויות במעשה ממשיכות חיצוניות, דהיינו הארת חכמה מקו שמאל, שהוא מוחין דו"ק וחיצוניות. ובד' ימי סוכות אנו צריכים לתקן את החיצוניות, שה"ס המשכת החכמה משמאל, וע"כ אנו צריכים למצוות מעשיות המסוגלות לעורר זאת. וז"ש, **והשתא לא תליין אלא בעובדא, ואנן עובדא קא בעינן**, כדי להמשיך תקון החיצוניות שה"ס הארת החכמה שמשמאל, ו**לא מל"ה**, כי הדבור ממשך רק פנימיות, שה"ס חסדים, שאת זה אנו ממשיכין בכל ימות השנה, וז"ש, **הגני שבע קלין תליין במל"ה דפומא בשאר יומי שתא** ואינם צריכים למעשה. והוא מטעם, **בנין דבזמנא דא**, דז' ימי סוכות, **מברך לכ"כ שתא**, כי אחר שהמשכנו הארת החכמה שבשמאל בד' ימי הסוכות, לחג"ת נהי"מ, מספיק זה לכל ימות השנה, באפן, שהחסדים שאנו ממשיכים ע"י מצוות התלויות בדבור בכל ימות השנה, מתברכים בהארת החכמה מז' ימי הסוכות, והם נעשים בזה לחסדים מגולים, ואין צריכים יותר למצוות התלויות במעשה, לענין הזה, אלא לשאר דברים, כמ"ש במקומו.

ביומא

הַסוּלָם

מֵאמֵר

היא כולה בזמן הזה, של ימי הסוכות. והתעוררות שלהם תלויה באלו קדושי המלך, דהיינו בנסילות לולב של ישראל, וכשישראל נוטלים אותם, הכל מתעורר בזמן הזה, והעולם שהוא המלכות, מתברך להוריק ברכות אל עולם הזה. **קִיב** (יב) **כתיב קול ה' וגו'**: כתוב קול ה' על המים אל הכבוד, א"ר יוסי זהו אברהם, דהיינו מדת החסד. קול ה' בכת, זהו יצחק דהיינו גבורה. קול ה' בהדר, זהו יעקב שהוא תפארת. קול ה' שובר ארזים, זהו נצח. קול ה' חוצב להבות אש, זהו הוד. קול ה' יחיל מדבר, זה צדיק, שהוא יסוד. קול ה' יחולל אילות, זהו צדק, דהיינו מלכות. וכולם גדלים על היס, שהוא בינה, ומושקים במים, דהיינו, בשפע בינה, להתגדל. וז"ש, ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן. ואלו כולם מעוררים ברכות לעולם, משקוי ההוא שהשקו כולם. **קִיג** (יג) **ת"ח הגני שבע וכו'**: בוא וראה אלו שבעה קולות, שהם חג"ת נהי"מ, תלויים בדבורי הפה בכל ימות השנה, ועתה, בד' ימי סוכות, אינם תלויים אלא במעשה, ואנו צריכים למעשה, ולא לדבור, משום שבזמן הזה, דז' ימי הסוכות, מברך לכל השנה. פירושו. כי מצוות התלויות בדבור (דפו"י דף ל"א ע"ב)

צו

מ

קיד) ב'יומא שביעאה דחג, הוא סיומא דדינא דעלמא, ופתקין נפקין מבי מלכא, וגבורין מתערי ומסתיימן בהאי יומא, וערבי נחל פ'תליין בהו. ובעינן לאתערא גבורין למיא. ולסתרא ז' זמנין, לרואה להאי מזבח, ממא דיצחק, בגין דאתמלא מ'מא האי ביקא דיצחק, ופד הוא אתמלא, פל עלמא אתברכא במיא.

קטו) ובהאי יומא גבורות בעינן למיא, ולסיימא לון לבתר, ודהא בהאי יומא מסתיימי דינא. ובג"כ פ' בעינן ל'בששא לון בארעא, ולסיימא

חלופי גרמאות

מ וביומא, נ ומסתיימי, ס ליג תליין, ע בעין גבורין לאתערא, פ מנין, צ ליג לרואה, ק ליג מיא, ר דהאי, ש בעאן.

דרך אמת ז: להכותם בארץ ולהובטם.

הסולם

מאמר

ד' מינים והושענא רבה

אינו מאיר בלי חסדים, וזמן המשכת החסדים להלבשת החכמה, הוא בז' ימי סוכות. ונמצא שביום השביעי, הושענא רבה, נגמרה התלבשות החכמה בחסדים, ואז נשלמת החתימה לחיים שנעשתה ביום הכפורים. ועד"ז לאותם שלא עשו תשובה ונחתמו למיתה ביום הכפורים, עוד לא נגמרה לגמרי החתימה, כי יש להם זמן לשוב, עד יום הז' של סוכות, כי עד אותו זמן נמשכת עוד החכמה, (כנ"ל באות קי"ג) ואם ישובו, יתכפרו עונותיהם על ידה, ויזכו לאור החיים. וע"כ נבחן יום הושענא רבה ליום של מסירת פסקי דינים למלאכים, אם לחיים ואם למות, כי לאחר שנמסרו פסקי הדינים למוציאים לפועל, כבר אין מחזירים אותם, והוא משום כי אחר יום הושענא רבה, אין עוד המשכת חכמה. כנ"ל (אות קי"ג).

ו"ש ביומא שביעאה דחג הוא סיומא דדינא, מחמת שאחר כך אין עוד המשכת חכמה, וע"כ, ופתקין נפקין מבי מלכא, שנמסרים למוציאים לפועל, ואין מחזירים אותם יותר. וגבורין מתערי ומסתיימן בהאי יומא, כי הגבורות, שה"ס המשכת החכמה, מסתיימת ביום הזה, ואין ממשכים חכמה לאחר כך, (כנ"ל אות קי"ג) והשאר מבואר.

קטו) ובהאי יומא גבורות וכו': וביום ההוא, בהושענא רבא, צריכים גבורות כדי להמשיך מים, שה"ס הארת חכמה כנ"ל, שאינה נמשכת אלא עם גבורות ודינים, (כנ"ל פקודי אות שע"ו, ע"ש) ולסיים אותם אח"כ, כי ביום ההוא מסתיים הדין, שאין צריכים להמשיך עוד הארת החכמה הנמשכת בדין, (כנ"ל באות קי"א

קיד) ב'יומא שביעאה דחג וכו': ביום השביעי של החג, דהיינו בהושענא רבא, הוא סיום הדין של העולם, ופסקי הדינים יוצאים מבית המלך, והגבורות מתעוררות ומסתיימות ביום ההוא. וערבי נחל תלויים בהם, בגבורות אלה. וצריכים לעורר הגבורות למים, ולהקיף ז' פעמים, כנגד חג"ת נהי"מ, את המזבח, שהוא כנגד המלכות, כדי להרוות את המזבח במים של יצחק, דהיינו בהארת החכמה שמקו שמואל הנקרא יצחק. כדי שהמים ימלאו את בארו של יצחק, דהיינו המלכות, שבשעה שמקבלת משמאל, נקראת כך. וכשהיא מתמלאת מתברך כל העולם במים.

פירושו. כי ג' ספרים נפתחים בראש השנה, (כמ"ש בזהר אמור אות כ"ג) שהם של צדיקים גמורים ושל רשעים גמורים ושל בינונים. צדיקים גמורים נכתבים לאלתר לחיים, רשעים גמורים נכתבים לאלתר למיתה, ובינונים תלויים ועומדים עד יום הכפורים (דה"ש ט"ז). והנה מצדיקים גמורים ורשעים גמורים אין מדובר בהם, כי כבר נגמר דינם ביום א' של ראש השנה. וכל המדובר הוא בבינונים. שהם תלויים ועומדים עד יום הכפורים, אם עושים תשובה נחתמים לחיים, והרשעים שאינם עושים תשובה נחתמים למיתה. וסוד כפרת עונות שביה"כ, ה"ס המשכת הארת חכמה ע"י עלית המלכות לבינה, שאין כפרת העונות אלא ע"י גילוי אור החכמה, וה"ס אור החיים. וע"כ הבינונים שעשו תשובה זוכים אז לכפרת עונות, ולחתימה לחיים. אמנם עוד לא נגמר הדבר בשלמות, כי אור החכמה (דפוי"דף ל"א ע"ב *) דף ל"ב ע"א)

מא

צו

לון דלא משתכחו, דהאי יומא אתערותא וסיומא הוא. וע"ד אתערותא וסיומא
הוא דעבדינן בערבי נחל.

קטז א"ר חייא ודאי הכי הוא, וישפיר. וערבי נחל, מסטרך דנחל, נפקי
גבוראן. ובהאי יומא מתערי ומסיימי. בהאי יומא פתיב, וישב יצחק ונחפור
את בארת המים. בארת פתיב חסר. וישב, מהו וישב. אלא יומא קדמא
דנחלא, שירותא דדינא הנה בכל עלמא, ויצחק קיימא "לפודסיי למידן
עלמא. בהאי יומא, וישב יצחק לאתערא דינין ולסיימא דינין. ונחפור את
בארת המים, לארקא גבורן לננסת ישראל, לאתערא למיא, דהא מיא בגבורן
נחתן לעלמא.

קיז ובגין דאלין גבורן, לא נחתין אלא בעיבא, ויומא דעיבא לא נייחא

חלופי גרסאות
ת על כורסייא. א ל"ג לאתערא.

מסורת הזהר
(בראשית כו) חלק ג' רפז. שב: זהר חדש כז ט"א
שי"ג.

ד' מינים והושענא רבה

הסולם

מאמר

המלכות המכונה באר, לעורר את המים, שה"ס
הארת החכמה, כי המים בגבורות יורדים
לעולם, כלומר, שאין הארת חכמה נמשכת
אלא עם דינים ביחד (כמ"ש) פקודי אות שע"ו
(ע"ש).

ק"א) וע"כ צריכים להכות הערבות על הארץ,
ולסיים אותם דהיינו הארתם שלא ימצאו. כי
ביום הזה ישנם התעוררות החכמה וסיום
החכמה, וע"כ, בערבי נחל, הרומוזים על נו"ה,
שבהם מתגלה החכמה, ע"י דינים, אנו עושים
התעוררות וסיום. פ"י הקרקע היא בחינה
אחרונה שבמלכות, וכשמכים הערבות על
הקרקע, נמשכת הארת החכמה עם הדינים
לכחינה האחרונה של המלכות ששם סיום ההארה.
והטעם שהחכמה אינה מתגלית אלא בסוד
הערבות, שהם נצח והוד, הוא, משום שמחזה
ולמעלה ה"ס ג"ר דגוף, ונו"ה שמחזה ולמטה
הוא ו"ק דגוף, וכיון שג"ר דחכמה נגזרו, ואינם
מתגלים אלא ו"ק דחכמה, ע"כ מקומם בו"ק
דגוף, שהוא נו"ה. שה"ס ערבי נחל.

פירוש. כי בראש השנה התחילו הדינים
דקו שמאל להתגלות, שהיתה אז המלכות בסוד
ב' מאורות הגדולים, והלבישה קו שמאל דבינה.
ובתקיעת השופר, נתמעט קו השמאל ע"י קו
האמצעי, ע"י ב' פעולות, תחילה בסוד המנעולא
הממעט אותו לגמרי, ואח"כ ע"י המפתחא,
המכשירו לקבל ו"ק דחכמה, וביה"כ ע"י
עלית המלכות לבינה נגלה בה ו"ק דחכמה,
בסוד ה' עיניים שקבלה מקו שמאל דבינה.
ואחר יו"ה"כ התחילו להתגלות החסדים להלביש
את החכמה, שאין החכמה מאירה זולתם, ונמשך
תקון חכמה בחסדים ע"י הקפת המזבח, עד
יום הושענא רבא, שהוא בחינת מלכות, דו'
ימי סוכות ה"ס חג"ת נהי"מ, וע"כ צריכים
לעורר מחדש את החכמה בתקון החסדים,
בסוד הקפת המזבח, כדי לתקן עמה את יום
הז' ולסיים בכלל את המשכת החכמה, כי
כיון שהגיעה למלכות, שוב אין צריך עוד
להמשיכה. וז"ש, בהאי יומא, וישב יצחק,
לאתערא דינין ולסיימא דינין. כי אין צריך
יותר להמשיך.

קטז אמר ר' חייא וכו': אר"ח ודאי
כך הוא, ויפה הוא, וערבי נחל נקראים. משום
שמצד הנחל, שהוא בינה, יוצאות הגבורות,
דהיינו הארת חכמה עם הדינים שבהם. וביום
ההוא מתעוררים ומסתיימים. ביום ההוא כתוב,
וישב יצחק ונחפור את בארות המים, בארת
כתוב חסר ז', משום שרומז על המלכות
שנקראת באר. וישב, מהו וישב. אלא ביום
הראשון של החדש, דהיינו בראש השנה, היתה
התחלת הדין בכל העולם, ויצחק, שה"ס קו
שמאל, קם לכסא הדין לדון העולם. ביום ההוא,
בהושענא רבא, וישב יצחק, לעורר דינים
ולסיים הדינים ויחפור את בארת המים,
דהיינו להוריק גבורות לננסת ישראל, שהיא
(דפו"י דף ל"ב ע"א)

קיז ובגין דאלין גבורן וכו': ומשום
שאלו הגבורות אינם יורדים אלא על ידי
עניים

מב

צו

רוחיהון דקיימי עלמא, אלא בגין דעלמא אצטריף להו. במאי טעמא. בגין דעלמא בדינא אתברי, וכלא בעיא הכי. בג"כ כלא בעובדא תליא מלתא. וע"ד, פהנא בעובדא ותקונא דאיהו עביד לתתא, אתערו עלאין ותתאין לתקנא לון, ומתתקני על ידי.

קיה) א"ר יוסי הא תנינן, הערבה דדמיא לשפון בהאי יומא, והמאי היא. אמר ר' חייא, אע"ג דלדרשא הוא דאתי, הכי הוא יודאי. דהא בהאי יומא בשפון תליא, בהאי יומא פקיד מלכא למיהב פתקין לסנטירא, ומסתיימי דינין, ואסתים לישנא בישא ומעלמא. ביומא קדמא דירחא שירותא דדינא הוא, וסיומא הוא בהאי יומא. והא אתמר.

חלופי גרמאות

ב ל"ג מן מ"ט עד וע"ד. ג ומתקני. ד תימא. ה מאי. ו ל"ג ודאי. ז בעלמא. ח שרותא וסיומא הוא בהאי יומא ול"ג ביומא קדמא וירחא ול"ג דדינא הוא.

מאמר

הסולם

ד' מינים והושענא רבה

תקיעת שופר התעורר קו האמצעי להזדווג על מסך דחירק, למעט הקו שמאל, תחילה במנעולא, ואח"כ במפתחא, (כנ"ל לך י"ג ד"ה ונתבאר) שפירושו שהמלכות עלתה לבינה, והבינה חזרה לבחינת ו"ק בלא ראש (כמ"ש שם). והנה מצד אחד נעשה תקון בזה להכניע הדינין דקו שמאל ולהכניע שיתחד בימין. אבל מצד הב' נאחזו הדינים דקטנות בבינה, מחמת עליית המלכות בתוכה, שמחמת זה יצאו החיצונים בלשון הרע על הבינה, לומר שיש בה חסרון, כדי שיתאחזו בה במקום החסרון כדרכם. ע"כ היה צורך לסתום פי החיצונים שלא ידברו לשון הרע על הבינה, שזה נעשה ביום הכפורים ובו ימי סוכות, שהמלכות חזרה ויורה מן הבינה, והבינה קבלה בחזרה את הג"ר שלה מבחינת ו"ק דחכמה. וז"ש ואסתים לישנא בישא מעלמא. שביום הושענא רבה נגמרה חזרת ו"ק דחכמה אל הבינה כמקודם לכן, ונסתמו פיות החיצונים מלדבר לשון הרע על הבינה. ואחר שפסק הלשון הרע, אין צורך עוד להמשיך חכמה, המביאה עמה דינים. וז"ש, בהאי יומא פקיד מלכא למיהב פתקין לסנטירא (כמ"ש לעיל באות קי"ד) ומסתיימי דינין, כי אחר שנסתמה הלשון הרע, אין צורך עוד לגילוי החכמה. ונתבאר לעיל שע"י המצוות התלויות במעשה, שהם נטילת לולב וערבות נמשכה החכמה, וע"י מצוות התלויות בדבור דהיינו בשפתיים, ממשיכים החסדים (כנ"ל אות קי"א ע"ש). וז"ש, ערבה דדמיא לשפון (וכו')

עננים, שהם דינים, וביום המעונן, אין הרוח של עמודי העולם מתישב בהם, אלא כך מוכרח להיות משום שהעולם צריך להם, מהו הטעם, הוא משום שהעולם נברא בדין, דהיינו בראש השנה, כנ"ל בדבור הסמוך, ומשום זה, צריכים הדינים להתגלות תמיד עם המים שה"ס הארת החכמה, כדי שהרשעים לא יתאחזו בקו שמאל, ויחזירו הדינים דראש השנה, (כנ"ל פקודי אות שע"ו) והכל צריך להיות כך. משום זה הכל תלוי במעשה. וע"כ הכהן בהמעשה והתקון שהוא עושה למטה דהיינו מעשה הקדבון, מתעוררים עליונים ותחתונים לתקנם ומתתקנים על ידו, אף כן, ע"י המעשה דד' מינים, וערבה שבהושענא רבא, מתתקנת החכמה ע"י הדינים שמתגלים עמה. שלא תהיה בה אחיזה לרשעים.

קיה) א"ר יוסי הא וכו': אר"י, הנה למדנו, שהערבה דומה לשפתים, ביום הזה, ומה זה. א"ר חייא, אע"פ שזה רק דרש, כך הוא ודאי. שביום הזה הדבר תלוי בשפתים. כי ביום הזה מצוה המלך לתת פסקי הדינים אל הממונה, והדינים מסתיימים ונסתם לשון הרע מן העולם. ביום הראשון של החודש, התחלת הדין הוא, והסיום הוא ביום הזה. וכבר נתבאר. סנטירא, פירושו ממונה ומשגית. כמו, המוכר את העיר מכר את הסנטר, שפירושו ממונה ומשגית (ב"ב ס"ח).

פירושו. ביום א' של החדש נאחזה המלכות בקו שמאל דבינה, שה"ס יצחק, ויצחק קיימא לכורסייא למידן עלמא (כנ"ל אות קט"ז). וע"י (דפו"י דף ל"ב ע"א)

מג

צו

ק"ט) ת"ח, ב'יומא דא שְׁלַמִּין וּמְסִימֵי עֲמִין עַצְו בְּרַכָּאן דְּלֵהוֹן, וְשָׂרְאן בְּדִינָא. וְיִשְׂרָאֵל בְּיּוֹמָא דָּא מְסִימֵי דִּינִין דְּלֵהוֹן וְשָׂרְאן בְּבִרְכָתָא. דְּהָא לְיוֹמָא אַתְרָא זְמִינִין לְאַשְׁתַּעֲשַׁע בְּמַלְכָּא, לְנִטְלָא מִיְנִיה בְּרַכָּאן לְכָל שְׂתָא, וּבְהֵהוּא חֲדוּתָא לֹא מִשְׁתַּפְּחִי בְּמַלְכָּא אֲלָא יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּדֵיהּ. וּמֵאן דְּיָתִיב עִם מַלְכָּא, וְנִטְל לִיה בְּלַחֲדוּדֵיהּ, כָּל מַה דְּבַעֵי שְׂאִיל, וְיִהִיב לִיה. וְעַד יִשְׂרָאֵל שָׂרְאן, וְעֲמִין עַצְו מְסִימֵי. וְעַד כְּתִיב, אֶהְבְּתִי אֶתְכֶם אָמַר יי' וְגו'.

קכ) וְאָמַר לִיה, הָא חֲמִינָא לִיה לַעֲשׂו בְּשִׁלּוּה, בְּמַלְכוּ, בְּכִרְיָכָן עֲלָאִין, וְשָׁלִיט עַל עֲלָמָא, וְאַתָּה אָמַר וְאָשִׁים אֶת הָרִיו שְׂמָמָה. וְאַל, בְּכָל אַתְר הָכִי הוּא.

חֲלוּפֵי גְרַמָּאוֹת

ט יומא דא מסיימי ישראל. כ ברכאן. ל ושאר עמין. ח ל"ג וע"ד. ו אי תימא. ס כריכן. ט אבלי. אלא.

מסורת הזהר

(י (מלאכי א) צו צ"ח.

הסולם

ד' מינים והושענא רבה

הברכות שלהם, וישראל בדינא, כי אינם יכולים לינק חסדים מימין כנ"ל. והם בריקנות. אבל ישראל, שהם דבוקים בקו אמצעי שמשם החסדים, וכל שורשם הוא שם, נמצא, שהחכמה הנמשכת בו ימי החג מקו שמאל, כיון שאינה נמשכת אלא עם דינים, הרי אחר שנסתיימה הארת החכמה נסתיימו הדינים שעמה, וז"ש, וישראל ביומא דא מסיימי דינין דלֵהוֹן, משום שאין ממשיכים יותר הארת חכמה, וישראל בברכתא, דהיינו בחסדים הנמשכים מקו אמצעי שהוא שורשם, דהא ליומא אחרא וכו' ברכאן אַבְרָם שְׂתָא, כי מזווג ז"א ומלכות שביום שמיני עצרת נמשכות ברכות לישראל דהיינו חסדים לכל השנה. וז"ש ובההוא חדוּתָא לֹא מִשְׁתַּפְּחִי בְּמַלְכָּא אֲלָא יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲדוּדֵיהּ שבהיות השמחה מהשפעת החסדים, שאין שום אומה יכולה לקבל אותם רק ישראל בלבד, נמצא שאין אז עם המלך, אלא ישראל בלבד. וע"ד יִשְׂרָאֵל שְׂרָאִין וְעֲמִין עַבְדֵי מְסִימֵי, כי הארת השמאל שהוא משורשם של האומות הסתיימה, ואין להם עוד מה לינק. והארת קו האמצעי שהוא משורשם של ישראל מתחילה בשמיני עצרת ונמשכת בכל השנה, שהיא הארת החסדים (כנ"ל באות קי"ג).

קכ) א"ל הָא חֲמִינָא וכו': אמר לו, הרי אנו רואים את עשו שהוא בשלוה, במלכות, בערים גדולות עליונות, ושולט על העולם, ואתה אומר, ואשים את הריו שממה. אמר לו, בכל מקום כך הוא, כיון שהמלך הקדוש גזור גזרה, ושם גזרה ההיא בפסקי דינים שלו, הכתוב מעיד כמו שנעשה, ואע"פ שעוד לא יצא פסק הדין לפועל. וע"כ כתוב, ואשים את

מאמר

וכו' דהא בהאי יומא בשפוזן תליא. כי בערבה אנחנו מעוררים החכמה עם הגבורות ומסיימים אותה, שמכאן והלאה לא נמשיך עוד אלא חסדים ממצוות התלויות בשפתיים, כנ"ל וע"כ יש רמז על זה שהעלים של הערבה דומים לשפתיים*.

ק"ט) ת"ח ביומא דא וכו': בוא וראה, ביום הזה, העמים עכו"ם משלימים ומסיימים הברכות שלהם, ושורים בדין, וישראל ביום הזה, מסיימים הדינים שלהם ושורים בברכות, כי ביום האחר, דהיינו בשמיני עצרת, עתידים להשתעשע עם המלך, לקחת ממנו ברכות על כל ימות השנה, ובשמחה ההיא לא נמצא עם המלך רק ישראל לבדם. ומי שיושב עם המלך ולוקח אותו לבדו, כל מה שרוצה הוא מבקש, והמלך נותן לו. וע"כ ישראל מתחילים לקבל הברכות, ועמים העכו"ם מסיימים ברכותיהם. וע"כ כתוב, אהבתי אתכם אמר ה'.

פירוש. כי אומות העולם אחוזים בקו שמאל, שמשם הארת החכמה, ואינם יכולים לקבל מקו ימין שהוא חסדים, כי שורשם רק בשמאל בלבד הוא. ולפיכך בו ימי סוכות שהחכמה נמשכת בהם מקו שמאל, ע"י מעשה המצוות כנ"ל, מקבלים אז אומות העולם את ברכותיהם. וז"ס ע' פרים שאנו מקריבים בו ימי החג כנגד ע' אומות, שמשם יניקתם. ונמצא שביום הז' אחר חבטת הערבה, שכבר נפסקה המשכת החכמה, נפסקו הברכות מן האומות, כי אין להם עוד ממה לינק. וז"ש, ביומא דא שְׁלַמִּין וּמְסִימֵי עֲמִין עַבְדֵי מְסִימֵי בְּרַכָּאן דְּלֵהוֹן, שכבר נפסקה ביום הזה המשכת החכמה שהיא כל

הריו

(דפו"י דף ל"ב ע"א) * ע"ע בתע"ס חלק יג עמ' אשלט את צו

מד

צו

כַּיִן דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא גְזֵר גְזֵרָה, וְשׁוּי הֵהִיא גְזֵרָה ^מ בְּפִתְקִיָּה, קָרָא אֶסְהִיד בְּמָה דְּאִתְעַבִּיד. וְעִיד וְאָשִׁים אֶת הָרִיו שְׁמָמָה, הָא שׁוּיָתִי בְּפִתְקָא דִּילִי. וְכֵן כָּל אֵינּוֹן טַבְּן דְּגְזֵר עַלְיֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב ^ו אֲנִי יְיָ דְּבִרְתִּי וְעִשִׂיתִי.

קכא ^ו וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשֶׁם וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה וְזֹאת תּוֹרַת זִבְחַת הַשְּׁלָמִים זֹאת תּוֹרַת הַחֹטְאֹת. ר' יִצְחָק אָמַר, הָא אִוְקְמוּנָה אִי לְתַתָּא דָּא בְּכָלָא. אִי לְעֵילָא דָּא בְּכָלָא. וּמָאן דְּאִשְׁתְּדַל בְּאוּרִיָּתָא, נְטִילָא לְחֻלְקִיָּה בְּכָלָא, וְאִתְאַחִיד בְּכָל סְטָרִין, וְלֹא בְּעֵי לְקַרְבָּא קַרְבָּנָא עַל נְפִשֵׁיהּ, וְהָא אִתְמַר.

קכב רַבִּי יִצְחָק פְּתַח, ^מ הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אֵינִי וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנִי וְהַרְוֵעִים פְּשְׁעוּ בֵּי. הַכֹּהֲנִים, אֵלִין כְּהֻנִּים דְּמִשְׁמָשִׁין בְּכַהוּנָה גְדוּלָּה, וּמְקַרְבִּין מַלְיָן קְדִישִׁין לְאִתְרִיָּהּ, ^ו וּמְיַחֲדִין יְחֻדָּא ^ז כָּל חַד וְחַד כְּדָקָא תּוּזִי. וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה מָאן אֵינּוֹן תוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה, וְכִי פְתַנִּי לָאוּ תוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה נִינְהוּ. אֲלֵא, אֵלִין אֵינּוֹן לִינְאִי, דְּתַפְשֵׁי בְּכַנּוּרוֹת, ^ח דְּאִתְיַן מִסְטָרָא דְּאוּרִיָּתָא. וְאִתְיַיְבַח מִסְטָרָא דְּלַהוֹן אוּרִיָּתָא. וְאֵינּוֹן מְמַנְן עַל שְׂבָחָא דְּתוֹשְׁבַתָּא דְּמִלְכָּא קְדִישָׁא, לִיְחַדָּא לִיהּ יְחֻדָּא שְׁלִים כְּדָקָא יֵאוּת. וְהַרְוֵעִים פְּשְׁעוּ בֵּי. אֵלִין אֵינּוֹן רַבְרָבִי עֲמָא, דְּאֵינּוֹן רַעֲיִין לְעֲמָא, כְּרַעֲיָא דְּמַדְבַּר עֲאֵינִיהּ.

קכג וְאֵלִין אֵינּוֹן ג' דְּרַגִּין, דְּבַעֲיָא לְאִשְׁתַּכְחָא תְּדִיר עַל קַרְבָּנָא, לְאִשְׁכַּחָא

מסורת הזהר

(ז) (יחזקאל יז.) (ל) (ויקרא ז) בהשמטות חלק א' רס: פ וייחדין, צ חר וליג כל וליג וחד, ק דאחיא. ח' (ירמיה ב.) רסא. מ' (ירמיה ב.) דרך אמת ח' בכתב שלו.

ח' (ירמיה ב.) רסא. מ' (ירמיה ב.) דרך אמת ח' בכתב שלו.

מאמר

הסולם

ג' דרגון דעל קרבנא

והרועים פשעו בֵּי. הַכֹּהֲנִים, אֵלוּ הַכֹּהֲנִים הַמְשַׁמְשִׁים בְּכַהוּנָה גְדוּלָּה, וּמְקַרְבִּים דְּבָרִים קְדוּשִׁים לְמַקְוָמָם, וּמִיַּחֲדִים יְחֻדָּא כָּל דְּבַר וּדְבַר כְּרַאוּי. וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה, מִי הֵם תוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה, וְכִי הַכֹּהֲנִים אֵינֶם תוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה. וּמְשִׁיב, אֵלֵא אֵלוּ הֵם הַלְוִיִּם הַתּוֹפְשִׁים בְּכַנּוּרוֹת הַבָּאִים מִצַּד הַתּוֹרָה. וְהַתּוֹרָה נִתְּנָה מִצַּד שְׁלֵהֶם, שְׁהוּא צַד הַשְּׂמָאל, גְּבוּדָה (כְּנִ"ל ב"ב אוֹת ר"ג) וְהֵם מְמוּנִים עַל הַשִּׁיר שֶׁל שְׂבַחֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, לִיְחַד אוֹתוֹ בִּיְחֻד הַשְּׁלֵם כְּרַאוּי. וְהַרְוֵעִים פְּשְׁעוּ בֵּי, אֵלוּ הֵם שְׂרֵי הָעַם, שְׁהֵם רוֹעִים אֶת הָעַם, כְּרוּעָה הַמְנַהֵג אֶת צֵאֲנָהּ.

קכג וְאֵלִין אֵינּוֹן ג' וכו': ואלה הם שלש מדרגות דהיינו ג' קוין, ימין, שמאל, אמצע, שצריכים להמצא תמיד על הקרבן, למצוא רצון למעלה ולמטה, ושתמצאנה ברכות בכל העולמות. הַבְּהֵן, מְקַרְבִּי קַרְבָּן וּמְכוּוֹן לִיְחַד הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ כְּרַאוּי וּלְעוֹרֵר אֶת הַצַּד שְׁלוֹ, שְׁהוּא צַד יְמִין, חֹסֵד, וְהַלְוִיִּם, מְכוּוֹנִים בְּשִׁיר לְעוֹרֵר הַצַּד שְׁלֵהֶם, שְׁהוּא צַד שְׂמָאל, גְּבוּדָה. וְלַהֲכַלל בְּצַד שֶׁל הַכֹּהֵן, וַיִּשְׂרָאֵל, שְׁהֵם הַרְוֵעִים, הֵם

הריו שממה. כִּי כִבֵּר שׁוּיָתִי אֶת זֶה בְּפִסְק דִּין שְׁלִי. וְהַדְּבַר יִתְקַיֵּם בּוֹמְנוּ. וְכֵן כָּל הַטוֹב שְׁגוּר עַל יִשְׂרָאֵל, הוּא בְּאִפְנוּ זֶה, דְּהֵיִינוּ שִׁיתְקַיֵּם בּוֹמְנוּ. שְׂכַתּוֹב, אֲנִי ה' דְּבִרְתִּי וְעִשִׂיתִי.

קכא וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשֶׁם וכו': וְזֹאת תּוֹרַת הָאָשֶׁם. וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה. וְזֹאת תּוֹרַת זִבְחַת הַשְּׁלָמִים. זֹאת תּוֹרַת הַחֹטְאֹת. ר' יִצְחָק אָמַר, הָרִי הַעֲמִידוּהוּ, אִם לְמַטָּה, זֹאת הִיא בְּכָל, וְאִם לְמַעְלָה זֹאת הִיא בְּכָל. כִּי זֹאת, שְׁהִיא הַמַּלְכוּת, כּוֹלֶלֶת כָּל הָאוּרוֹת שְׂמֻמְנָה וּלְמַעְלָה, שְׁהִיא מְקַבֶּלֶת לְתוֹכָהּ אֶת כּוֹלָם. וְכֵן לְמַטָּה, שְׁהִיא מְשַׁפְּעַת לְכָל הָעוֹלָמוֹת שְׂמֻמְנָה וּלְמַטָּה, וְכוֹלֶלֶת כּוֹלָם. וְעִיד נְאֻמָּה הַשֵּׁם זֹאת בְּכָל הַקְּדוּבוֹת, הַחֵירוֹתָהּ כּוֹלֶלֶת אוֹתָם כּוֹלָם. וְמִי שְׁעוֹסֵק בְּתוֹרָה לּוֹקַח אוֹתָהּ, אֶת הַמַּלְכוּת, לְחַלְקוֹ לְגַמְרִי, וּמִתְאַחֵד בְּכָל הַבְּחִינּוֹת שֶׁלָּהּ, הַנִּלְשָׁה, שְׁהֵם, אִשְׁם, מְנַחֵה, שְׁלָמִים, חֹטְאֹת, וְעִיד אֵינּוֹ צְרִיךְ עוֹד לְהַקְרִיב קַרְבָּן עַל עֲצֻמוֹ. וְכִבֵּר לְמַדְנּוּ זֶה.

קכב ר' יצחק פתח וכו': ר"פ, הַכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אֵינִי ה' וְתוֹפְשֵׁי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנִי (דפויי דף ל"ב ע"א)

מה

צו

רענא לעילא ותתא, ולאשתפחא ברבאן בכלהו עלמין. פהנא מקרב קרבנא, ואתכוון ליתדא שמא קדישא פדקא חזי, ולאשתערא סטרא דיליה. ולינאי אתכוון בשיר, לאשתערא סטרא דלהון, ולאשתפללא בסטרא דכהנא. וישראל אתכוון לבא ורעותא לתיובתא שלימתא, ואתכנע קמי מלכא קדישא, והאי נטיל כלא, ואתכפר חוביה, ואשתכח חדוותא בעלאי ותתאי.

קכד רבי יהודה פתח, ^אהמקרה במים עליותיו וגו'. קב"ה ^בפד ברא עלמא, מגו מיא אפיק ליה, וסדר ליה על מיא. מה עבד. פלג מיא לתרין. פלגותא לתתא, ופלגותא לעילא. ועביד מנייהו עובדין, מפלגותא תתאה עבד ותקן עלמא דא, וסדר ליה על פלגותא דא, ואתקין ליה לעילא ^געלייהו. הה"ד ^דכי הוא על ימים יסדה. ופלגו אחרא סלקיה לעילא, ותקר ^הביה תקראין עלאין, הה"ד המקרה במים עליותיו וגו'.

קכה ועבד רקיע בין תרין פלגותיא אלין, הה"ד ^ויהי רקיע בתוף המים וגו', ועלייהו אתקין וסדר ^זמלאכי עלאי קדישי, מגו רוחא דאתגזר מפומיה. דכתיב ^חוברוח פיו כל צבאם.

קכו ובאלין אתקין וסדר מזמרי תושבחתיה ביומא, ואתערבו בשלהובי אשא. ואינון גדודי חילין, אמרין שירתא ביומא, ^יתושבתן בצפרא, וזמירן ברמשא. פד מטי לילא, בלהו פסקי שירתא. ^{יא}לעילא מנייהו, גדודין דאשא, בשלהובא תקיף, קנימין ומריחין אשא ^{יב}דאכלא, ואתגרי לאתגרייהו.

חלופי גרסאות

ד וליואה אתכוון, ו ל"ג כד, ת ל"ג עליהו, א עליה. ב עלאין קדישי (ותתאין עלאין) מגו טיפי טיפי [; טפי טפין ברוחא דאתגזר בבטיטא [בבוטיטא; בבוצינא; בבוטיטא] דכתיב. ג ותושבתן, ד ל"ג לעילא. ה דאכלי; מוטיף דאכלא אשא.

מסורת הזהר

(1) (תהלים קד) ב"א רצג צ"א. (2) (תהלים כד) נח טא צ"ב זהר חדש ט ט"א ש"ג. (3) (בראשית א) ב"א נו צ"א. (4) (תהלים לג) ב"א שר צ"ב.

הסולם

מאמר

קכד ועבד רקיע בין וכו': ועשה רקיע בין שתי המחצות האלו, ז"ש יהי רקיע בתוך המים וגו'. ועליהם תיקן וסדר מלאכים עליונים קדושים מתוך הרוח שנגזר מפיו, שכתוב, וברוח פיו כל צבאם.

קכו ובאלין אתקין וסדר וכו': ובאלו המלאכים תיקן וסדר מזמרי שבחיו ביום. והם מתערבים בלהבות אש. ואלו גדודי צבאות, אומרים שירה ביום, תשבחות בבקר, וזמירות בערב. כשמגיע הלילה כולם פוסקים מלומר שירה. אלא מלאכים אחרים אומרים שירה בלילה, כי אלו שביום אינם מזמרים בלילה (כנ"ל תרומה אות צ"ג) למעלה מהם, יש גדודי אש העומדים בשלהבת חזקה, ומריחים אש אוכלה, וחוזרים למקומם.

הם קו האמצעי, תפארות, שמכונים הלב ורצון לתשובה שלמה, ונכנעים לפני המלך הקדוש שהוא לוקח הכל, ומתכפרים עונותיהם, ונמצאת שמחה בעליונים ותחתונים.

מאמר המקרה במים עליותיו

קכד ר' יהודה פתח וכו': המקרה במים עליותיו וגו'. הקב"ה כשברא העולם, הוציא מתוך מים, וערך אותו על מים. מה עשה. חילק את המים לב' חצאים, מחצה למטה, ומחצה למעלה, ועשה בהם פעולות. ממחצה שלמטה עשה ותקן את העולם הזה, וערך אותו על מחצה הזו, ותקן העולם למעלה ממנה. ז"ש, כי הוא על ימים יסדה ומחצה האחרת העלה למעלה, וספן עמה תקרות העליונות. ז"ש המקרה במים עליותיו וגו'.

(דפו"י דף ל"ב ע"א * דף ל"ב ע"ב)

ואית

צו

מו

קכז) ואית בסטרא אַתרא, דתהומין סלקין אלין על אלין. ואית תהומא עלאה, ותהומא תתאה, ובכלהו שארן מאריהון דדינין מסטרא דדינא קשיא. ואית בגו סטרא דתהומא תתאה, ושלחובן דאוקדין זיקין נורין, ממנן על דינין דעלמא, לאוקדא לתייבא בנורא, דנגדי מההוא נהר דינור. וכלהו אשא, וחיזו דלהון אשא דלחיט, וקיימין בין עלאי ותפאי.

קכח) ופד תננא דמדבחה סליק, מתעברן וסלקין מההוא ברגא, דקיימין לשיצאה ולאובדא, ויהוא נגידו דאשא תקיפא ודנהר דינור, דאיהו תקיף ועלאה, אהדר לאתריה. וכלהו, מתהנין מתננא דמדבחה, בגין דאתתקנת לקבלי מדבחה עלאה, ובג"כ מתהנין מניה, ואינון קרבין להכא. ותננא אַתרא סליק, וקא אוקימנא, לכל חד וחד, רעותא דכלא דסלקא לעלא, דאיהו נייחא דרוחא, לגבי מלכא קדישא.

קכט) וקא אתמר, דבמדבחה סלקא ואתחזי אוריאל, פתיזו דמד אריה תקיפא, ורביע על טרפיה. ויהו חמאן פהגי וישראל, וסדאן, דהו ידעין דאתקבל ברעוא קמי מלכא קדישא. ואשא אַתרא עלאה קדישא נחית, לקבלא אשא תתאה, כדין ב"נ וזיל ונדעזע קמי מאריה, ותב בתיובחה שלימתא.
קל) למלכא דשדרו ליה דורנא, ואתיישר קמיה, אמר לעבדיה, זיל

חלופי גרמאות

1 דאוקדין זיקין נורין שלהובין. 2 נהר. 3 מלכא; 4 מלאכי; 5 כלה עלאה מלכא. 6 ודא. 7 לקמי. 8 וקא אתמר מדבחה. 9 ל הו חמאן. 10 חמאן. 11 דחיל; דאזיל.

דרך אמת טו רובץ על טרף שלו שהם הקרבנות.

הסולם

מאמר

המקרה כמים עליו

דמתאכלי בלילה, שמהם מוניים החיצונים. (כנ"ל תרומה רע"ז). ועשן אחר עולה, וכבר העמדנו (תרומה אות רע"ז) שהוא העשן העולה מן הקרבנות ביום, שהוא לקדושה כי לכל אחד ואחד מזין העשן, הן לקדושה והן לסטרא אחרא, והוא רצון הכל העולה למעלה, מפני שהוא נחת רוח אל המלך הקדוש.

מאמר אשא דמדבחה רביע מאריה

קכט) הא אתמר דבמדבחה וכו': הנה למדנו, שבמזבח עולה ונראה אוריאל, כמראה אריה גבור הרובץ על טרפו, והיו כהנים וישראל רואים ושמים, שהיו יודעים שקרבנס נתקבל ברצון לפני המלך הקדוש. ואש אחר עליונה וקדושה, ירדה מלמעלה, שהיא המלאך אוריאל, כנגד אש התחתונה שנתנו על המזבח, אז היה האדם הולך ומודעזע לפני ארונו, ושב בתשובה שלמה.

קל) מלכא דשדרו ליה וכו': בדומה למלך שהעט שלחו לו מתנה, והיתה רצויה לפניו

קכז) ואית בסטרא אחרא וכו': ויש בצד האחר, דהיינו בקליפות, שהתהומות עולים אלו על אלו, ויש תהום עליון, שהוא בינה דקליפות, ויש תהום תחתון, שהוא מלכות דקליפות, ובכולם שוכנים בעלי הדין מצד הדין הקשה. ויש בתוך בחינת תהום התחתון, שלהבות השורפות ניצוצי אש, הממונים על דיני העולם, לשרוף הרשעים באש הנמשכת מנהר דינור. וכולם אש, ומראה שלהם אש לוחטת, ועומדים בין עליונים לתחתונים.

קכח) וכד תננא דמדבחה וכו': וכשעשן המזבח עולה, נעברים ונאכדים, אלו מלאכי חבלה הנ"ל, ממדרגה ההיא, דהיינו מתהום התחתון, העומדים לכלות ולהאביד, ואותה הנזילה של אש חזק מנהר דינור, שהוא חזק ועליון, חוזרת למקומה. וכולם, דהיינו כל החיצונים, נהנים מעשן המזבח, משום שנתקן כנגד מזבח העליון, וע"כ נהנים ממנו. והם קרבים לעשן הזה. והוא עשן אמורים ופודים (דפו"י דף ל"ב ע"ב)

מז וְטוֹל דוֹרוֹן דָּא, דְּאִיתִיאוּ לִי. כֶּף אָמַר קוֹדֶשָׁא ב"ה לְאוּרִיא"ל, זֵיל וְקָבִיל דוֹרוֹנָא דְכַנִּי מִמְּקַרְבֵּינָא קְמָא. כְּמָה חֲדוּוּהּ מִשְׁתַּכְּחֵי בְּכֻלָּא, כְּמָה בְּסִימוּתָא בְּכֻלָּא מִשְׁתַּכַּח, כִּד כְּהֵנָּה וְלִינְיָא, וְהוּא דְמְקַרֵּיב קְרַבְנָא, מְכוּוֹנֵי לְקַרְבָּא קְרַבְנָא כְּדָקָא יָאוּת, בְּיַחְדָּא שְׁלִים.

קלא תָּא תְּזִי, כְּתִיב, וְתִצַּא אִשׁ מִלִּפְנֵי יְיָ וְתֹאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעוֹלָה וְגו'. דָּא אוּרִיא"ל, דְּנַחֲתִית בְּחִיזוּ דְאִשָּׁא בְּשִׁלְהוֹבָא, עַד דְּנַחֲתִית לְמַדְבְּחָא, לְקַבְּלָא דוֹרוֹנָא וְאִתְחַזֵּי כְּאִרְיָה רְבִרְבָּא, רְבִיעַ עַל קְרַבְנָא.

קלב וְכִד יִשְׂרָאֵל לֹא אֲשַׁתְּכַחוּ וְנָאִין, אִו הוּא דְמְקַרֵּיב קְרַבְנָא לָא קְרִיב כְּדָקָא יָאוּת, וְלֹא אֲתַקְבֵּל קְרַבְנֵיהּ, הוּוּ חֲמָאן כִּי דְלָא סְלִיק תְּנַנָּא בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, וְהוּוּ קָם חַד רוּחָא מְנוּקְבָא דְצִפּוֹן, וְעָאֵל לְמַדְבְּחָא, וְהוּוּ חֲמָאן דִּיּוֹקְנָא דְחַד כְּלָפָא חֲצִיפָא, רְבִיעַ עַל קְרַבְנָא. כְּדִין הוּוּ יַדְעֵי דְלָא אֲתַקְבֵּל בְּרַעוּא הוּוּ קְרַבְנָא.

קלג לְמַלְכָּא דְשִׁדְרוּ לִיה דוֹרוֹן, חֲמָא לִיה מַלְכָּא דְלָאו אִיהוּ כְּדָאִי לְקַרְבָּא קְמִיָּה, אָמַר מַלְכָּא, אָסִיקוּ הוּוּ דוֹרוֹנָא, וְהָבִי לִיה לְכַלְבָּא, דְלָאו אִיהוּ כְּדָאִי לְאֵעֵלָא קְמָא. כֶּף בְּשַׁעֲתָא דְקְרַבְנָא אֲתַקְרִיב, וְלֹא אֲתַקְבֵּל בְּרַעוּא, דוֹרוֹנָא לְכַלְבָּא אֲתַמְסֵר. וְכָג"כ הוּוּ חֲמָאן, דִּיּוֹקְנָא דְכַלְבָּא ע"ג מַדְבְּחָא.

קלד יִתְּחַ כְּתִיב * וְתִצַּא אִשׁ מִלִּפְנֵי יְיָ וְתֹאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת הָעוֹלָה.

מסורת הזהר (ז) (ויקרא ט) חלק ג' ה': לג. תקוני זהר ת"צ קכג. תקונים חדשים צו ט"ב שטי"ז. ק) (ויקרא ט) לעיל אות קלא צ"צ.
חלופי גרסאות ס מקריבי קמי. ע משתכחי וכהנא ולי"ג כד. פ לי"ג לא. צ אי. ק ויהבי. ד לי"ג ת"ח.

דרך אמת ין וקח מתנה. כן שאין העשן עולה בדרך ישר ובעת שלא עולה העשן דרך ישר או עומד רוח א' מחלקו רוח צפון לחטוף הקרבנות כמבואר.

מאמר לפניו, אמר לעבדו, לך וקח מתנה זו שהביאו לי. כך אמר הקב"ה למלאך אוריאל. לך וקבל המתנה שבני הקריבו לפני כמה השמחה היתה נמצאת בכל, וכמה מתיקות היתה נמצאת בכל, בשעה שהכהן והלוי ואותו שהקריב הקרבן, היו מכוונים להקריב הקרבן כראוי, ביתוד השלם. **קלא** ת"ח כתיב ותצא וגו': בוא וראה, כתוב, ותצא אש מלפני ה' ותאכל על המזבח את העולה וגו'. אש הזו, הוא אוריאל, שירד כמראה אש בשלהבת עד שירד למזבח לקבל המתנה, שהוא הקרבן, והיה נראה כאריה גדול רובץ על הקרבן. **קלב** וכד ישרא"ל לא וכו': וכשישראל לא נמצאו זכאים, או אותו שהקריב הקרבן לא הקריב כראוי, ולא נתקבל קרבנו, היו רואים שהעשן לא היה עולה בדרך ישר, והיה (דפו"י דף ל"ב ע"ב *) דף לי"ג ע"א)

צו

מה

א"ר יהודה, דא אוריאל, דאתחזי בשלהוביתא דאשא על מדבנתא, כמה דאתמר רביע על קרבנא. וכדין חנוותא הוה בכלא, דהא אתקבל ברעווא, כמה דכתיב, וירא כבוד יי' אל כל העם. ואי לא הוה ערבוביא דבני אהרן, מן יומא דנפקו ישראל ממצרים, לא אשתפח רעוא הכי לעילא ותתא.

רעיא מהימנא

קלה פקודא דא לשרוף קדשים באש. ואבתריה והנותר מפשר הזבח ביום השלישי באש ישרף. תנאין ואמוראין. בסתרי תורה, אית קדש, ונאית קדשים, ואית קדש קדשים. מה הנאה אית לקב"ה בקדשים דאתוקדו. אי תימא בגין יצחק, דבשעתא דישראל בעקו, סליק אפרו של יצחק קמיה, דאי תיביין שריפה אשתזיבו בגיניה. האי לדשא איהו. ואי תימרון בגין בני אהרן דהוו שריפת קדשים, דכתיב בהון ותצא אש מלפני יי' ותאכל אותם וימותו. ומיתתהון כפרה לישראל כמו שריפת קדשים, אוף דא לדשא קא אתי.

קלו אלא, תלת אשין בשרגא: אשא תוורא, ואשא אוכמא, ואשא תכלתא. לקבל: תורה, נביאים, וכתובים. לקבל: כהן, לוי, וישראל. ותכלת איהי שכינתא,

חלופי גרמאות

III ל"ג כמה דאתמר. II ל"ג ואית קדשים ואית קדש. A שתזיבו. B ל"ג תימרון. G כגון; מסיף בגין צדיקיא.

מאמר

הסולם

שריפת קדשים

תכלת, כנגד תורה נביאים כתובים, וכנגד כהן לוי ישראל. ותכלת היא השכינה, שהיא קרובה לנו, שהיא שורה על התחתונים. והיא נאחות באלה הפתילות, שהם כנפי מצוה, שנאמר בהם, ועשו להם ציצית, ותכלת זו שהיא השכינה היא דין, שאוכלת קרבנות ועולות.

ביאור המאמר. נפש רוח נשמה של האדם, נקראים קדשים, הנפש נקראת קודש, והרוח קדשים, והנשמה קדש קדשים. וז"ש, פקודא דא לשרוף קדשים וכו', בסתרי תורה אית קדש ואית קדשים וכו' דהיינו שבסתרי תורה, מתבאר סוד שריפת קדשים, בשריפת נפש רוח נשמה של אדם, שה"ס קדש קדשים, וכו', לפני ה'. ושואל מה הנאה אית לקב"ה בקדשים דאתוקדו. היינו מהי ההנאה שיש להקב"ה, משריפת הנשמות הנקראות קדשים. ומתוך, אלא תלת אשין בשרגא וכו', שג' אשות אלו הם, לקבל תורה ונביאים וכתובים שאשא חוורא היא כנגד תורה, שהיא ת"ת. ואשא אוכמא היא כנגד נביאים, שהם נצח והוד. ואשא תכלתא היא כנגד כתובים, שהם מלכות, והם לקבל כהן לוי ישראל, שפירושם

שהיה רובץ על הקרבן. ואז השמחה היתה בכל, כי נתקבל ברצון. כמ"ש, וירא כבוד ה' אל העם. ואם לא היה, ביום הזה, הבלבול של מיתת בני אהרן, הנה מיום שיצאו ממצרים לא היתה נמצאת נחת רוח כזו למעלה ולמטה.

רעיא מהימנא

קלה פקודא דא לשרוף וכו': מצוה זו היא לשרוף קדשים באש. ואח"כ והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף. תנאים ואמוראים: בסתרי תורה, יש קדש ויש קדשים ויש קדש הקדשים. ושואל מה הנאה יש להקב"ה מן הקדשים שנשרפו. אם תאמר, בשביל יצחק, שבשעה שישראל בצרה, עולה לפניו אפרו של יצחק, וע"כ צריכים לשרוף הקרבן עד אפר להזכיר זכותו, שאם חייבים שרפה יהיו נצולים בשבילו. זהו בא רק לדרש. ואם תאמר בשביל בני אהרן שהיו כמו שריפת קדשים, שכתוב בהם, ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו. ומיתתם היא כפרה לישראל כמו שריפת קדשים. גם זה הוא רק דרש.

קלו אלא תלת אשין וכו': ומשיב, אלא שלש אשות בנר, אש לבן אש שחור, אש

(דפו"י דף ל"ג ע"א)

מ"ב

רעיא מדימנא

קריבא לן, ואיהי אחידא באינון פתילות, בכנפי מצנה, דאתמר בהון ועשו להם ציצית. ויהאי תכלת דאיהי שכינתא, איהי דינא, דאכילת קרבנין ועלוון.

חלופי גרמאות
D והא וליג תכלת.

שריפת קדשים

הסולם

מאמר

והנה אור הנר בכללו, הוא אור המלכות, כי המלכות נקראת נר. אלא כמו שאנו אומרים ב"א, שהוא כולל כל ג' קוין דבינה, מטעם, כיין תלת מחד נפקי, חד בתלת קיימא (כנ"ל ב"א דף רפ"ז ד"ה תלת) אף המלכות אחר שנעשתה לקו אמצעי, בין תורה לנביאים, שה"ס ימין ושמאל, הרי גם המלכות כוללת אותם. אשר אש הלבן ה"ס קו ימין. ואש השחור ה"ס קו השמאל, ואש התכלת ה"ס קו האמצעי. אבל התכלת, שהיא עצם המלכות שנעשתה לקו אמצעי, כוללת בתוכה גם יסוד, כנ"ל, והיסוד הכלול בה הוא בחינת ימין שבתכלת, והמלכות עצמה ה"ס השמאל. ומבחינה זו, אע"פ שאנו אומרים שהתכלת הוא קו אמצעי, עכ"ז היא בחינת קו שמאל, מטעם היותה כלול מימין ושמאל, אשר הימין ה"ס היסוד, ועצם המלכות, שהיא התכלת, ה"ס שמאל, כמבואר.

וזה אמרו, ואיהי אחידא באינון פתילות, בכנפי מצוה, כי הלבן שבציצית ה"ס קו ימין, והתכלת שבציצית ה"ס קו שמאל, ונודע, שאין השמאל נכלל בימין שיוכל להאיר, אלא ע"י מסך דחירק המתאחו בו וממעטו (כנ"ל לך י"ג ד"ה ונתבאר) שה"ס הפתילה, ודבר הגס שאור התכלת שבנו מתאחו בו (כנ"ל בראשית ב' אות ו"ג בד"ה ביאור ע"ש). ואמר, שכנפי מצוה, דהיינו כנפי הטלית, ה"ס הפתילה, והדבר גס שהתכלת שבציצית נאחזת בו, דהיינו בחינת המסך דחירק, דאתמר בהון, ועשו להם ציצית. שע"י הכנף, נאחזים הלבן והתכלת זה בזה ומתגלה אור הציצית. וז"ש, והאי תכלת וכו' איהי דינא דאכילת קרבנין ועלוון. שחוק מזה שהתכלת נאחזת בפתילה, שה"ס המסך דחירק ושורפתו, היא ג"כ שורפת קרבנות ועולות, שה"ס הנשמות.

פירוש. כי הביא ב' פקודין בשריפת קדשים, שהם לשרוף הקדשים על המזבח, ולשרוף הנותר ממנו עד יום השלישי. ואלו ב' מיני שריפות נהגים גם בנשמות. ושריפת הנותר יורה על בחינות הדינים שהם נקראים מנעולא ומפתחא שהם בחינות המסך דחירק, וכמו כן הם עולים מחמת חטאי התחתונים, ומתדבקין

ג' קוין, ימין שמאל ואמצע. ונמצא שתורה היא כנגד כהן, שהוא קו ימין. ונביאים הם כנגד לוי, שהוא קו שמאל. וכתובים הם כנגד ישראל, שהם קו האמצעי. ויש להבין הדברים, הרי תורה נביאים וכתובים הם ת"ת, נ"ה ומלכות, שהם זה תחת זה, ואיך תדמה אותם לכהן לוי ישראל, שהם ג' קוין, שהימין מול השמאל, והאמצעי, הוא ביניהם, וכולם במדרגה אחת.

והענין הוא, שזה דומה, לאו"א וישו"ת וזו"ן, שהם ג"כ ג' מדרגות זה למטה מזה, ועכ"ז הם נעשים ג' קוין במדרגה אחת. כי או"א, בעת שהם מעלים הבינה ותו"מ שלהם, עולה עמהם גם מדרגה התחתונה, שהם ישו"ת הדבוקים בבינה ותו"מ אלו, (כנ"ל בהקס"ז דף כ"ו ד"ה ואמא) ואלו ישו"ת העולים לאו"א, נעשים אז קו שמאל לאו"א, ואח"כ בינה ותו"מ דישו"ת שעלו לישו"ת, כבר העלו עמהם גם הם את מדרגה התחתונה שלהם שהם זו"ן, למקום ישו"ת שהוא עתה באו"א, ונמצאים כל ג' המדרגות שהיו מתחילה זו תחת זו, שהם עתה בחינת ג' קוין במדרגה אחת, שאו"א הם מקו ימין, וישו"ת הם קו שמאל, וזו"ן הם קו אמצעי. ועל דרך זה ממש, נעשו תורה נביאים וכתובים לג' קוים. כי בעת שת"ת שה"ס תורה, העלו בינה ותו"מ שלהם, עלו עמהם גם המדרגה התחתונה שלו, שה"ס נ"ה, שה"ס נביאים, למקום הת"ת, ונעשו קו שמאל שלו. ואלו נ"ה בעת שהעלו בינה ותו"מ שלהם, עלתה עמהם גם המלכות לנצח והוד, שהם עתה בת"ת ונמצא עתה שהם שלשתם במקום ת"ת, ונעשו ג' קוין, שת"ת הוא קו ימין, ונ"ה קו שמאל, והמלכות קו אמצעי. אמנם יש לדעת כאן, הכלל, שאין מלכות בלי יסוד, וע"כ אע"פ שכתובים הם מלכות, כוללת המלכות גם יסוד, באפן, שיסוד ומלכות נעשו לקו אמצעי לת"ת ונ"ה, ע"ד הזו"ן שנעשו קו אמצעי לאו"א וישו"ת. וכדי להעיר את זה, מדייק הרעיא מהימנא ואמר, שג' אישות לבן שחור ותכלת אע"פ שהם זה תחת זה, כמו תורה נביאים וכתובים מכל מקום הם ג' קוין כמו כהן לוי ישראל.

(דפו"י דף ל"ג ע"א)

רעיא מהימנא

ג

קל"ז) אי אשפתת בני נשא, דאינון עצים יבשים, כגוונא דאינון פתילות יבשין, בלא משחא, דאיהי אורייתא רחמי, י איהי לון ישריפה, ואוקידת לון. ובגין דעמי הארץ אינון בעירן, כמה דאוקמוה דאינון שקץ. תכלת, דאיהי אדני, אוקידת לון, בגין דקרבין לגבה עם שרץ, דאיהו יצר הרע, זר, הה"ד י ונתר הקרב יומת.

קל"ח) ואי במיתתהון תזרין בתיוכתא, פד שחיט לון ימלאך מיכאל דאיהו כהנא רבא, אריה דאכיל קרבנין, נחית עליהו, לקרבא לון קרבנא קדם יי.

קל"ט) וקדם דתפוק נשמתיה, מתודה בכמה ודויין, ופד נפיק נשמתיה הוא תנה מתפון לגמור את השם, שמע ישראל וברוך שם, לקרבא נשמתיה י קרבנא לשם יהוה. וצריך למתודה י לקודשא בריך הוא, לקבלא י לקרבא כה' י בשמיה, דאכיל ושצי, וילאחזרה בתיוכתא לגבי יהו, אהיה פתושפן מ"ב. דאדני קרינא ליה דינא דמלכותא דינא.

קמ) ויכוון בשמא מפרש, דאיהו יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ובלב אחד. וביה יפוק י רוחיה. בנפש דיליה מקבל עליה מיתה ויסורין. ובנשמתא מודה בכמה ודויין י ומתחרט.

חלופי גרסאות

ה איהו, ו בשריפה; מוסיף דלדיונון שרפה, ז ל"ג מלאך; מלאך המות, מיכאל, ח מאנא. ט ל"ג לקב"ה לקבלא. י לקבלא ול"ג לקרבא. כ הוי"ה. ל בשמים; בשמיה; מוסיף בשמיה חד. מ ולאחזרה; ולא חזרה. נ אחד בלב. ס ל"ג רוחיה. ע מוסיף ומתחרט בנפש.

מסורת הזהר

(ר) (במדרב"ג).

הסולם

שריפת קדשים

ומטרם שיוצאת נשמתו, הוא מתודה בכמה וידוים, וכשיוצאת נשמתו, הוא היה מתכוין לגמור את השם, דהיינו להשלים יחוד המלכות שנקראת, שם, ביחוד, שמע ישראל, שהוא יחוד ז"א, וברוך שם, וכו', שהוא יחוד המלכות, לקרב נשמתו קרבן לשם הוי"ה. וצריך להתודות להקב"ה, שיקבל ויקרב הדי' השורפת ומכלה, שחיא המלכות, לשמו הוי"ה, ולהחזיר בתשובה, הדי' אל יהו אהיה, שהם כחשבון מ"ב, כלומר להשיב הדי' ליהו, ויהיה היחוד העליון שבבינה הוי"ה אהיה, שהויה הוא חכמה ואהיה הוא בינה. כי מטרם שנשלם היחוד, קוראים להמלכות, אדני, שבהם אותיות דין, להורות על סוד דינא דמלכותא דינא. והיחוד הויה אהיה אינו שלם.

קמ) ויכוון בשמא מפרש וכו': ויכוון בשם המפורש, שהוא יוד הא ואו הא, דהיינו הויה במילוי אלפין שהוא ז"א, שיתייחד בלב אחד, שהוא מלכות הנקראת לב. וכו' יכוון כשמוציא את רוחו, ובנפש שלו, מקבל עליו מיתה ויסורין. ובנשמה שלו, מתודה בכמה וידוים ומתחרט.

בנפש

מאמר

ומתדבקים במלכות, שה"ס תכלת. אשר אז התכלת שורפתם ומבטלת אותם. וז"ס שריפת נותר. ויש גם בחינת שריפת קדשים על המזבח, דהיינו שריפת הנשמות, בסוד שהמלאך מיכאל עומד ומקריב אותם, על המזבח של מעלה. ואלו ב' מיני שריפות הולך ומבאר לפנינו.

קל"ז) אי אשכחת בני נשא וכו': אם המלכות, שה"ס תכלת, מוצאת בני אדם. שהם עצים יבשים, כמו פתילות יבשים, בלי שמן, שהיא התורה ורחמים, המלכות, היא להם שרפה, ושורפת אותם. ומשום שעמי הארץ הם בהמות, כמו שהעמדנו שהם שקץ, התכלת, שהיא השם אדני, דהיינו מלכות, שורפת אותם, משום שקרבים אליה עם שרץ, שהוא יצר הרע, זר. ז"ש והור הקרב יומת.

קל"ח) ואי במיתתהון תזרין וכו': ואם חוזרים בתשובה לפני מיתתם, כשמלאך מיכאל שוחט אותם, שהוא כהן גדול שהוא האריה האוכל קרבנות, יורד עליהם להקריב אותם קרבן לפני ה'.

קל"ט) וקדם דתפוק נשמתיה וכו':

(דפו"י דף ל"ג ע"א)

נא

רעיא מדימנא

קמא בנפש מקבל עליה מיתה שחיטה שריפה, ואי צריך ד' מיתות בית דין, ודאינון סקילה שריפה הרג וחנק, מקבל עליה מאדני בנפש דיליה. ובנשמתי מודה בכמה וידויין, וחזור בתיובתא לגבי אהני, דאחיד בתרין שמהן, יהני"ה ויהני"ה.

קמב במחשבתיה יכוין לאפקא ודוי, וקבלת מיתה עליה, בלב א', ודאיהו שמא מפרש, כגוונא דא יודי"ה ודא"ו ודא"ה. א"ה ביה בפהנים פורעים ומשתחיים על פניהם, ואומרים בשכמל"ו. כבוד, איהו ל"ב בחושפן. וביה דהיה מתפנין לגמור את השם.

קמג ותנאין ואמוראין, אי תימרון וכי עם הארץ מנא ידע דא. אלא ודאי עם הארץ איהו פשור, או שה, או עז, או תור, או יונה. מה בעירן לא ידעי אורייתא, דאיהי שם ידו"ד. הכי עם הארץ, לא ידע. אלא מיכאל פהנא רבא, איהו עביד ליה עולה וקרנא קדם יי, ואיהו מכון בשמא מפרש, בסליקו דרוחיה, דתפוק בלב אחד, כגוונא דכד נפיק רוחא דב"ג בכל ליליא.

קמד ובגין דא אוקמוה רבנן, שוב יום א' לפני מיתתך, דבכל יום ויום

חלופי גרמאות

פ ל"ג דאינון. צ לוק. ק יהיו ח. ר יכל. ש עליה ודוי וקבלת מיתה. ת מוסיף דאיהו יכוין. א מוסיף כבוד ביה. ב כורעים ומשתחיים כהנים. ג בדפויי כתב כאן שיין מ"ש בח"א סימן מ"ז. ד מוסיף וא"ו איהו אחר בלב. ה (השם). ו מוסיף הוה ידע. ז פו.

שריפת קדשים

יודע זה. כל אלו הכונות ומשיב, אלא ודאי עם הארץ הוא כשור, או שה, או עז, או תור, או יונה, המוקרבים על המזבח. מה הבהמות אינן יודעות תורה, שהיא שם הויה, כך עם הארץ אינו יודע, אלא מיכאל כהן גדול, הוא עושה אותו עולה וקרבן לפני ה', והוא מכון בשם המפורש בעלית רוחו שיצא רוחו בלב אחד, ובכל אלו הכונות הנ"ל, כמו שרוח האדם עולה בכל לילה. דהיינו שעולה למ"ן אל המלכות.

קמד ובגין דא אוקמוה וכו': ומשום זה העמידו רבנן, שוב יום אחד לפני מיתתך, כי בכל יום ויום צריך האדם לחזור בתשובה, ולמסור רוחו אליו, שיצא באחד, ו"ש, בדרך אפקיד רוחי.

ביאור המאמר. כי נתבאר לעיל (באות קל"ו בהסולם ד"ה פירושו) שהרע"מ מבאר לפנינו ב' מיני שריפות, א) שריפת נותר, שה"ס נקודת המנעולא, דהיינו מלכות דמדת הדין שעולה ונגלה במלכות הממותקת מחמת חטאי התחתונים, בסוד לא זכה הא רע. (כנ"ל ויצא י"ג ד"ה סתרא) אשר התכלת, שהיא המלכות הנאחזת בה, שורפת אותם. וז"ש (באות קל"ז)

א

הסולם

מאמר

קמא בנפש מקבל עליה וכו': ומפרש דבריו. בנפש הוא מקבל עליו מיתה שחיטה שריפה, ואם צריך ארבע מיתות בית דין, שהם סקילה שריפה הרג וחנק, מקבלם על הנפש שלו, מאדני. ובנשמתי, הוא מתודה בכמה וידויים, וחזור בתשובה אל השם אהיה שהוא בינה, הנאחז ב' שמות הויה הויה, כי החכמה נקראת הויה, כנ"ל בסוד היחוד הויה אהיה, וכו' וז"א נקרא הויה. והבינה מקבלת מחכמה ומשפעת לז"א, ונמצאת נאחזת בין שניהם.

קמב במחשבתיה יכוין לאפקא וכו': ויכוון במחשבתו להוציא מפיו ודוי, וקבלת מיתה עליו בלב אחד, דהיינו שייחוד המלכות הנקראת לב בסוד היחוד של הויה אחד, שהוא שם המפורש כעין זה, יוד הא ואו הא, דהיינו הויה במילוי אלפין שה"ס ז"א, שבו הכהנים כורעים ומשתחיים ונופלים על פניהם ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. כבוד, הוא בחשבון ל"ב, שהיא המלכות הנקראת לב. ובו היה מתכוין לגמור את השם, דהיינו לגמור היחוד של מלכות עם הויה.

קמג ותנאין ואמוראין וכו': ותנאים ואמוראים, אם תאמרו, וכי עם הארץ מאין (דפויי דף ל"ג ע"א)

נב

רעיא מהימנא

צָרִיף ב"נ לְאֶהְרָא בְּתִיבְתָא, וְלִמְסָר רִחְיָה לְגַבְיָהּ, דְּיִפּוּק בְּאֶחָד, הַה"ד
(ש) בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רִחְיָי.

מסורת הזהר

(ש) (תהלים לא) משפטים לט צ"ג זהר חדש פה ט"ד שלי"ה.

מאמר

הפוסקים

שריפת קדשים

עתה שלמים, כי מדת הדין דמנעולא אינה פוגעת בט"ס ראשונות שמשם רוח ונשמה, כנ"ל. והסתלקות הראש מן הרוח והנשמה, נבחתת לשחיטה, כי השחיטה מבדלת הראש מן הגוף. ואדם הזה שעשה תשובה בשעת מיתתו זוכה להתקת מדת הדין ברחמים, אבל מבחינת הקטנות בלבד, הנבחן כמו שחיטה.

וד"ש ואי במיתתהון הזרין בתיובתא, כד שחיט לון מלאך מיכאל, דאיהו כהנא רבא, אריא דאכיל קרבנין, כי המלאך מיכאל שהוא חסד, הנמשך מקו ימין, ומנקודת החולם, ששם נמצאת בחינת הדין הממותק בבנינה, במדת הרחמים, (כנ"ל ב"א ט"ו ד"ה ההוא ע"ש) ודין הממותק הזה, ה"ס אריא דאכיל קרבנין. וע"כ נבחר המלאך הזה, שימתיק מדת הדין שלו במדת הרחמים, שממעט הנשמה והרוח, שהיו שלמים, מבחינת ראש, שזה נבחן לשחיטה כנ"ל. וע"כ אומר כד שחיט לון מלאך מיכאל, דהיינו שמעביר מהם בחי' הראש, שה"ס הג"ר שלהם. אמנם קטנות זו הנבחתת לשחיטה, מביאה אח"כ את הגדלות, דהיינו, שהמלכות יוצאת מן הבינה וחוזרת למקומה, ונגלים שוב הג"ר בכל המדרגות, (כנ"ל ב"א דף ר"צ ד"ה בגין) שעייז שוב נעשה הזווג של קב"ה ושכינתיה משורש נשמתו. וד"ש, לקרבא לון קרבנא קדם ה', כי שחיטה זו נבחתת, שמקריב אותם לקרבן לפני ה', שהם גורמים בזה זווג קב"ה ושכינתיה. שה"ס קרבן. וע"כ נבחן זה שמלאך מיכאל מקריב את הנשמות על המזבח, שה"ס המלכות ושורף אותם מבחינת אריה דאכיל קרבנין, דהיינו דין הממותק דבינה שבסוד נקודת החולם, שעייז נשחטים ונשרפים הג"ר של הנשמות על המזבח, ונעשים מ"ן לזו"ן. דהיינו שגורמים שהמלכות תחזור ותקבל הג"ר שלה, לעת הגדלות, ותתיחד עם ז"א, שה"ס קרבן.

אמנם זה שעשה תשובה רק בשעת מיתתו, לא יוכל לקבל אחר מיתתו רק את הקטנות הנ"ל בלבד, ועם זה, זכותו גדולה מאוד, כי אם יתגלגל פעם ב', ויזכה לעסוק בתורה ועבודה, או ימשיך הגדלות, ואז יעשה הזווג בין

אי אשכח בני נשא דאינון וכו' פתילות יבשות בלא וכו' רחמי דהיינו עם הארץ החוטא כל ימיו עד שנגלה עליו בשורשו שבמלכות, הדינים דמלכות דמדת הדין, שהיא בלי רחמים, כלומר שאינה נמתקת בבנינה שהיא מדת הרחמים. איהו לון שריפה, ואוקידת לון, שהיא שורפת הנפש הזאת. ובגין דעמי הארץ אינון בעירן, כלומר שיש להם נפש רוח נשמה מצד הבהמות הטהורות, שהם נמוכים מאד, ע"כ, תכלית דאיהו אדני אוקידת לון. משום שדבוק בהם מדת הדין הקשה דמנעולא, שנקרא יצר הרע, דהיינו מלאך המות שה"ס יצה"ר, וע"כ נאמר עליו והזר הקרב יומת. אמנם רק הנפש של החוטא נפגמת ונשרפת. אבל רוח ונשמה שלו, אינם נפגמים כלל, אלא מסתלקים לשורשם. והטעם, כי הפגם דנקודת המנעולא, הנמשך מצמצום א', אינו פוגע רק במלכות לבדה, ולא כלום בט"ס ראשונות, וכיון ששורש רוח ונשמה הם מבינה וז"א, ע"כ אין הפגם נוגע בהם אפילו משהו, אלא שמסתלקים מחמת הכלי הפגום, ועולים לשורשם, אלא הנפש הנמשכת ממלכות עצמה היא הנפגמת ונשרפת. ושריפה זו, ה"ס שריפת נותר (המובא לעיל באות קל"ו).

ועתה מבאר בחינת שריפה הב', שהיא שריפת קדשים, שהוא שריפת נשמות, המובא שם, דהיינו אותו החוטא, שגילה בשורש נשמתו בחינת מדת הדין דמנעולא, שה"ס מלאך המות, כי ממנה נמשכת המיתה (כנ"ל ויצא ט"ו ד"ה וזהו) אם עושה תשובה בעת מיתתו, ומקבל עליו מיתה ושחיטה ושריפה כדי לעשות נחת רוח להקב"ה, או לאחר מיתתו, ממתיקים לו מדת הדין דמנעולא במדת הרחמים, שה"ס בינה, ונודע שיש בעליה זו קטנות וגדלות, שתחילה כשעולה המלכות לבינה מסתלקות הג"ר מבינה, ונשארת בוק בלי ראש, ואחריה מתמעטים כל המדרגות (כנ"ל ב"א דף ד' ד"ה ביאוד) ונמצא שעל ידי זה שממתיקים לו מדת הדין במדת הרחמים דהיינו שהמלכות מבחינת שורשו עולה לבינה שבשורשו, נתמעטו הרוח והנשמה לבחינת ו"ק בלי ראש. והם היו עד

(דפו"י דף ל"ג ע"א)

נג

רעיא מדימנא

קמה) ואם הוא ת"ח, עליה אָתְמַר י' יודע צדיק נפש בהמתו, דלית תכם, כמו פהנא. קמה דאוקמוה הרוצה להתפיים יָדְרִים. ואם ת"ח הוא, צריך שיהא ביה חסד, ועם י' דאיהו חכמה, חסיד. ומאן דלית ביה חכמה, לאו איהו חסיד. ובג"ד אוקמוה, ולא עם הארץ חסיד. ואי אית ביה י' ה', חמשה חומשי תורה,

חלופי גרסאות
ח ל"ג ה'

מסורת הזהר
(ת) (משלי יב) ויקהל לו צ"ב.

שריפת קדשים

הסולם

מאמר

מיתה, שחיטה, שריפה, כי מיתה היא לגוף, שחיטה היא לנשמה ורוח, שמיכאל מעביר מהם הראש ומשאירם ו"ק בלי ראש הנחשב לשחיטה כנ"ל. שריפה, היא לנפש, שהיא מתדבקת במלכות ונשרפת בסוד התכלת שבה, עד שראויה לתקן הזה דהמתקת המלכות בבניה, ע"י מיכאל. ולפעמים שעונותיו מרובים, הנפש צריכה לקבל על עצמה ארבע מיתות ב"ד מן המלכות, המרומזים בכתוב, והארץ, שהיא המלכות, היתה תהו ובהו וחשך וגו' ורוח וגו', שתהו, הוא חנק. ובהו, הוא סקילה, וחשך, הוא שריפה, ורוח, הוא הרג (כמ"ש בהקדמת ספר הזהר אות קצ"ו וקצ"ז) וה"ס התהליך והתקן מצמצום א' שהוא מדת הדין, לצמצום ב' שהוא מדת הרחמים, אשר תהו ובהו, ה"ס צמצום א' והמסך שבו, וחשך ורוח, ה"ס צמצום ב' והמסך שלו. (כמ"ש לעיל בבראשית א' דף כ"ח ד"ה היתה ע"ש) ולפיכך כשהחוטא מקבל עליו ארבע מיתות ב"ד קודם מיתתו, מועיל לו, אשר מדת הדין דצמצום א' שגילה בחטאיו, תעבור ממנו ותתקן במדת הרחמים שבסוד צמצום ב', ע"י המלאך מיכאל כנ"ל. וז"ש, (באות קמ"א) ואי צריך ארבע מיתות בית דין וכו' מקב"ל ליה מאדני, בנפש די'יה, ויועיל לו שמיכאל יקריב נשמתו לפני ה', כנ"ל.

קמה) ואם הוא ת"ח וכו': ואם הוא תלמיד חכם, נאמר עליו, יודע צדיק נפש בהמתו, כי אין חכם כמו הכהן, שהוא חסד, כמו שהעמדנו, הרוצה להתכיים יָדְרִים. דהיינו שיתדבק בחסד שה"ס דרום. והוא מטעם, כי חסד דז"א בגדלות, נעשה לחכמה. ואם הוא תלמיד חכם, הוא צריך שיהיה בו חסד, ועם י' שהיא חכמה שבו, הוא חסיד. ומי שאין בו חכמה אינו חסיד. ומשום זה העמידו, ולא עם הארץ חסיד (אבות פ"ב מ"ה) ואם יש בו ה' ראשונה, בינה, שה"ס חמשה חומשי תורה שניתנו משמאל, נקרא גבור בתורה וירא חטא, דהיינו

בין ז"א ומלכות, כמ"ש לעיל (באות קל"ג) ח"ש, וכד נפיק נשמתיה הוא הוה מתכוון לגמור את השם, שמע ישראל וברוך שם, כי יתכוון שע"י הקרבת נשמתו יזכה לגמור את היחוד של שמע ישראל, שהוא ז"א, וברוך שם, שהוא מלכות, שזה יהיה אחר שיתגלגל פעם ב'.

אבל ב' יתודים יש כאן, כי מצד נשמתו ששורשה הוא בבניה, נבחר היחוד השלם להו"ה אהיה, שהויה ה"ס חכמה ואהיה ה"ס בינה. ועתה בעת הקטנות, נבחר שחסרה ה' אחרונה להויה, ואין בה אלא יה"ו שיורה שהוא ו"ק וחסר ג"ר, וז"ש (באות קל"ט) וצריך למתודה וכו' לקרבא ה' וכו' ולאחזרא בתיובתא לגבי יה"ו אהי"ה. דהיינו שיכוון לזכות להגדלות ולגמור את השם, דהיינו שיקרב המלכות שהיא ה' אחרונה, אל שם יה"ו אהי"ה, ויהיה יחוד השלם בבניה, הויה אהי"ה. ומצד רוחו, ששורשו הוא בז"א, נבחר יחוד השלם דגדלות בסוד הויה במילוי אלפין, שהוא ז"א, עם המלכות השלמה שבסוד היחוד של ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. וז"ש (באות ק"ח) ויכוון בשמא מפרש דאיהו יוד הא ואו הא, בלב אחד. וביה יפוק רוחיה, דהיינו שביציאת רוחו, ששורשו בזעיר אנפין יכוון שיזכה לגדלות שאז יהיה היחוד, בהויה דמילוי אלפין, ובלב אחד, דהיינו המלכות שנקראת לב תהיה בסוד שמו אחד. וכמו שאומר (באות קמ"ב) דאיהו שמא מפרש וכו' ביה כהנים כורעים ומשתחווים וכו' ואומרים ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. כבוד, הוא ל"ב, וביה היה מתכוון לגמור את השם, דהיינו שהיה מתכוון לזכות לגדלות ולגמור את השם, בסוד היחוד והויה דאלפין שהוא ז"א והיחוד דברוך שם וכו' שהוא המלכות. והנפש שלו, מתדבקת במלכות עצמה, שהיא שורפת אותה ומבטלת הדינין שבה.

וז"ש (באות קמ"א) בנפש, מקב"ל עליה (דפו"י דף ל"ג ע"א * דף ל"ג ע"ב)

רעיא מדימנא

נד

דאָתײַהיבו משמאלא, אַתְקַרִי גְבוּר בַּתּוֹרָה, וְיֵרָא חֲטָא. וְאֵי אִיהוּ בּוּר, אַתְמַר בֵּיה, אֵין בּוּר יֵרָא חֲטָא.

קמוז וּמֵאן דְזָכִי לְתַפְאֲרַת, ׀ דְאִיהוּ ו', וְאִיהוּ חֲכָם מְבִין בַּתּוֹרָה וְיֵרָא חֲטָא, יְרִית מַלְכוּתֵיה, דְאִיהוּ ה"א, מְצוֹת הַמֶּלֶךְ, יֵאֵי עֲבִיד פְּקוּדֵי מַלְכָא. בִּין דְזָכִי לְשֵׁם ׀ יְהוֹנָה, זָכִי לְשֵׁמָא מְפָרֵשׁ דְאֶתְקַרִי אָדָם, וְדָא יו"ד ה"א וְא"ו ה"א. בְּהוּא זְמַנָּא שְׁלִיט עַל גּוֹפֵיה, דְאִיהוּ שׁוּתְפוּ דְנַפְשׁ הַבְּהֵמִית. וְרוּחַ הַבְּהֵמִית דְכִנְפֵשׁ הַבְּהֵמִית ׀ עֲשִׂית הַבְּלִי עֲלֵמָא, רוּחַ מְמַלְלָא בְּהַבְּלִי עֲלֵמָא ׀ נִשְׁמָה דְבָהּ פֶּל הַרְהוּרִין וּמַחְשָׁבוֹת דְהַבְּלִי עֲלֵמָא. וְת"ח שְׁלִיט עֲלֵיהּ.

קמוז הַה"ד ׀ וְיֵרְדוּ בְדַגְת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְבְהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ. וּמֵאֵי וּבְכָל הָאָרֶץ. דָּא גּוֹפָא, עוֹלָם קָטָן, וְדַחְלִין מְנִיָּה, הַה"ד ׀ וּמוֹרָאכֶם וְחַתְקָכֶם. מְסֻטְרָא דִימִנָּא, שְׁלִיט עֲלֵיהּ, בֵּיה וְיֵרְדוּ, כַּד"א, ׀ וְיֵרְדַּ מֵיָם עַד יָם. מְסֻטְרָא דְשֵׁמָא לָא, דַּחְלִין מְנִיָּה, הַה"ד וּמוֹרָאכֶם וְחַתְקָכֶם. וְעֲלִיהּ אַתְמַר, יוֹדַע צְדִיק נַפְשׁ בְּהֵמָתוֹ.

קמוז בְּתַר ׀ דְאִיהוּ צְדִיק, לָא יְהִיב לֵיה שְׂכַר מְצוֹת, לִית ׀ לֵיה אַגְרָא

מסורת הזהר

מסורת הזהר (בראשית א) תרומה רפו צ"ג. (ב) (שם ט) נח פט צ"ג. (ג) (תהלים עב) משפטים קנז צ"י. ט ל"ג דאיהו; איהו ול"ג דאיהו ו'. י אעבד ול"ג אי; אט, כ השם. ל ל"ג עשיית. ח ל"ג מן נשמה עד ות"ח. נ ל"ג מאי ובכל הארץ. ס דצדיק ול"ג דאיהו. ע ל"ג ליה.

חלופי גרסאות

מאמר

הסולם

שריפת קדשים

דהיינו שזוכה למדת הגבורה, ויש בו **הפד** שה"ס חסיד, ויש בו **גבורה**, שמשם ניתנה התורה, וה"ס י"ה כי בגדלות נעשו חסד וגבורה דז"א לחכמה ובינה. ואם הוא בור, שאין בו תורה, נאמר בו אין בור ירא חטא (שם).

קמוז הַה"ד וְיֵרְדוּ בְדַגְת וּגוֹ: זְהוּ שְׁכַתוּב, וְיֵרְדוּ בְדַגְת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְבְהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ. שְׁדַגְת הַיָּם רוּחוֹ לְנִשְׁמָה, וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם לְרוּחַ, וּבְבְהֵמָה לְנִפְשׁ. מְהוּ בְכָל הָאָרֶץ. הוּא הַגּוֹף, שְׁהוּא עוֹלָם קָטָן. וְהֵם יִרְאִים מִפְּנֵי הַתְּלִמִּיד חֲכָם הַשּׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, שְׁנֵאמַר וּמוֹרָאכֶם וְחַתְקָכֶם וּגוֹ. מִצַּד הַיְמִין, שְׁהוּא חֲסֵד, הוּא שׁוֹלֵט עֲלֵיהֶם, בּוּ, בְּחֲסֵד, נֵאמַר וְיֵרְדוּ שְׁפִירוּשׁוֹ, כַּש"א וְיֵרְדַּ מֵיָם עַד יָם, שְׁהוּא לְשׁוֹן שְׁלִיטָה. וּמִצַּד הַשְּׂמָאל, שְׁהוּא גְבוּרָה, הֵם יִרְאִים מִמֶּנּוּ, ז"ש וּמוֹרָאכֶם וְחַתְקָכֶם. וְעֲלֵיהּ נֵאמַר, יוֹדַע צְדִיק נַפְשׁ בְּהֵמָתוֹ. דְהֵינּוּ שְׁשׁוֹלֵט עַל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית שְׁלוֹ.

קמוז בְּתַר דְאִיהוּ צְדִיק וְכו': וּמֵאֲחַר שְׁהוּא צְדִיק, אֵין הַקְּב"ה נוֹתֵן לוֹ שְׂכַר מְצוֹת, וְאֵין לוֹ שְׂכַר בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאֵין מְזוּן לְגוֹף וְנִרְוֹ הַבְּהֵמִיִּים שְׁלוֹ, וְעֵנִי חֲשׁוּב כְּמַת. וְעַל הַכֹּל, הוּא בְּקִבְעוֹת עִם הַשְּׂכִינָה.

כי

(דפויי דף ל"ג ע"ב)

נה

רעיא מהימנא

בעלמא דא, ולא מזונא לבעינן דעני תשוב פמת. איהו עם שקינתא בקביעו
עמה על כלא.

קמט פ' פי יי' אלהיך אש אוכלה הוא. האי אש, צריך ליה תמיד עמה,
דלית ליה פביה, דאיהו אכיל כל קרננין דצלותין, ומלין דאורייתא. דאיהי
שקינתא איהו פרנסה דיליה, ובמה. בצלותין, הה"ד, פתחי לי. פתחי לי,
בצלותא דאתמר בה אדני שפתי תפתח, דאיהי אחותי רעיתי, ולית רעיתי
אלא פרנסתי, ודבה מתקנין מאכלין דקרננין דמלפא בנין קדישין, בכמה מיני
מאכלים, פנהמא דאורייתא.

קנ דאתמר פ' בה לכו לחמו בלחמי, מימנא. ובתמרא, ת דאיהו יינא
דאורייתא, משמאלא. בנסוף המים, ויין דאורייתא דבכתב ובע"פ, מעמודא
דאמצעיתא, דכליל תרווייהו. בבשרא, דאיהי בשר הקדש, בכמה קרננין, דעלה
אוקמוה מארי מתניתין בבשר היורד מן השמים עסקינן. מאי מן השמים. עמודא
דאמצעיתא. דעלה אתמר, ובשר מבשרי.

קנא ודא בשר הקדש, דאדליקת בכמה שלהובין, מסטרא דגבורה ברחימו

חלופי גרסאות

פ מוסיף דילה עמה. צ באין, ק ליג פתחי לי. ר דביה
מתקנין. ו ביה. ת דיריהו. א דעליה. ב דעליה.

מסורת הזהר

(דברים ד) נח עה צ"ו. ה) (שיר ה) וירא קב צ"ה.
(תהלים נא) משפטים קמא צ"ס. ז) (משלי ט) ויצא
קמח צ"ד.

שריפת קדשים

השמים. הוא עמוד האמצעי, שהוא ז"א הנקרא
שמים. שעליה נאמר, שז"א שה"ס אדם, אמר
עליה, ובשר מבשרי.

קנא ודא בשר הקדש וכו': ובשר הקדש
הזה, שהוא מלכות, הנוערת בכמה להבות מצד
הגבורה, באהבת בעלה, ז"א, נשרפת באהבה,
של אהבת קריאת שמע, באהבת היחוד. אשר
לילה ויומם לא תכבה. וחברים: בחיים, אל
תתני דמי לו, להקב"ה, עד שהוא יהיה בשלהבת
האהבה. של יחודו בקריאת שמע, לקיים בו,
אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה.

ביאור המאמר. הנה כל זמן שהאדם לא
זכה לתשובה שלמה, ולא השיג המוחין דג"ר,
מחשבהו הרעיא מהימנא לעם הארץ, ולא נקרא
תלמיד חכם אלא אחר שזכה למוחין דג"ר
מהויה שבמילוי אלפין, שה"ס ג"ר דו"א, אשר
החסד שבו מתעלה לבחינת חכמה, והגבורה
לבחינת בינה, כמ"ש לעיל (משפטים אור
תק"ב) דרישא דמלכא בהסד וגבורה אתתקן.
וזה אמרו (באות קמ"ה) ואם תלמיד חכם הוא
צריך שיהא ביה חסד, דהיינו שיזכה מקודם
לבחינת ו"ק, שמבחינת קו ימין, קומתו היא
קומת חסד, ועם י' דאיהו חכמה, חסיד, דהיינו
שיזכה

הסולם

מאמר

קמט כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא:
אש זה שהיא השכינה, צריכה לו, להיות תמיד
עמה, שאין לה כביה, שהיא אוכלת כל
הקרבנות, שהם תפלות, ודברי תורה. כי היא,
השכינה, פרנסה שלו, של ז"א, ובמה, היא
נבחת לפרנסה שלו. הוא, בתפלות של ישראל
שהיא מקבלת אותם. זהו שכתוב, פתחי לי,
דהיינו, פתחי לי בתפלה, שנאמר בה אדני
שפתי תפתח, שהיא אחותי רעיתי, ואין
רעיתי אלא פרנסתי, דהיינו מלשון רעיה. כמו
ה' רועי. כי בה בנים הקדושים דהיינו ישראל,
מתקנים מאכלים של קרבנות המלך. שהוא
ז"א, בכמה מיני מאכלים, בלחם התורה.

קנ דאתמר בה, לכו וגו': שנאמר בה,
לכו לחמו בלחמי, מימין, מצד החסד. וביין,
שהוא יין של תורה, משמאל, מצד הגבורה.
בנסוף המים, שהוא ימין, ויינה של תורה
שבכתב ושבעל פה, שהוא שמאל, מעמוד
האמצעי, שהוא ת"ת, הכולל את שניהם, שכולל
ימין ושמאל, שהם חסד וגבורה. בבשר, שהוא
בשר הקדש, בכמה קרבנות, דהיינו מלכות,
שעליה העמידו בעלי המשנה, בבשר היורד
מן השמים עסקינן, (סנהדרין נ"ט): מהו מן
(דפו"י דף ליג ע"ב)

רעיא מדימנא

ג

דבעלעה, אתוקנת ברחימו דאחבה בק"ש, ברחימו דיתודא, גדלילא יומם לא
תכבה. וחקרייא בחייכון אל תתנו דמי לו לקב"ה, למחוי איהו בשלהובין

חלופי גרמאות

ג דא ליליא. ד מוסיף איהו אתוקר.

שריפת קדשים

כי בהם יוצאת הי' מאויר שה"ס חסדים ונעשים אור שה"ס חכמה. אמנם חכמה זו שנגלית בישסו"ת הם מקבלים אותה מאו"א עלאין. וכל מקום שנוכרת חכמה בקו ימין, היא בחינת או"א עלאין. ובחינת החכמה שבקו שמאל היא בחינת ישסו"ת, הנבחנים לבינה, אלא שחזרה להיות חכמה, ולא חכמה ממש מטעם הנ"ל. וזכור כלל זה לכל המקומות, כי אי אפשר להזכיר את זה תמיד.

וז"ש, ואי איהו בור, אתמר ביה, אין בור ירא חטא, כי כל עוד שלא זכה לג"ר דקו שמאל, שה"ס הארת החכמה שבקו שמאל, המתגלה ביחד עם דינים קשים על רשעים החוטאים, אין לו יראה מלחטוא. כי אין יראת חטא באה, אלא מהסתכלות בדינים המתגלים על החוטאים, בעת גלוי הארת החכמה כנ"ל.

ואומר, (באות קמ"ו) בהוא זמנא שליט ע"ג גופיה דאיהו שותפו דנפש הבהמית וכו'. כי בעת שזוכה להשיג הג"ר, ויש לו נפש רוח נשמה מבחינת הויה דאלפין, או מתלכשים נר"ן האלו בנר"ן הבהמיים של האדם, ובגוף הבהמי שלו. שעל ידי התלבשות הזאת נכנעים נר"ן הבהמיים אל נר"ן הרוחניים, ונר"ן הרוחניים שולטים על הגוף ועל נר"ן הבהמיים ומהפכים אותם לקדושה. וזה אמרו, ועליה אתמר, יודע צדיק נפש בהמתו, שפירושו ששולט על נפש הבהמית שלו.

אמנם צריכים לדעת את ההפרש בין הגוף ונר"ן הבהמיים שלו לבין נר"ן הרוחניים הקדושים. הוא כי נר"ן דקדושה נמשכים מהויה דאלפין, שה"ס קו אמצעי ז"א, המיחד ימין ושמאל זכ"ז, באפן, שהימין נמשך ממעלה למטה, והארת חכמה שבשמאל תאיר ממטה למעלה בלבד, (כנ"ל בראשית א' דף ס' ד"ה נחלוקת). והגוף ונר"ן הבהמיים של האדם נמשכים מקליפת נוגה, המעורבת מטוב ורע. דהיינו שיש בהם מבחינת הטוב, הנמשך מיחוד דקו אמצעי כנ"ל בנר"ן הרוחניים, ויש בהם מבחינת הרע, שהוא הסטרא אחרא וכל הקליפות שאינם חפצים בתקון קו האמצעי, ודבוקים בקו שמאל בלבד, וכל חפצם הוא להמשיך הארת

הסולם

מאמר

שיזכה אח"כ גם לג"ר אשר החסד מתעלה להיות חכמה, ונמצא שיש לו חסד וגם חכמה שה"ס הי' שבתוך חסד, ואז הוא חסיד. ומאן דלית ביה חכמה וכו' ולא עם הארץ חסיד, כי חסרה לו הי' שבתוך חסד, שהיא חכמה. והוא נחשב משום זה לעם הארץ. ואי אית ביה הי' וכו' אתקרי גבור בתורה וירא חטא, וזה הוא מבחינת קו שמאל, שבהשגת מוחין דו"ק שקומתו הוא קומת גבורה, הוא נקרא גבור בתורה. ואם זכה אח"כ אל הג"ר דקו שמאל, אשר מדת הגבורה שלו מתעלה להיות בינה, הי' ראשונה דהויה, שה"ס הארת החכמה הנמשכת משמאל דבינה, הוא נקרא ירא חטא. והוא מטעם, כי אין הארת החכמה נמשכת מקו שמאל דבינה רק עם גילוי דינים קשים על הרשעים שהמשיכו החכמה מלמעלה למטה, (כנ"ל פקודי אות שע"ו, וצו אות קי"ד) והוא, כדי להטיל יראה ופחד, על אותם שרוצים להמשיך החכמה ממעלה למטה. הוא אדם שזכה להארת חכמה דשמאל הוא ירא חטא, שמתירא לחטוא ולהמשיך החכמה ממעלה למטה. שזה שורש האיסור של כל ס"ה לאוין.

וצריכים לדעת כאן את ההפרש בין החכמה שבקו ימין, שהוא סוד החסד שנתעלה לחכמה, לבין הארת החכמה שבקו שמאל, שה"ס הגבורה שנתעלה לבינה. כי החכמה דקו ימין היא בחינת או"א עלאין, שבעצמם הם חסדים מכוסים מחכמה, והם נקראים חכמה מב' טעמים, א', מפני שהם מלבישים על חכמה סתימאה דא"א. ב', שבעת שנגלה הארת החכמה בישסו"ת, הם מקבלים הארה זו מאו"א המלבישים לחכמה סתימאה, ונמצאים או"א עצם החכמה וישסו"ת מקבלים רק הארה. אבל גם אז, אע"פ שאו"א משפיעים הארת החכמה לישסו"ת היא רק בדרך העברה מחכמה סתימאה לישסו"ת. אבל באו"א עצמם אין החכמה מתלבשת בהם והם תמיד בחסדים מכוסים. וז"ס שאין הי' יוצאת מאויר דאו"א לעולם, (כנ"ל בראשית א' דף דנ"א ד"ה נחית) אלא ישסו"ת הם המקור לגילוי הארת החכמה, (דפרי"ך דף ל"ג ע"ב)

גז

רעיא מהימנא

ד'ר'ח'מו ד'ת'ח'וד'יה ד'ק"ש. ¹ ל'ק'י'מ'א ב'יה, א'ש ת'מ'יד ת'וק'ד ע'ל ה'מ'ז'ב'ת ל'א ת'כ'ב'ה. (ע"כ רעיא מהימנא) ¹

קנב תא תזי, אע"ג דקני אהרן מיתו ביהיא שעתא, יאות תהו בכמה גוונין. תדא, דלא תהו שעתא דקטרת, דהא קטרת לא סלקא, אלא בזמנין דייען, דכתיב ² ויהקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר. יואימתי בהטיבו את הנרות וגו' לאשפתחא שמן וקטרת פתדא. וכתוב ובהעלות אהרן את הנרות בין הערפים וקטירנה וגו'.

מסורת הזהר

(ח) (שמות ל) ויחי קל ציה. זהר חדש סה ט"א שניד. ה לקיימה. 1 בדפויי כתב ועוד אש תמיד תוקד וכו' כ"ח ב. 2 ל"ג ואימתי.

חלופי גרסאות

שריפת קדשים

בחינות הרע שבנוגה שבהם, עד שיהיו ראויים לגמר התקון.

ודע שהרעיא מהימנא מרמו לנו במאמר הזה, שאין הרשע מתתקן עד שיעברו עליו ג' גלגולים. שזסו"ה, הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. ג'גול ראשון. הוא בעם הארץ שזכה עכ"פ לעשות תשובה לפני מיתתו וכו' (כמבואר באות קל"ח ובהסולם באות קמ"ד ע"ש). שאז זוכה למיתוק הכלים שיהיו ראויים לקבל האורות דנפש רוח ונשמה. ג'גול שני, הוא אחר שכבר יש לו כלים הראויים לנפש רוח ונשמה, מתגלגל ועושה תשובה בחיים, וזוכה לקבל האורות דו"ק שהם נפש רוח, שקומתם היא חסד וגבורה. (כמבואר באות קמ"ה). ג'גול שלישי הוא שמתגלגל ועושה תשובה שלמה כראוי, ואז זוכה, שחסד וגבורה מתעלים לבחינת חכמה ובינה, ואז זוכה לבחינת נשמה. (כמבואר שם). ואלו ב' גלגולים האחרונים יכולים לבא בפעם א', כמו שמביא אותם הרעיא מהימנא ביהד, ולפעמים בזה אחר זה. וע"כ כתוב פעמים שלש עם גבר. אמנם אין הפירוש שהוא מוכרח לעשות תשובה בכל גלגול, אלא יכול להתגלגל אפילו מאה פעמים עד שיזכה לגלגול א', שהוא לעשות תשובה קודם מיתתו, וכל אלו נחשבים רק לגלגול א'. וכן יכול להתגלגל כמה פעמים עד שיזכה לקבל נפש רוח, וכל אלו נחשבים לגלגול ב'. וכן בגלגול ג'. (ע"כ רעיא מהימנא).

קנב תא תזי אע"ג וכו': בוא וראה, אע"פ שבני אהרן מתו באותה שעה, ולא הצילתם גדלות היום, צודק היה מכמה אפנים. א) שלא היתה שעת הקרבת הקטרת, כי קטרת אינה נקרבת רק בזמנים ידועים, דהיינו בבוקר

מאמר

הסולם

הארת החכמה שבשמאל ממעלה למטה, ולקלקל היחוד דקו האמצעי. וכיון שהרע דקליפת נוגה מעורב בגוף ונר"ן הבהמים של האדם, אינם יכולים להתתקן בשתא אלפי שני ולפיכך מוכרח האדם למות. כי אינם נתתקנים רק ע"י המשכת החכמה ממעלה למטה שתהיה בגמר התקון, ואז נאמר בלע המות לנצח. ועד אז נבחן שאין להם מזונות, דהיינו הקיום הראוי להם.

ובזמן שאדם משיג נר"ן הרוחניים מהויה דאלפין, או נכנע הרע שבנוגה המעורב בגוף ונר"ן הבהמיים של האדם, לבחינת הטוב שבנוגה שבהם, ואז מתלכשים נר"ע הרוחניים שבאדם בתוך נר"ע הבהמיים והגוף הבהמי של האדם. שהם כבר נכנעים לטוב שבהם והם כולו טוב, אע"פ שאין מקבלים מזונותיהם הראויים להם, מפני שנכנעים ומתבטלים אל הטוב.

וזה"ש, הה"ד וירדו בדגת הים וכו' שהם נר"ע הבהמיים של האדם. ובכל הארץ דא גופא עולם קמן. כי הם נכנעים אל הטוב שבנוגה, ואל נר"ע הרוחניים המלוכשים בהם. וזה"ש, בתר דאיהו צדיק, דהיינו שדבוק בקו האמצעי, ואינו ממשיך הארת חכמה שבשמאל אלא ממטה למעלה לא יהיב ליה שכר וכו' ולא מזונת לבעירן כי הגוף ונר"ע דבעירן, הם ניוונים רק ממעלה למטה, כמו הרע שבנוגה המעורב בהם, וכיון שהוא צדיק ודאי שאינו ממשיך להם כלום. דעני השוב כמת, איהו עם שכינתא בקביעו וכו' כי ה' אלקיך אש אובלח הוא, כי אחר שהצדיק קיבל על עצמו שלא לזון הגוף ונר"ע הבהמיים, והם בבחינת עני חשוב כמת, אז זוכה להשראת השכינה בקביעות, אשר השכינה שורפת את

(דפויי דף ל"ג ע"ב)

גה

צו

קנה וּבְזַמְנֵיךְ אֵלֶיךָ אֲתָקְרִיב, וְלֹא בְזַמְנֵי אֲחֵרָא, בַּר בְּזַמְנֵי דְמוֹתָנָא שְׂרִיָא בְּעֵלְמָא, כְּמָה דְאֶעְרַע דְכְתִיב ^ט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמִּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ וַגּוֹי. וּבְנֵי אֱהֲרֹן לֹא קָרִיבוּ בְשַׁעֲתָא דְשֶׁמֶן וּקְטֹרֶת מִשְׁתַּכְּחֵי פְתָדָא. **קנה** וְעוֹד דְדַחֲקוּ שַׁעֲתָא בְּחַיֵּי דְאַבוּהוֹן. וְעוֹד ^{יז} דְלֹא אֲנָסִיבוּ, וְהוּוּ פְגִימִין, ^{יח} דְמֵאן דְלֹא אֲנָסִיב, פְּגִים הוּא, וְלֹא הוּא כְּדָאי לְאֲשַׁתְּכָתָא בְּרַכָּאן בְּעֵלְמָא עַל דְדוּי, עַל דְּלֹא שְׂרִיָן, כִּי שׁ עַל דְדוּי לְאַחֲרִים. וְעוֹד, דְקָא תִנֵּן ^{יט} רְדוּי חֲמָרָא הוּוּ, וּבְגִין כֵּן, וְתַצָּא אֵשׁ מִלְּפָנַי ^כ וְתֹאכַל אוֹתָם וַגּוֹי. דְקָא קְטֹרֶת חֲבִיב הוּא מִכְּלָא, וְתַדְוּוּתָא דְעֵלְאִין וְתַפְאִין, וְכְתִיב ^{כא} שֶׁמֶן וּקְטֹרֶת יִשְׁמַח לָב. רַעִיא מְהִימְנָא

קנה ^{כב} לֵית מְצוּרַע אֶלָּא הֵהוּא דְאֲתַעְבִּיד ^{כג} בְּזַבּוּתָא. דְחֲמֵשׁ דְמִים אֵינּוּן דְדָם נְדָה מְסָאֲבִין, דְאֵינּוּן בְּלָהוּ דָם טָמֵא. וְהִי דְמִין דְכִיָּין. וּמֵאן דְאֶעְבֵּר עַלְיָהּ, כְּאֵלוּ אֶעְבֵּר עַל עֶשֶׂר דְבֵרוֹת, דְאֵינּוּן כִּלְל תְּרִי"ג פְּקוּדִין. **קנה** וְשִׁפְתָהּ יִצְהַר אֵיחֵי מְלָא מוּמִין. וּבְגִין דָּא, ^{כד} כָּל אֲשֶׁר בּוּ מוּם לֹא יִקְרַב. וּבְגִין דָּא, כְּתָנָא לֹא תְהֵא צְרִיךְ ^{כה} לְקַרְבָּא לְגַבֵּי מֵאן דְאֵית בֵּיה מוּמָא,

מסורת הזהר (במדרש יז) וירא מ צ"ג. (משלי כז) לעיל אות פה צ"א. (ויקרא כא) פקודי קר צ"ק.

חלופי גרסאות ח בזנות. ט למהוי ול"ג לקרבא לגבי מאן דאית. י מאן דאית לגביה מומא.

דרך אמת ל) שלא היו נשואים. מן שהיו שבעים משתיים יין והוא שכרות.

המולם בעולם על ידו, כי הברכות אינן שורות עליו, וכל שכן שאינן נמשכות על ידו לאחרים. ועוד הרי למדנו, שתווי יין היו. ומשום זה, ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וַגּוֹי. כי קטרת חביבה היא מכל הקרבנות, והיא שמחת עליונים ותחתונים. וכתוב, שמן וקטרת ישמח לָב.

מאמר בבוקר ובערב, שכתוב, והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר ובערב. ומתי. בהטיבו את הנרות וַגּוֹי. כדי שימצא שמן וקטרת ביחד. וכתוב ובהעלות אהרן את הנרות וַגּוֹי. **קנה** וּבְזַמְנֵיךְ אֵלֶיךָ אֲתָקְרִיב וכו': ובזמנים אלו בבקר ובערב, נקרכת הקטרת, ולא בזמן אחר. תוך בזמן שמגפה שורה בעולם, שאז נקרכת גם שלא בזמנה. כמו שקרה, שכתוב, ויאמר משה אל אהרן קח את המחתה ותן עליה אש וַגּוֹי. ובני אהרן לא הקריבו בשעה ששמן וקטרת נמצאים יחד, דהיינו בבקר או בערב, שדומו על יחוד חכמה ובינה, כי שמן הוא חכמה וקטרת היא בינה. וע"כ מתו. **קנה** וְעוֹד דְדַחֲקוּ שַׁעֲתָא וכו': ועוד, שהיו דוחקים את השעה להקריב קטרת בחיי אביהם, שלא הותר להקריב קטרת לשום אדם בחייו, כמ"ש להלן (פ' אחרי אות ט"ו). ועוד שלא היו נשואים, והיו פגומים, כי מי שלא נשא אשה הוא פגום, ואינו ראוי שתמצאנה ברכות (דפו"י דף ל"ג ע"ב *) דף ל"ד ע"א (** דף ל"ג ע"ב)

רַעִיא מְהִימְנָא

רעיא מדימנא

נב

מְכַל מוּמִין דְּעֵלְמָא. בְּגִין דְּמִטְרוּנִיתָא אֲתָמַר בְּהּ, כִּי בְּלָךְ יָפֵה רַעֲיָתִי וּמוּם אִין בְּךָ, הִכִּי לֹא צְרִיךְ לְקַרְבָּא לְגַבְהָ מֵאֵן דְּאִית בֵּיהּ מוּם, וְאוּף הִכִּי לֹא צְרִיךְ לְמַקְרַב כִּי לְגַבְהָ זֶר וְהַזֶּר הַקָּרֵב יוּמַת, וְהַיִּינוּ מִמְּזוּר, מוּ"ם זֶר. מוּם נוֹקְבָא, זֶר זָכֵר. וּבְגִיד מְנִי, וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדַת טוּמְאַתָּה לֹא תִקְרַב וְעַל אֵינוֹן דְּקָרִיבִין לָהּ, כְּתִיב בְּהוֹן וַיִּקְרָבוּ לִפְנֵי יי' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אוֹתָם וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יי'. וְתֹאכַל אוֹתָם וַיָּמוּתוּ.

קנז וְקָרְבַן דְּאֵינוֹן אֵינוֹן, יי' בְּאִישׁ, ה' בְּאִשָּׁה, ו' בְּבֵן חֲתָן, ה' בְּכֵלָה. זִפְאָה אִיהוּ מֵאֵן דְּאִקְרִיב אֲתוּוֹן דִּידוֹ"ד, בֵּיהּ וּבְאֲתָתִיָּהּ וּבְכַרְתִּיָּהּ, בְּקִדוּשָׁה וּבְכַרְכָּה בְּנִקְיֵי בְּעֵנָהּ וּבְכַשְׁת פְּנִים בְּכָל מִדּוֹת טְבִין דְּכְתִיבִין עַל מְאָרֵי מִתְנִיתִין.

קנח וּמִתְחַמְמִין בְּאִשִּׁין קְדִישִׁין, דְּאִישׁ וְאִשָּׁה דְּאֵינוֹן אֵשׁ, עוֹלָה וַיִּוֹרֵד, אֵשׁ קֹדֶשׁ דְּעֵצֵי הַמַּעְרָכָה, דְּאֵינוֹן עֵצֵי הַקֹּדֶשׁ אֲכָרִין קְדִישִׁין, וְאֵשׁ שֶׁל גְבוּהָ נְחִית, דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים, וּבְגִין תְּרִין אִשִּׁין אֵלִין אָמַר נְבִיא, כִּי בְּאוּרִים כְּבָדוּ יי'. דְּאֵינוֹן אִשִּׁין דְּשְׂכִינְתָא, דְּכָה כְּתִיב כִּי יי' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה הוּא.

קנט וְאֵינוֹן אֵשׁ עֲלָאָה כִּסָּא רַחֲמִים. אֵשׁ תִּתָּאָה כִּסָּא דִּין. וְאֵינוֹן בֵּינָה וּמַלְכוּת מַלְכוּת אֵשׁ עוֹלָה. בֵּינָה אֵשׁ יוֹרֵד. יְהִי"ה, עֲמוּדָא דְּאִמְצְעִיתָא, אַחִיד בְּתַרְוֵיהוּ. בֵּינָה יְהו"ו ה' מַלְכוּת.

חלופי גרסאות

כ לגביה; לגבי. ל דקריב; דקרי. מ בבדיה. נ והיינו. ס ליג מלכות; אש עולה מלכות. ע ליג אש.

מסורת הזהר

ק (שיר ד) לעיל אות לא צ"מ. מ (במדבר ג) תקוני זהר תסי' קג: 1) (ויקרא יח) בשלה קא צ"ע. ס (ישעיה כח) חלק ג' רכז: תקוני זהר בהקדמה יא. תליצ עז: זהר חדש עט ט"א שלי"ה שמה"ט ט"ב ש"ה. ט (דברים ד) לעיל אות קמט צ"ד.

הפוסקים

תרין אשין
פנים ובכל מדות טובות הכתובים על ידי בעלי המשנה.
קנח ומתחממין באשין קדישין וכו': ומתחממים באשות קדושות דאיש ואשה, שה"ס י"ה כנ"ל, שהם אש עולה ויורדת, כי אש הנקבה היא עולה ממטה למעלה, ואש הזכר יורדת ממעלה למטה. אש קודש של עצי המערכה, שהם עצי הקדש, האברים הקדושים, ואש של גבוה יורדת, שהיא קדש קדשים, ובשביל שתי אשות אלו, אמר הנביא, באורים כבדו ה', שהם האשות של השכינה, שבה כתוב, כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא.
קנט וְאֵינוֹן אֵשׁ עֲלָאָה וכו': והרע"מ מפרש דבריו, ואומר שאלו ב' אשות הנ"ל, הם, אש עליון שהוא כסא הרחמים, ואש תחתון שהוא כסא דין, שהם, בינה שה"ס הרחמים, ומלכות שה"ס דין. מלכות היא אש עולה ממטה למעלה, בינה היא אש יורדת ממעלה למטה

מאמר
שהמטרוניתא, שהיא המלכות, נאמר בה, כלך יפה רעיתי ומום אין בך, וכך אין צריך לקרב אליה מי שיש בו מום. ואף כך, לא צריך לקרב אליה זר, והזר הקרב יומת. והיינו סוד סמזר, שהוא אותיות מום זר, שהם דכר ונוקבא דקליפות. מום, היא הנקבה, זר הוא הזכר. ומשום זה צוה ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב. ועל אותם שקרבו אליה, דהיינו נדב ואביהוא, כתוב בהם, ויקרבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אותם ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימותו.
קנז וְקָרְבַן דְּאֵינוֹן אֵינוֹן וכו': וקרבן האותיות, דהיינו יחוד אותיות השם, הוא, יי' באיש, ה' באשה, שהם סוד אר"א, ו' בכך, חתן, שה"ס ז"א, ה' בכלה, שה"ס המלכות. אשרי הוא מי שמיחד ומקרב האותיות דהוי"ה, בו ובאשתו, כנגד יי"ה, ובכנו ובכתו, כנגד וי"ה, בקדושה ובברכה בטהרה בעונה ובבושת (דפו"י דף ליג ע"ב *) דף ל"ד ע"א)

רעיא מהימנא

ס

קס) תפארת כד אחיד לון, שרנא עליה חקמה, דביה כ"ח מ"ה. פ מ"ה:
איהו יו"ד ה"א גא"ו ה"א. פח דיליה, יו"ד גא"ו דל"ת. ה"א אל"ף. גא"ו אל"ף
גא"ו. ה"א אל"ף. וכלהו מ"ב אתנון, משתפתין כב"ג ובאתתיה ובכנוי, ובגין
דא לית ב"ג שלים, אלא בכנ ובת.

קסא) ומאן דלית ליה בן דאיהו ו', אסתלק י' מיניה. ומאן דלית ליה
בת, דאיהי ה', אסתלק ה' עלאה, דאיהי אם, מן בת זוגיה. דאתנון לא שרנין
דא בלא דא. וכג"ד, באיש ואשה בן ובת, דאתעבידו פדקא גא"ו, שרנא עליהו
יה"ו, ואתקריאו ובנים לקודשא ב"ה. הדא הוא דכתיב פ בנים אתם לידן"ד
אלהיכם. (ע"כ רעיא מהימנא).

קסב) זאת משחת אהרן ומשחת בניו. רבי יוסי אמר, זאת ודאי משיחותא
דאהרן. דהא אהרן אתמשח, ונאיתי ממשח רבות עלאה מעילא, ונגיד ליה
לתתא. ועל גא דאהרן אתמשח, ממשיתתא קדישא לאתברכא, ועל דא זאת
משחת אהרן ומשחת בניו ודאי.

קסג) רבי יהודה פתח, ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי
מה יש לך בפית. מהכא אוליפנא, דלית ברכתא שרנא בפתורא ריקנא, ועל מלה

חלופי גרסאות

פ דאיהו וליג מ"ה. צ ליג מיניה. ק דאיהו ה'; לית ליה
ה' דאיהו בת. ר ליג מן בניס עד בניס. ט ליג ואיתו.
ת משיחותא.

מסורת הזהר

(פ) (דברים יד) לך נג צ"ב. (צ) (ויקרא ז) חלק ג' כד.
(ק) (מ"ב ד) לך צא צ"ה.

זאת משחת אהרן

לו בן, שהוא ו' דהויה, מסתלקת ממנו י'
דהויה. ומי שאין לו בת, שהיא ה' אחרונה דהויה,
מסתלקת ממנו ה' עליונה, שהיא האם של
בת זוגו, כי האותיות אינן שורות זו בלי זו.
ומשום זה, באיש ואשה בן ובת, שנעשו
כראוי, שורה עליהם הויה, ונקראים, בנים
אתם לה' אלקיכם. (ע"כ רעיא מהימנא).

קסב) זאת משחת אהרן ומשחת בניו:
ר' יוסי אמר, זאת שהיא המלכות, היא ודאי
המשחה של אהרן, כי אהרן נמשח מחכמה,
והביא משמן המשחה העליון מלמעלה שהוא
חכמה, והמשיכו למטה אל המלכות. וע"י אהרן
נמשחה המלכות, ממשחת קדש להתברך. וע"כ
נאמר, זאת משחת אהרן ומשחת בניו. ודאי.

קסג) רבי יהודה פתח וכו': רי"פ,
ויאמר אליה אלישע מה אעשה לך הגידי לי
מה יש לך בבית. מכאן למדנו, שאין הברכה
שורה בשולחן ריק, ועל דבר ריק. ותאמר
אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוך שמן. אמר
לה, אלישע, ודאי הוא עזרת הנס מה שיש
לך

הסולם

מאמר

למטה. הויה"ה שהוא עמוד האמצעי. ת"ת,
אחוז בשתיהן, וע"כ אש עליון ה"ס יה"ו, ש"ה
ה"ס בינה, והו' הוא ת"ת האחוז בה. ואש
תחתון ה"ס ה' אחרונה מלכות.

קס) תפארת כד אחיד וכו': תפארת
כשנאחו בהן, בב' אשות הנ"ל בינה ומלכות,
שורה עליו חכמה שבו אותיות כ"ה מ"ה.
מ"ה, היא יוד הא ואו הא, שבגימטריא מ"ה.
כ"ה שלו, ה"ס מילוי המילוי של הויה דאלפין,
כוה: יו"ד, וא"ו, דל"ת. ה"א, אלף. ואו, אלף,
ואו. הא, אלף. ועם ד' אותיות הויה פשוטים
בלי מילוי, הם ביחד מ"ב. דהיינו ד' אותיות
הויה בלי מילוי, ועשר אותיות של הויה
במילוי, וכ"ח אותיות של הויה במילוי המילוי.
וכל מ"ב אותיות אלו נמצאות באדם, ובאשתו,
ובכניו, שה"ס ד' אותיות הויה, (כנ"ל אות
קנ"ז) אשר עם סוד המילוי, ועם מילוי המילוי
הם מ"ב אותיות. ומשום זה אין האדם שלם,
אלא בכנ ובת.

קסא) ומאן דלית ליה וכו': ומי שאין
(דפו"י דף ל"ד ע"א)

סא

צו

ריקנית. ותאמר אין לשפחתך כל בבית כי אם אסוף שמן. אמר לה, ודאי סיועא דניסא הוא, דהא ודאי באתריה הוא, ומתמן ברכאן נפקין ושריין. מה פתיב הם מגישים אליה והיא מוצקת. והיא מוצקת סתם.

קסד) רבי יוסי אמר, ויעמוד השמן, כמה דאוקמוה, דכתיב בברך בן שמן. וכתיב ששמן תורק שמה, לאחואה דהא מהאי שמן, נגידין ברכאן על ידא דכהנא, וכהנא נגיד להו לתתא, ונאמשח להאי זאת, הה"ד זאת משחת אהרן ומשחת בניו, וכתיב כששמן הטוב על הראש והא אתמר.

קסה) קח את אהרן ואת בניו אתו ואת הבגדים. רבי חייא פתח בפי עמך מקור חיים באורף נראה אור. פי עמך מקור חיים, דא שמן עלאה, דנגיד ולא פסיק לעלמין, דשריא בגו חכמה עלאה דכלא, הה"ד פי עמך, עמך שריא, ולא מתפרשא מנה לעלמין, בתביבותא דכלא. מקור חיים, בגין דהיא מקורא ומבוועא דחיים, לאפקא חיים לאילנא עלאה, ולאדלקא בוצינין. וע"ד ההוא אילנא אקרי עץ חיים, אילנא דנטיע ונאשתרשא בגין ההוא מקורא דחיים.

קסו) וע"ד באורף נראה אור. באורף: דא אור דגניו לצדיקיא לזמנא

חלופי גרסאות

א כ"ג בד"ז; מוסף ותעמוד מבני ליה אלא ויעמוד ודאי בקמא לאנגרא ברכאן השמן כמה. ב ואתמשך. ג ל"ג אקרי ד דמים.

מסורת הזהר

ד (ישעיה ה) לך כמו צ"ב. ש) (שיר א) וירא ז צ"א. ט) (תהלים קלג) לך צב צ"א. א) (ויקרא ח) זהר חדש צא ט"ב שכ"ד. ב) (תהלים לו) חלק גי קא.

דרך אמת נן נרות האצילות העליונות.

כי עמך מקור חיים

הסולם

מאמר

ואת בניו אתו ואת הבגדים. ר' חייא פתח, כי עמך מקור חיים באורף נראה אור. כי עמך מקור חיים, זה הוא שמן העליון הנמשך ואינו נפסק לעולם, שהוא שורה בתוך חכמה העליונה על הכל. ז"ש כי עמך, ששורה עמך באהבה שעל הכל, ואינו נפרד ממך לעולם, מקור חיים, שהיא בינה, כי חכמה ובינה הם דבוקים יחד בזוג שאינו נפסק לעולם. ונקראת הבינה מקור חיים, משום שהיא המקור והמבוע של החיים, שהוא השפעת החכמה שנקרא חיים, להוציא החיים, מן החכמה, בשביל האילן העליון, שהוא ז"א, ולהדליק הנרות של המלכות. וע"כ האילן ההוא, ז"א נקרא עץ החיים. שהוא אילן הנטוע ונשרש במקור החיים ההוא, שהוא בינה.

לך שמן, שהוא דומן על חכמה, כי ודאי במקומו הוא, במקום החכמה, שמשם יוצאות הברכות ושורות למטה. מה כתוב, הם מגישים אליה והיא מוצקת. שנאמר והיא מוצקת סתם, שלא נזכר מי מוצקת, כי טובב על החכמה.

קסד) ר' יוסי אמר וכו': ר"א, ויעמוד השמן, היינו כמו שהעמידו, שכתוב בקרן בן שמן. שקור פירושו מלכות, ושמן הוא חכמה. וכתוב, שמן תורק שמה, שפירושו שהשמן שהוא חכמה משפיע לשמן שהוא מלכות. להראות שמשמן הזה, שהוא חכמה, נמשכות ברכות על ידי הכהן, והכהן ממשיך אותו למטה, ומושח לזאת הזו שהיא המלכות. ז"ש, זאת משחת אהרן ומשחת בניו. שפירושו שזאת שהיא מלכות היא נמשחה על ידי אהרן, שהוא המשיך השמן מחכמה. וכתוב, כשמן הטוב על הראש וגו' הרי שהשמן נמשך על ראש אהרן. והיא ממשיכה למלכות. והרי למדנו.

קסה) קח את אהרן וגו': קח את אהרן (דברי דף ל"ד ע"א)

קסו) וע"ד דא באורף וכו': ועל כן, באורף נראה אור. באורף, זה הוא האור הגנוז לצדיקים לעתיד לבא. שכתוב וירא אלקים את האור כי טוב. ומאותו האור עתידים ישראל להאיר לעולם הבא.

ד"א

צו

סב

דָּאָתִי, דְּכַתִּיב * וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב. וּמִהֲהוּא נִהְיָו זְמִינִן יִשְׁרָאֵל
לְאַנְהָרָא * לְעֵלְמָא דְּאָתִי.

קסז ד"א כי עמך מקור חיים וגו', דא קב"ה, דאיהו אילנא עלאה
במציעות גנתא, דאחיד לכל סטרין. מ"ט. בגין דאחיד ביה "ההוא מקור חיים,
ואעטר ליה בעטרין עלאין סתרינה דגנתא. באימא דמעטרא ילכרה על כלא,
הדא הוא דכתיב, "צאינה וראינה בנות ציון וגו'. ובג"כ כי עמך מקור חיים,
וע"ד באורך נראה אור.

קסח רבי יצחק אמר, כי עמך מקור חיים, דא כהן גדול לעילא, לקבליה
כהן גדול לתתא. בגין כהן, אנגיד כהנא משח רבות עלאה קדישא לתתא, ואדליק
בוצינין לעילא. דכהן גדול שלים בשלימו דו' יומין עלאין, ולא תעטרא על כלא.

קסט לקבל דא ז' ימי מלואים, לכהנא דלתתא, לאשתפתא כלא כגוונא
דלעילא. וע"ד ימי מלואים אקרונ: יומי אשלמותא. בגין "דישתלים כהנא
בשאר יומין אחרנין, לאשלמא ז' כהנא. ואלין ימי מלואים אקרונ, בגין דאתארתן
שאר אחרנין ביה. מאי קא מיירי. דכד כהנא אתער, כל שאר אחרנין "מתערין
עמיה.

קע ובג"כ כתיב ומפתח אהל מועד וגו', עד יום מלאת וגו'. ז' יומין

חלופי גרמאות

ה בההוא. ו לבייה. ז ליג מן מלואים עד מלואים.
ח דאשתלים; דישלים. ט אתערין.

מסורת הזהר

ג (בראשית א) ב"א נ צ"א. ד (שיר ג) וארא ב צ"ו.

כי עמך מקור חיים

שהוא חסד, שלם בשלמות ז' ימים העליונים,
שהם חג"ת נהי"מ, להתעטר על כל הספירות.
כי החסד כולל בתוכו כל ז' הספירות.

קסט "קב"ה דא ז' וכו': כנגד זה,
שלמעלה, יש ז' ימי מילואים הכהן שלמטה
בעולם הזה, כדי שימצא הכל כעין שלמעלה.
וע"כ נקראים ימי מילואים, שפירושו ימי
ההשלמה, כדי שיושלם הכהן, שהוא כנגד חסד,
בשאר ימים אחרים, של ז' הספירות, כדי
להשלים שבע ספירות בחד. וע"כ נקראים אלו
ימי מילואים, משום ששאר ספירות האחרות
נתאחדו בו. שואל, מה זאת אומרת. ומשיב
שהפירוש הוא, שאם הכהן נתעורר להשפיע
מתעוררת עמו גם שאר ספירות האחרות
להשפיע, מתוך שהן התאחדו עמו יחד.

קע ובג"כ כתיב ומפתח וגו': ומשום
זה כתוב, ומפתח אהל מועד וגו' עד יום מלאת
וגו', ז' ימים ודאי, כדי להשלים ז' ספירות,
או מתעטר הכהן למטה לגמרי כעין שלמעלה,
כדי שבשעה שהכהן שלמטה יתעורר, יתעורר
על

הסולם

מאמר

קסז ד"א, כי עמך וגו': פירוש אחר.
כי עמך מקור חיים וגו'. זהו הקב"ה, שהוא
אילן העליון. ז"א, באמצע הגן, שהוא מלכות,
הכולל כל הצדדים, הכולל ימין ושמאל. מהו
הטעם. הוא, משום שאחוז בו מקור חיים
ההוא. שהוא בינה, ומעטרהו בעטרות עליונות
מסביב הגן, כי הגן, שהוא המלכות, מלבשת
את ז"א ומסבבת אותו, ואז ז"א מקבל המוחין
דג"ר שה"ס עטרות, מבינה. שהיא כמו אם
המעטרת את בנה על הכל. ז"ש צאינה וראינה
בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו
אמו. ועל זה נאמר כי עמך מקור חיים. ועל
זה, באורך נראה אור.

קסח ר' יצחק אמר וכו': רי"א, כי
עמך מקור חיים, זהו הכהן הגדול למעלה,
שהוא חסד דז"א, וכנגדו הוא הכהן הגדול
למטה, בעולם הזה, וע"כ ממשיך הכהן שהוא
חסד שמן המשחה העליון הקדוש, שהוא חכמה,
למטה, אל המלכות, ומדליק הנרות שלמעלה,
שהם ז' הספירות חג"ת נהי"מ, כי כהן הגדול,

(דפו"י דף ל"ד ע"א *) דף ל"ד ע"ב

סג

צו

ובאי, פדין אתעטר פהנא לתתא בכלא, פגוונא דלעילא. בגין דכשעתא דכהנא דלתתא אתער, כלא יתערון על ידיה לעילא, וישתכחון ברקאן לעילא ותתא.

קעג רבי אבא אמר, מאי שנא דמשח משה לאהרן. אלא, בגין דאיהו ברא דההוא אתר מקורא דחיי. וכתוב מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ומשה שמש כל אינון זי ימי מלואין, לאשראה כלא עמיה דאהרן.

קעג רבי חזקיה הוה יתיב קמי דרבי אלעזר, א"ל, כמה נהורין אתבריאו עד לא אברי עלמא. א"ל זי. ואלין אינון: אור תורה. אור גיהנם. אור גן עדן. אור כסא הכבוד. אור בית המקדש. אור תשובה. אורו של משיח. ואלין אתבריאו עד לא אתברי עלמא. זי נהורין בוצינין אתאחדו ביה באהרן, והוא אדליק בוצינין מעילא לתתא.

קעג ר' אלעזר פתח מכל הנה מן העפר והכל שב אל העפר. הא תנינן, הכל הנה מן העפר, אפילו גלגל חמה. מאן העפר. ההוא דשרקא תחות פורסי יקרא קדישא.

חלופי גרמאות

י אחיד בההוא; ברא לההוא; ברא ליה לההוא.

מסורת הזהר

ה (ישעיה סג) ב"א קצו צ"ב. ו (קהלת ג) ויחי רסו צ"א.

הכל היה מן העפר

הסולם

מאמר

היה יושב לפני ר' אלעזר. אמר לו, כמה אורות נבראו מטרם שנברא העולם. אמר לו, שבעה, ואלו הם, אור תורה, אור גיהנם, אור גן עדן, אור כסא הכבוד, אור בית המקדש, אור תשובה, ואור המשיח. שה"ס ז' ספירות דבריאה חג"ת נהי"ת. ואלו נבראו מטרם שנברא העולם. שבעה אורות ונרות, דהיינו ז"ס, נתאחדו בו, באהרן, והוא הדליק את הנרות, והמשיך מז' נרות שלמעלה לז' נרות שלמטה.

מאמר הכל היה מן העפר

קעג) ר' אלעזר פתח וכו': רא"פ, הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר. הנה למדנו, הכל היה מן העפר ואפילו גלגל חמה. מה הוא העפר. הוא אותו העפר השורה תחת כסא הכבוד הקדוש. שהוא בינה.

פירוש. שהוקשה לו לר' אלעזר, מה שלמדנו, הכל היה מן העפר, שהוא מלכות, ואפילו גלגל חמה, הרומז על הת"ת, הלא להיפך הוא, שהמלכות נאצלת מת"ת. ועל זה משיב, שהכונה היא על המלכות שבבינה, שהיא למעלה מת"ת, וממנה היה הכל, ואפילו גלגל חמה, שהוא ת"ת.

בספרא

על ידו הכל למעלה, כל ז"ס, ותמצאנה הברכות למעלה ולמטה.

קעא) ר' אבא אמר וכו': רא"א, מה השינוי שמושה שהוא ת"ת, משח את אהרן שהוא חסד, הגבוה מת"ת. ומשיב, אלא משום שהוא בן לאותו מקום שהוא מקור החיים, שהוא בינה, וכתוב מוליך לימין משה זרוע תפארתו. ומשה שימש כל אלו ז' ימי מילואים להשרות הכל עם אהרן.

פירוש. משה הוא בן הבינה, שה"ס דעת, דהיינו ת"ת שעלה והכריע בין ב' קוין של הבינה ונעשה שם סוד הדעת, ויחד אותם זה בזה, והאירם, שמשום זה, כיון דתלת מחד נפקי, שיצאו ג' קוין בבינה, חב"ד, חד בתלת קיימא, יצאו ג' קוין ונתפשטו גם בת"ת, שהם חג"ת, (כנ"ל ב"א דף רפ"ז ד"ה תלת) ונמצא שמושה שה"ס בן הבינה, דהיינו דעת, הוא גבוה מן החסד, שהחסד הוא התפשטות שלו, שהוא נקרא ימין משה, דהיינו הקו ימין שלו. כמ"ש מוליך לימין משה וגו'. וע"כ שימש משה בדי ימי מילואים, כדי להשרות הז' ספירות, מן הדעת, על אהרן.

קעב) ר' חזקיה הוה יתיב וכו': ר"ח

(דפו"י דף ל"ד ע"ב)

סד

צו

קענד בספרא דבי רב ייסא סבא, הכל הנה מן העפר, אתר דכניש לכלא, מלמד, דנפקו שבילין להאי סטרא ולהאי סטרא, ואתכנשו לאנהרא, כעפרא דא דזנקין לה לכל עבר. וע"ד הכל הנה מן העפר, והכל שב אל העפר ודאי.

קעה אלא מן העפר, דבי מקדשא קדישא. והאי עפר מעפרא עלאה, כד"א "ועפרות זהב לו. כמה דאשתפח עובדא לתתא, הכי נמי הוא לעילא כגוונא דא. ואוקימנא, עפר, עפר דבי מקדשא. דעלמא דא בה' אתברי. וע"ד, אפילו גלגל חמה. כמה דאת אמר, אלה תולדות השמים והארץ בהבראם, בה' בראם. וכגיני כן, הכל הנה מן העפר. מאן עפר. שהוא דשרי תחות כורסי יקרא קדישא.

קעו כתיב "כלך יפה רעיתי ומום אין כן. כלך יפה רעיתי, דא כנסת

מסורת הזהר

(ז) (איוב כח) מקן לה צ"ר. ח) (שיר ד) לעיל אות לא צ"מ.

חלופי גרסאות

כ ל"ג מן כמה עד מאן.

מאמר

הסולם

הכל היה מן העפר

וכמו שהמלכות קבלה צורת הבינה כך קבלה הבינה את צורת המלכות. וז"ש, והאי עפר, מעפרא עלאה הוא שעפר הזה קבל צורתו מעפרא עלאה, דהיינו מבינה, כמה דאשתכח עובדא לתתא, כמו שנמצאת פעולת שיתוף של המלכות בבינה למטה, במלכות, דהיינו שקיבלה צורת בינה, הכי נמי הוא לעילא כגוונא דא, כן ישנה פעולת השתוף למעלה בבינה כעין זה, שגם הבינה קבלה צורת המלכות. ופעולת השתוף, הן במלכות והן בבינה נקראת עפר. ועל כן, ואוקימנא, עפר, פירושו עפר דבי מקדשא, שפירושו, פעולת השיתוף של מלכות ובינה זו בזו. שזה סוד, דעלמא דא בה' אתברי שהכונה היא על פעולת השיתוף של המלכות בבינה, הנקראת ד' שמשם נברא העולם, כי אם לא היתה פעולה זו לא היה יכול העולם להתקיים (כמ"ש לעיל ב"א דף ד' ד"ה וכבוד) שז"ס בה' בראם, ועל דא אפילו גלגל חמה, כי גם התפארת המרומז בגלגל החמה, יצא מפעולת השיתוף הזאת. הרי, מאן עפר, הוא דשאר תחות כורסי יקרא קדישא, שהיא בינה הנקראת כסא אל החכמה. באפן, שגם ר' ייסא סבר שהיא בינה, אלא מה שאמר שהיא מלכות, כונתו צורת המלכות שקבלה הבינה. כי כונתו היא בעיקר על פעולת השיתוף שבמלכות מבינה. שהוא ה' דהבראם, ששורש זה הוא בינה.

קעו) כתיב כלך יפה וגו': כתוב, כלך יפה רעיתי ומום אין כן. כלך יפה רעיתי, זו כנסת ישראל. שהיא המלכות, ומום אין

כך

(דפו"י דף ל"ד ע"ב)

סה

צו

ישראל. ומום אין בך, אלו סנהדרין דאינון לקביל שבועין ותריין שמהן. ע' נפש דנחתו עם יעקב, וקודשא בריך הוא על פלא. ועל דא אין בודקין מן הסנהדרין ולמעלה.

קעז תנן, פתיב * ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש. מאן ממלכת כהנים. כד"א, זאת משחת אהרן ומשחת בניו, דכד אתברכא כנסת ישראל על ידא דכהני, י פדין אתקרי על * שמהיון, הה"ד ממלכת כהנים.

קעח ר"ש אומר, תא חזי, ומלכות כהנים לא אקרי, אלא ממלכת, * דאמלכו לה כהני, ועבדו לה גבירתא על פלא. אבל * מלכות כהנים לא אקרי, דהא מן השמים אקרי מלכות, מלכות שמים ודאי. והכא ממלכת, כד"א דכהני אמלכו לה, ומתבראן לה במלכא, וכדין היא ממלכת, על כל גווי מלכא. ממלכת על כל ויגי מלכא. * ממלכת בעלאי ותתאי. ממלכת על כל עלמא.

קעט ר' יוסי אומר, פתיב * ואגדתו על ארץ יסדה. ואגדתו: פד * אודווג מלכא * לקבלה, בכל אינון עטרין קדישין, בכנופיא חד, כדין ואגדתו פתיב.

קפ רבי יצחק אומר, ואגדתו: כד"א, * ולקחתם אגדת אזור. מאי קא

חלופי גרסאות

ל ל"ג מן כדן עד ועבדו לה, באמצע אות קע"ח.
ח שמהן, ו ממלכת. ח דא מלכות ול"ג לה; דאז מלכו.
ע ממלכת. פ לקבלא לכל.

מסורת הזהר

(שמות יט) משפטים קנט צ"ת. י (עמוס ט) זהר חדש
עו ט"ב ש"מ. כ (שמות יב) נח ל צ"ב.

דרך אמת. ס כשמזווג המלך ית' ית' לשכנתו ית' ביהוד כל נצוצי האצילות שהם עטרות קדושים אוי הם כלם אגודה אחת ביהוד אמתי בלי פירוד.

ואגדתו על ארץ יסדה

מן השמים, שהם ז"א, היא נקראת מלכות, דהיינו מלכות שמים ודאי, וכאן נקראת **ממלכת**, שהוא כמו שאתה אומר, שהכהנים המליכו אותה וחיברו אותה במלך, ב"א, ואז כשנתחברה עם ז"א. היא ממלכת על כל אוצרות המלך, ממלכת על כל נשק המלך, ממלכת בעליונים ובתחתונים, ממלכת על כל העולם.

קעט) ר' יוסי אומר וכו': ר"א, כתוב ואגדתו על ארץ יסדה. **ואגדתו**, היינו כשמזווג המלך, שהוא ז"א, כנגדה, כנגד המלכות שנקראת ארץ, בכל אלו עטרות הקדושות בקיבוץ אחד, דהיינו שג' מוחין חב"ד שלו הנקראים עטרות מתאגדים יחד בסוד ג' קוין, אז כתוב, **ואגדתו**. ושיעור הכתוב, שאגדתו, שהם ג' מוחין שלו, על ארץ יסדה, הוא משפיע אל המלכות שנקראת ארץ.

קפ) ר' יצחק אומר, וכו': ר"א, ואגדתו, הוא כמו שאתה אומר, ולקחתם אגדת אזור. שואל מה זאת אומרת. ומשיב, כי כשמתחברים ז"א ומלכות יחד, והמלכות מתברכת

הסולם

מאמר

בך, אלו הם הסנהדרין, שהם כנגד ע"ב שמות שבמלכות (כמ"ש לעיל וירא דף ע"ח ד"ה אליו) ועיקרם הוא ע', בסוד ע' סנהדרין ושני עדים. וכנגד שבעים נפש שירדו עם יעקב, והקב"ה על כולם, שהם ע"ב. וע"כ אין בודקין אחר מוחין מסנהדרין ולמעלה.

קעז) **תנן כתיב ואתם וכו'**: למדנו. כתוב ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש. מהו ממלכת כהנים. הוא, כש"א זאת משחת אהרן ומשחת בניו. שפירושו, שזאת שהיא המלכות נמשחה מאהרן (כנ"ל אות קס"ב) כי כשנתברכה כנסת ישראל, שהיא המלכות, על ידי הכהנים, אז היא נקראת על שם, ז"ש, ממלכת כהנים.

קעת) **רבי שמעון אומר וכו'**: רש"א, בוא וראה, אינה נקראת מלכות כהנים אלא ממלכת, משום שהכהנים שהם חסד, המליכו אותה, עי"ז שממשיכים לה חסדים, והחכמה שבה מתלבשת בחסדים ואז היא מאירה ושולטת, ועשו אותה גבורה על הכל. אבל **מלכות כהנים** אינה נקראת, כי מבחינת מה שנמשכת (דפו"י דף ל"ד ע"ב *) דף ל"ה ע"א)

צו

כו

מִיָּרֵי. דְּבַד מִתְּתַבְּרָאן כְּתָדָא, וְאִתְּבְּרָא מַנְיָהוּ, כְּדִין שְׁלֵטָא עַל כְּלָא, וְנִהְרָא לְעִילָא וְתַתָּא. וְכֵלָא בְּשַׁעְתָּא דְּכַהֲנָא פִּלַּח פּוֹלְחָנָא, וְאִקְרִיב קִרְבְּנָא, וְאִקְטַר קְטָרֶת, וּמִכּוּוֹן מַלְיָן לְקִרְבָּא כְּלָא כְּתָדָא. כְּדִין כְּתִיב, וְאִגְדַּתוּ עַל אֶרֶץ יִסְדָּה.

קפא) רבי יוסי אָמר, כַּד נָטַל אֶהָרִן כְּלָא נְטִלִין עִמֵּיהּ, עַד דְּאִתְּבְּרָא כְּנִסְתָּ יִשְׂרָאֵל, וְאִתְּבְּרָאן עֲלָיִ וְתַתָּאִי. כְּדִין כְּתִיב, וְיָבִיחַ מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלַם הַלְלוּיָהּ. וְיִבְרַח שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲמֵן.

קפב) ר' אֶלְעָזָר הָהוּא אָזִיל מִקְפּוּטְקִיא לְלוּד, וְהוּוּ עִמֵּיהּ ר' יִיסָא וְרַבִּי חֲזַקְיָה. פִּתַּח ר' אֶלְעָזָר וְאָמַר, וְאָשִׁים דְּבְרֵי בְּפִיךָ וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתִיךָ וְגו'. תְּגַנְנֵן, כָּל ב"ג דְּאִשְׁתַּדַּל בְּמַלְיָ דְּאוּרִיַּתָּא, וְשִׁפּוּתֵיהּ מְרַחֶשֶׁן אוּרִיַּתָּא, קב"ה תְּפִיָּא עֲלֵיהּ, וְשִׁכְנֵיתָא פְּרָשָׂא עֲלֵיהּ גְּדַפְהָא, הַה"ד וְאָשִׁים דְּבְרֵי בְּפִיךָ וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתִיךָ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא דְּהוּא מְקַיֵּים עֲלֵמָא, וְקב"ה תְּדִי עִמֵּיהּ, כְּאֵלוֹ הַהוּא יוֹמָא נִטַע שְׁמֵיָא וְאֶרְעָא. הַה"ד, וְלִנְטוּעַ שְׁמַיִם וְלִיסוּד אֶרֶץ וְלֹאמַר לְצִיּוֹן עִמִּי אֶתָּה.

ח'לופי גרסאות
צ ואתברכאן.

מסורת הזהר

(7) (תהלים קלה) ויצא ק צ"ד. (8) (שם עב.) (9) (ישעיה
(10) (הקשה"ז נח ר. 10) (שם) שט.

הסולם

מאמר

ואשים דברי כפיך
כבודו את כל הארץ אמן ואמן. ששם כבודו,
שחוא המלכות, מתברך מז"א.

פירוש. ר' יוסי מחזק דבריו, שאמר לעיל
(באות קע"ט.) שאגדתו סובב על מוחין דז"א
המאירים בהמלכות. ומוסיף. שהכתוב משמיענו,
שאגדתו של ז"א, שהם ג' קוין שלו, אינם
מתברכים בשלמות, דהיינו שיאירו גם בהארז
חכמה רק בשעה שע"ל ארץ יסדה, שמשפיע
אותם ליסוד המלכות שנקרא ציון. כמ"ש ברוך
ה' מציון וגו'. כי בעת שג' קוין דז"א אינם
מאירים בהמלכות, אין לו אלא חסדים מכוסים
מחכמה. וזהו שמשמיענו הכתוב, ואגדתו,
שתאיר בשלמות, ע"ל ארץ יסדה.

קפב) ר' אֶלְעָזָר הָהוּא וכו': ר"א היה
הולך מקפוטקיא ללוד. והיו עמו ר' ייסא ור'
חזקיה. פתח ר' אלעזר ואמר, ואשים דברי
בפיך ובצל ידי כסיתך וגו'. למדנו, כל אדם
העוסק בתורה ושפתותיו דובבות תורה, הקב"ה
מכסה עליו, והשכינה פורשת עליו כנפיה.
ז"ש, ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך.
ולא עוד, אלא שהוא מקיים את העולם, והקב"ה
שמח עמו, כאלו ביום ההוא היה נוטע שמים
וארץ. וזהו שהכתוב מסיים. לנטוע שמים
וליסוד ארץ ולאמר לצינון עמי אתה.

מכאן

מתברכת מן ג' קוין של ז"א, או היא שולטת
על כולם, כלומר, שג' קוין דז"א מתלבשים
בה, ושולטת עליהם, והיא מאירה למעלה
ולמטה. וכל זה הוא בשעה שהכהן עובד
עבודה ומקריב קרבן ומקטיר קטרת, ומכוון
בדברים לקרב הכל ביחוד אחד. או כתוב,
ואגדתו על ארץ יסדה.

פירוש. שר' יצחק תולק על ר' יוסי
שפירש, שאגדתו סובב על המוחין דז"א, שהם
משפיעים למלכות הנקראת ארץ. אלא שאומר
שאגדתו משמע על אגדה שנתיסדה במלכות
עצמה. כמו שנאמר ולקחתם אגדת אוזב,
שהאגדה נלקחת בידו, כן ואגדתו על ארץ
יסדה, פירושו שז"א לוקח אגדת ג' קוין שלו,
ומיסדם במלכות.

קפא) ר' יוסי אמר וכו': רי"א, כשאהרן
שה"ס קו ימין, חסד דז"א, נוסע להשפיע
למלכות, כולם נוסעים עמו, דהיינו כל ג'
הקוין, עד שמתברכת כנסת ישראל מג' הקוין,
ומתברכים העליונים שהם ספירות דז"א,
והתחתונים שהם ספירות המלכות, או כתוב,
ברוך הויה מציון שוכן ירושלים הללויה.
שז"א שנקרא הויה מתברך מציון, שהוא יסוד
המלכות. וברוך שם כבודו לעולם וימלא
(דפו"י דף ל"ה ע"א)

כז

צו

קפג) מכאן אוליפנא, דישראל אקרון בשמא דציון, דכתיב ולאמר לציון עמי אתה, ויחמינא דכנסת ישראל אקרי בשמא דציון, דכתיב וציון במשפט תפדה ושביה בצדקה.

קפד) תו פתח ואמר, וצור תעודה חתום תורה בלמודי. צור תעודה. דא סתרותא דדוד, דכתיב ועדותי זו אלמדם. צור: היא קשתא, במאן דקטר קטורא באתר חד. חתום תורה בלמודי. חתום תורה: חתימה דאורייתא, וכל ונגידו ורבו דנגיד מלעילא, ור באן חתימה דיליה. בלמודי: בגין דתמן אתקנש רבו ומשחא, בין תרין קיימין, דתמן שרין, אתר פנישו דכל רבות ומשח דנגיד מלעילא, לאשדאה ליה בפומא דאמה, ולאקא ליה בהאי תעודה. וכדין אתקשר כלא קשרא חד מהימנא.

קפה) תא חזי, מה בין אינון דמשדלי באורייתא, לנביאי מהימני. אינון דמשדלי באורייתא, עדיפי מנביאי בכל זמנא. מאי טעמא. דאינון קיימי בדרגא עלאה, יתיר מנביאי, אינון דמשדלי באורייתא קיימי לעילא, באתרא דאקרי שתורה, דהוא קיומא דכל מהימנותא. ונביאי קיימי לתתא, באתר דאקרון נצח

חלופי גרסאות
ק חמינא. ר בין. ש ת"ת.

מסורת הזהר

U (ישעיה א) חלק ג' רצג: רצו: 9) (שם ח) חלק ג'
צ: צא: רפא. זהר חדש פח ט"ג שביה. צ) (תהלים קלב)
ויצא עד צ"א.

דרך אמת ע) ההמשך שנמשך שפע העליון מלמעלה. פ) היכן נשפע להיות מתאסף שם כל השפע.

הסולם

מאמר

מה בין תורה לנביאים

צור תעודה, קשר המלכות הוא, על ידי זה, שחתום תורה בלמודי, אשר שפע התורה נחתמת, דהיינו שנגמרת בנצח והוד, ומחס ליסוד. ואז נקשרת המלכות ביסוד, לקבל השפע ונעשה הכל קשר אחד.

קפה) תא חזי מה וכי: בוא וראה, מה בין אלו העוסקים בתורה לנביאים הנאמנים, הוא, כי אלו העוסקים בתורה חשובים בכל זמן מנביאים. מהו הטעם. משום שהם עומדים במדרגה עליונה יתירה מנביאים, כי אלו העוסקים בתורה עומדים למעלה במקום הנקרא תורה, שהוא ז"א, שהוא קיום כל האמונה, שהיא המלכות, שאין לה משהו אלא מה שז"א נותן לה. והנביאים עומדים למטה, דהיינו למטה מחוה דז"א, במקום שנקרא נצח והוד. וע"כ אלו שעוסקים בתורה, חשובים מנביאים, והם עליונים יותר מהם. כי אלו עומדים למעלה, ואלו עומדים למטה. ואלו שאומרים דברים ברוח הקודש, עומדים למטה מכולם. כי רוח הקודש נמשך מן המלכות שהיא למטה מכולם.

זכאין

(דפווי דף ל"ה ע"א)

סח

צו

והוד. ועל דא, ת אינון דמשפדלי באורייתא, עדיפי מנביאי, ועלאין מנהון יתיר. דאלין קיימין לעילא, ואלין קיימין לתתא. אינון דאמרי מלין ברוח הקדש, קיימי לתתא מכלהו.

קפז) זכאין אינון דמשפדלי באורייתא, דאינון בדרגא עלאה יתיר על כלא. מאן דלעי באורייתא, לא אצטריך לא לקרבנין, ולא לעלוון. דהא אורייתא עדיף מכלא, וקשושא דמהימנותא דכלא. ועל דא דכתיב, דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. וכתיב, ושלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול.

קפז) עד דהוו אנלי, אשפחו חד גברא דהוה אתי, וג' ענפי הדס בידיה, קריבו גביה, אמרו ליה למה לך האי. אמר לרווחא אוכדא. אמר רבי אלעזר שפיר קאמרת. אכל ג' אלין למה. אמר ליה, חד לאברהם. חד ליצחק, וחד ליעקב. וקשירנא להו פתדא, וארחנא בהו. בגין דכתיב, לרית שמניף טובים שמן תורק שמך. בגין דכהאי ריחא, אתקיים חולשא דנפשא, ובהימנותא דא אתקיימא, ואתנגידו ברקאן מעילא ותתא. אמר רבי אלעזר זכאין חולקיהון דישראל בעלמא דין ובעלמא דאתי.

קפח) תא חזי, לית זעלמא מתקיימא, אלא על ריחא, ומריחא דא אשתמודעא ריחא אחרא. דהא בשעתא דנפיק שבתא, וסלקא נפשא יתירא,

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

ק) (משלי ג) וארא נח צ"ט. ו) (תהלים קיט) חלק ג' עזר: ו) (שיר א) וירא ז צ"א. ת) מוסיף אקרון אינון. א) מוסיף וע"ד זכאין. ב) מוסיף וע"ד מאן. ג) דא. ד) ל"ג כתיב. ה) ל"ג אבל. ו) במהימנותא דא ואתקיימא. ז) נפשא. ח) מוסיף שבתא נפורה החבילה.

דרך אמת צ ויקהל רח ע"ב.

מאמר

הפולם

הריח

קפז) זכאין אינון דמשפדלי וכרי: אשרי הם העוסקים בתורה, שהם במדרגה עליונה יתירה על כולם. מי שעוסק בתורה, אינו צריך לא לקרבנות ולא לעולות. כי התורה יותר טובה מכל, והיא קשר של אמנות כל. דהיינו קשר המלכות. וע"כ כתוב, דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום. וכתוב, שלום רב לאוהבי תורתך ואין למו מכשול.

קפז) עד דהוו אנלי וכרי: בעוד שהיו הולכים, פגשו איש אחד שהיה בא, וג' ענפי הדס בידו. קרבו אליו. אמרו לו, למה לך זה. אמר, כדי לתת הרוחה אל האובדת, דהיינו הנשמה יתרה הנאבדת מנפש האדם במוצאי שבת. אמר ר' אלעזר, יפה אמרת, אבל שלשה למה לך, היה די בהדס אחד. אמר לו, אחד לאברהם אחד ליצחק ואחד ליעקב. שהם ג' קוין, חסד גבורה ת"ת. וקשרתי אותם יחד, והרחתי בהם משום שכתוב, לרית שמניף

(דפו"י דף ל"ה ע"א *) דף ל"ה ע"ב

ועל

טז

צו

ואשפתאון נפשא ורוחא מתפרשן עציבין, אַתא ריחא דא, ומתקרנן דא
בְּדא וּמְדאן.

קפט ועל דא, בעי רוחא בתר רוחא, לקבלא ריחא, פִּינן דאֲתַקְבֵּל ריחא
מתקרנן פחדא ומדאן. פי האי גוונא ריחא דקרננא, בְּרִיחָא מתקרנן פלא
פחדא, ומתלהטן בוציני ומדאן.

קצ ת"ח, תרי ט' בוציני, חד לעילא וחד לתתא, אי להיט ב"נ האי בוצינא
דלתתא, נ וכבי לה 'לההוא דלעילא, ההוא תננא דסליק מבוצינא תתאה,
להיט ההוא בוצינא עלאה. פך תננא דקרננן, האי תננא דסליק, להיט בוציני
עלאי, ומתלהטן בתד, ומתקרנן פלהו פחדא, בְּרִיחָא דא. ובג"כ, ריח נִיחַח
ל"י, וְהָא אוקמוה.

קצא ועל דא, ריחא דקרננא, קיומא דכלא, וקיומא דעלמא. וקרננא
על ידא דכתנא, דמקרב פלא. ובג"כ, שבעה יומי אשלומו, אשלתו ביה,
בגין דיתברכון פלהו בפולתניה, וישתכחו חדוואן וברכאן לעילא ותתא.

קצב פתיב ט' י"י אלהי אתה ארוממך וגו', האי קרא אוקמוה, י"י אלהי
אתה. דבעי ב"נ לאודאה לשמא קדישא, ולשבחא ליה על פלא. ומאן אתר
שבחא דליה, כמה דאוקמוה. והכא מעמיקא דכלא, דכתיב פי עשית פלא.

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

ת) (ישעיה כה) נח קו צ"ב. זהר חדש נג ט"ב ש"ג. ט מוסיף בריחא דא. י ואתלתן. כ וקפי; ל"ג וכבי לה
לההוא דלעילא. ד ל"ג לההוא דלעילא. מ ל"ג מבוצינא תתאה. נ ל"ג בוציני עלא. ס מוסיף אשה והא; אשא הא.
ע ל"ג שבעה.
דרך אמת קן נח ע ע"א ור"ל שעי' הלהב העולה מנר התחתון נדלק גם נר העליון שעומד למעלה ממנו וכן
הענין בקרבנות שעי' להב הקרבנות העולה למעלה נדלק גם נר העליון שבאצילות ומתעורר להאיר בכל
העולמות שפע ברכה.

הריח

הסולם

מאמר

הספירות יחד בריח הזה, ומשום זה ריח
ניחח לה'. וכבר העמידוהו.

קצא וע"ד ריחא דקרננא וכו': וע"כ,
ריח הקרבן הוא קיום הכל וקיום העולם,
והקרבן הוא על ידי הכהן המקריב הכל, ומשום
זה, שבעת ימי מילואים נשלמים בו, שהם
כנגד ז"ס חג"ת נה"מ, כדי שכולם יתברכו
בעבודתו, ושמחות וברכות תמצאנה למעלה
ולמטה.

קצב פתיב ה' אלקי וכו': כתוב, ה'
אלקי אתה ארוממך אודה שמך כי עשית פלא
עצות מרחוק אמנה אמן. מקרא זה העמידוהו.
ה' אלקי אתה, היינו, שצריך האדם להודות
להשם הקדוש, ולשבחו על הכל. ומאיזה מקום
השבח שלו. הוא כמו שהעמידוהו. וכאן הוא,
מהעמוק מכל, שהוא כתר, שכתוב פי עשית
פלא, פלא, פירושו כמו שכתוב, ויקרא שמו
פלא, שהוא כתר. וכבר למדנו את זה... עצות
מרחוק

קפט ועל דא בעי וכו': וע"כ, צריך
הרוח של האדם אחר הרוח שלמעלה, שהוא
ז"א, לקבל את הריח, שה"ס הארת החכמה,
כיון שמתקבל הריח מתקרבים רוח ונפש
שלמעלה, שהם זו"ן, וכן רוח ונפש של האדם,
זה אל זה, ושמחים. כעין זה הוא, ריח של
הקרבן, שבריח הזה מתקרבים הכל יחד,
דהיינו כל הספירות של ז"א, ומתלהטים מהם
הנרות, שהם הספירות של המלכות, ושמחים.

קצ ת"ח תרי בוציני וכו': בוא וראה,
שני נרות, אחד למעלה ואחד למטה, אם אדם
מדליק אותו הנר שלמעלה, ומכבה אותו הנר
שלמעלה, עשן ההוא העולה מן הנר שלמעלה
מדליק אותו הנר שלמעלה. (כמ"ש זה לעיל
נח אות דמ"א). כך העשן של הקרבן, עשן
הזה העולה מן הקרבן, גורם להמשכת הארת
החכמה למעלה, ומדליק נרות העליונים, שהם
ז"א ומלכות, ונדלקים יחד, ומתקרבות כל
(דפו"י דף ל"ה ע"ב)

ע **צו**

פלא: כְּמָה דְּכְתִיב, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פֶּלֶא, וְהָא אֲתָמַר. עֲצוֹת מִרְחוֹק, פִּ עֲצוֹת:
כד"א, יועץ. מִרְחוֹק: דְּכְתִיב אֲ מִרְחוֹק יי נִרְאָה לִי. וְכְתִיב, אֲ מִמִּרְחָק תִּבְיֵא
לְחֵמָה.

קצג) אַמוּנָה אַמֵּן, כד"א, אֲ אַל אַמוּנָה וְאִין עוֹל. וְאוֹקְמוּהָ אַמוּנָה בְּלִילָה,
כד"א אֲ וְאַמוּנָתְךָ בְּלִילוֹת. וְכְתִיב אֲ חֲדָשִׁים לְבַקְרִים רַבָּה וְאַמוּנָתְךָ, וְנִמֵּין קב"ה
לְדַכָּאָה לִזְוֹן לְיִשְׂרָאֵל מִחֻבְיָהוֹן, כְּמָה דְּכְתִיב אֲ וְנִרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיָּם טְהוּרִים
וְטְהַרְתֶּם מִכָּל טְמְאוּתֵיכֶם וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהַר אֶתְכֶם.
בְּרוּךְ יי לְעוֹלָם אַמֵּן וְאַמֵּן.

חלופי גרסאות

א) (שם ט) חלק ג' ל: לא. קלב. ב) (ירמיה לא) שנות
טא צ"צ. ג) (משלי לא) וירא סט צ"ב. ד) (דברים לב) תולדות לו צ"ג. ה) (תהלים צב) ב"א שלה צ"ג. ו) (איכה
ג) ב"א צד צ"א. ז) (יחזקאל ל) וישב לו צ"א.

מסורת הזהר

הסולם

מאמר **מרחוק, עצות** הוא כמו שאתה אומר פלא **מרחוק, יועץ, דהיינו** בינה שנקראת עצה. **מרחוק, כמ"ש, מרחוק ה' נראה לי, וכתוב** ממרחק תביא לחמה, שפירושו חכמה, אשר עצות, שהיא בינה, מקבלת ממנה.

קצג) **אמונה אמין:** היינו כש"א, אל אמונה ואין עול. והעמידוהו, אמונה היא בלילה, דהיינו מלכות שנקראת לילה נקראת (דפו"י דף ל"ה ע"ב)

חלופי פרשת צו

